



Beskæftigelses-
ministeriet

Status på arbejdsmarkedet

Tema om modregning i folkepension

Oktober 2025

Status på arbejdsmarkedet

Tema om modregning i folkepension

Oktober 2025

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K
Tlf.: +45 72 20 50 00
E-mail: bm@bm.dk

ISBN 87-91892-67-8 (digital version)

ISBN 87-91892-65-1 (trykt version)

Redaktionen er afsluttet den 29. oktober 2025
Publikationen er offentliggjort på www.bm.dk

Status på arbejdsmarkedet

Tema om modregning i folkepension

Forord

Lige nu er flere danskere i arbejde end nogensinde før. Det gør en vigtig forskel for den enkelte, der har et arbejde at stå op til, og det holder hånden under vores stærke vel-færdssamfund.

En væsentlig årsag er, at mange seniorer fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen. Alene siden januar 2023 drejer det sig om 19.000 seniorer. Det hænger blandt andet sammen med, at regeringen har afskaffet modregningen af arbejdsindkomst i folkepensionen. I dette nummer af 'Status på arbejdsmarkedet' kan vi konstatere, at det gør en konkret forskel for seniorerne, at det er blevet mere økonomisk attraktivt at arbejde.

Det er positivt, at mange af vores seniorer har lyst og kræfter til at blive på arbejdsmarkedet, og den udvikling skal vi gerne skubbe endnu mere på. Det er blandt andet årsagen til, at vi for få uger siden har fremsat et lovforslag, der hæver den skattefrie seniorpræmie markant. Men det ændrer ikke på, at nogle bliver slidt ned og ikke kan knokle helt til folkepensionsalderen. Derfor skal der også være gode muligheder for, at man kan trække sig tilbage tidligere. Alle fortjener, at det er viljen og lysten, der bestemmer, hvornår man vil stoppe med at arbejde, og ikke ens krop.

Selvom beskæftigelsen stiger, er der stadig mange, som står uden for arbejdsmarkedet. 255.000 fuldtidspersoner er for eksempel på førtidspension, og det tal er stigende. Jeg er særlig opmærksom på to ting. For det første får alt for mange unge under 40 år tilkendt førtidspension, og det strider imod de politiske intentioner. Førtidspension til unge må og skal være en absolut undtagelse. For det andet er ikke-vestlige indvandrere overrepræsenteret på førtidspension. Tallene er særligt voldsomme for indvandrere fra MENAP-landene, hvor 19 pct. er på førtidspension. Til sammenligning gælder det 7 pct. af alle i alderen 18 til 66 år. Det kan vi ikke sidde overhørig politisk. Derfor kommer regeringen også til at handle på tallene.

God læselyst.



Kaare Dybvad Bek
Beskæftigelsesminister

Indhold

Forord	3
1. Sammenfatning	7
1.1. Modregning i folkepension	12
2. Det aktuelle arbejdsmarked	19
2.1. Lønmodtagerbeskæftigelsen fortsætter med at stige	19
2.2. Mere afdæmpet efterspørgsel efter arbejdskraft	24
2.3. Fortsat få ledige og langtidsledige	26
3. Balancen mellem ledige og virksomheders rekrutteringer	33
3.1. Hvert 10. rekrutteringsforsøg ender uden ansættelse	33
3.2. Reduceret antal af stillingsopslag i forhold til jobmål	35
3.3. Virksomhederne oplever færre produktionsbegrænsninger	38
4. Bevægelser på arbejdsmarkedet	45
4.1. Bevægelser på tværs af ydelsestyper	45
4.2. Udvikling i antal personer i sygedagpengesystemet	48
4.3. Udvikling i personer på dagpenge	53
5. Tema om modregning i folkepension	61
5.1. Flere personer over folkepensionsalderen er i beskæftigelse	63
5.2. Økonomiske incitamenter	67
5.3. Effekter på arbejdsmarkedstilknytning	74

Sammenfatning

1

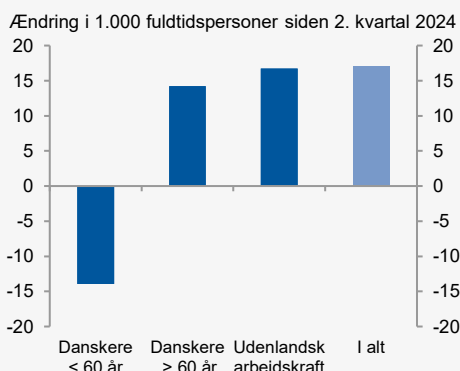
1. Sammenfatning

Det danske arbejdsmarked står fortsat stærkt i 2025 med over tre millioner i beskæftigelse og lav ledighed. Der er samtidig tegn på, at presset på arbejdsmarkedet er aftaget, og at der nærmer sig et balanceret forhold mellem udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft.

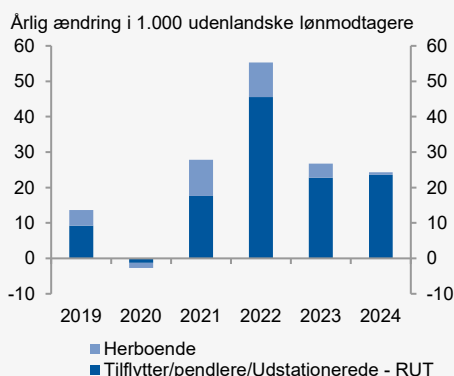
På trods af den seneste tids handelspolitiske uroligheder og usikkerhed om toldmure, har væksten i beskæftigelsen i 2025 samme udvikling som i 2023 og 2024. Fremadrettet kan store fyringsrunder bl.a. ved Novo Nordisk og Ørsted komme til at påvirke beskæftigelsen og ledigheden i Danmark, men det kan ikke ses i tallene endnu.

Den fortsatte vækst i beskæftigelsen er i høj grad drevet af udenlandske statsborgere, og at flere seniorer over 60 år arbejder, *jf. figur 1.1*. Væksten i udenlandsk arbejdskraft er i overvejende grad drevet af nye udenlandske statsborgere, der flytter til landet og får et arbejde, men også af udenlandske statsborgere, der allerede bor i Danmark og kommer i arbejde. I de seneste to år er det særligt tilflyttere, der har bidraget til væksten i den udenlandske beskæftigelse. I 2023 stod tilflytterne for 85 pct. af væksten, og i 2024 var det 97 pct., *jf. figur 1.2*. Det er et markant større bidrag end i 2021, hvor tilflytterne bidrog med 63 pct. af væksten. Det indikerer, at den fortsat høje efterspørgsel efter arbejdskraft i stigende grad har været vanskelig at dække med indenlandsk arbejdskraft, og at det derfor i højere grad har været nødvendigt at tiltrække arbejdskraft udefra.

Figur 1.1
Udlændinge og seniorer har drevet beskæftigelsesvæksten det seneste år



Figur 1.2
Væksten i udenlandske lønmodtagere er især drevet af tilflyttere mv.



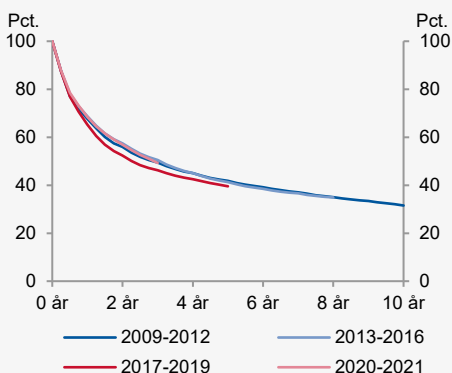
Anm.: Se anmærkning til figur 2.3 og 2.5 i kapitel 2.

Kilde: Jobindsats.dk, registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

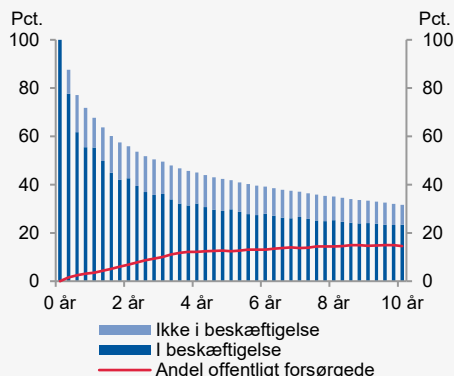
Mange af de udenlandske tilflyttere har dog relativt korte ophold i Danmark. Blandt dem, som kom hertil i 2020 og 2021, har over halvdelen forladt landet igen efter tre år. Det samme mønster går igen, når man sammenligner grupper af udenlandsk arbejdskraft, der er flyttet til Danmark på forskellige tidspunkter, set over de seneste 15 år, *jf. figur 1.3*.

De udenlandske tilflyttere kan enten være i beskæftigelse, mens de er her, eller de kan være bosat i landet uden at være i beskæftigelse. Det kan fx afspejle, at de er kommet på offentlig forsørgelse, er startet på en uddannelse eller er blevet selvforsørgende. Ser man på tilflyttere i perioden 2009 og 2012, der stadig bor i Danmark, er 74 pct. i beskæftigelse ti år efter ankomsten, *jf. figur 1.4*. Samtidig er der 15 pct., som er på offentlig forsørgelse ti år efter, at de er flyttet til landet.

Figur 1.3
Hver anden udenlandsk tilflytter er hjemrejst tre år efter ankomst



Figur 1.4
Ti år efter indvandring er 74 pct. af de tilbageblevende tilflyttere i beskæftigelse



Anm.: Se anmærkning til figur 2.7 og 2.8 i kapitel 2.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Arbejdsgivere oplever færre rekrutteringsudfordringer

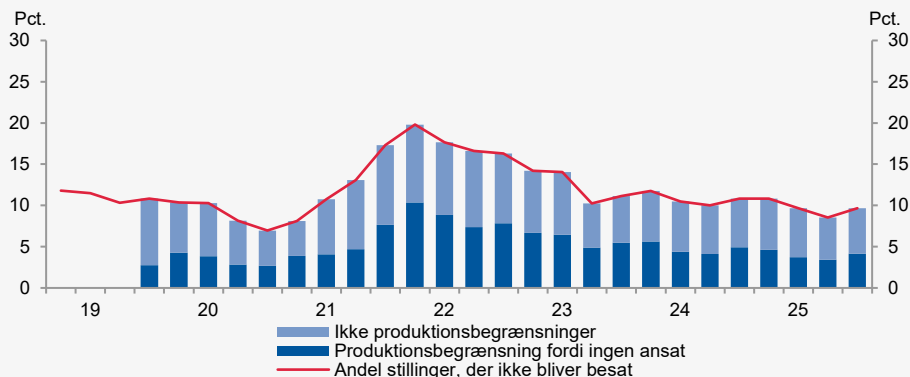
Efterspørgslen efter arbejdskraft er stadig høj, men væksten i efterspørgslen er mere afdæmpet end tidligere år. Det afspejler sig også ved, at virksomhederne nu oftere finder en kandidat til deres stillingsopslag. I den seneste rekrutteringssurvey fra september 2025 endte 9,7 pct. af rekrutteringsforsøgene med, at stillingen ikke blev besat. Det er et fald på 1 pct.-point sammenlignet med samme periode året før, og niveauet er lavere end før COVID-19. Den seneste survey dækker stillingsopslag i perioden fra december 2024 til maj 2025.

Når virksomhederne ikke formår at finde en kandidat til en ledig stilling, kan det påvirke produktionen. I 43 pct. af tilfældene af de mislykkede rekrutteringer medførte den

manglende ansættelse produktionsbegrænsninger, *jf. figur 1.5*. Det er særligt inden for *Jern, metal og auto*, at der opleves produktionsbegrænsninger.

Figur 1.5

Virksomhederne finder oftere en kandidat til deres stillingsopslag sammenlignet med samme periode året før



Anm.: Se anmærkning til figur 3.7 i kapitel 3.

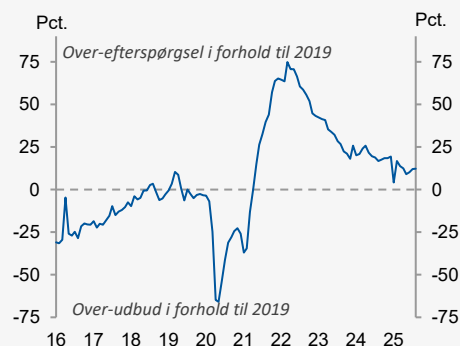
Kilde: Rekrutteringssurvey fra Styrelsen for Arbejdsmarkedet og Rekruttering og egne beregninger.

Der er samtidig tegn på, at arbejdsmarkedet nærmer sig et mere balanceret forhold mellem udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft. Knaphedsindekset, der måler forholdet mellem antallet af stillingsopslag og ledige, der kan varetage stillingerne, nærmer sig niveauet før COVID-19-krisen, *jf. figur 1.6*. Den aftagende tendens dækker over et svagt fald i antallet af opslåede stillinger, mens antallet af ledige har været relativt stabilt i det seneste år.

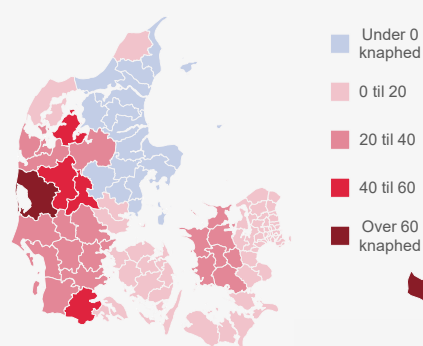
Selvom knaphedsindekset er forbedret, er der fortsat tegn på overefterspørgsel efter arbejdskraft på det danske arbejdsmarked i forhold til referenceåret 2019, hvor økonomien vurderes til at have været omtrent konjunkturneutral, *jf. figur 1.6*.

Der er også stor geografisk variation i forholdet mellem antal jobsøgende og virksomheder, der søger arbejdskraft på tværs af landet. Ser man på 24 forskellige pendlingsområder i Danmark, er der indikationer på overefterspørgsel efter arbejdskraft i 21 af områderne, men i varierende omfang, *jf. figur 1.7*. Pendlingsområder dækker over geografiske områder, der repræsenterer lokale arbejdsmarkeder, hvor de fleste beskæftigede bor og arbejder inden for samme pendlingsområde. Knaphedsindekset er generelt lavere omkring de større byer fx Aarhus, Aalborg og Københavns pendlerområde, der også dækker den østlige del af Region Sjælland. Ser man på den vestlige del af Region Sjælland og den vestlige del af Jylland, er der derimod indikationer på overefterspørgsel efter arbejdskraft.

Figur 1.6
En faldende tendens i knaphedsindekset



Figur 1.7
Regionale forskelle i knaphedsindekset



Anm.: Se anmærkning til figur 3.5 og 3.6 i kapitel 3.

Kilde: Jobnet's CV database og egne beregninger.

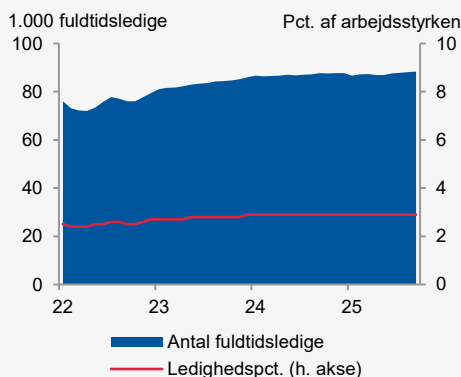
Ledigheden fastholdes på et lavt niveau

Der har i en lang periode været en stabil lav ledighed. Ledighedsprocenten er på 2,9 pct., og den har været uændret siden slutningen af 2023. Tilsvarende er antallet af ledige omtrent uændret og er kun steget med 700 fuldtidsledige set over det seneste år, *jf. figur 1.8*. Der er i alt 88.400 ledige dagpengemodtagere og jobparate på kontanthjælp i september 2025.

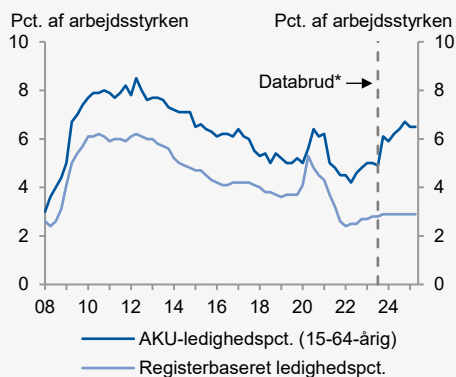
Mens den registerbaserede ledighedsprocent har været forholdsvis stabil, har ledighedsprocenten baseret på Arbejdskraftundersøgelsen (AKU), der er en spørgeskemabaseret undersøgelse, været opadgående siden 2022, *jf. figur 1.9*. Historisk har AKU-ledigheden været højere end den registerbaserede ledighed på grund af forskellige ledighedsdefinitioner. Registerledigheden omfatter personer med ret til dagpenge og jobparate kontanthjælpsmodtagere, mens AKU-ledigheden fx også inkluderer personer uden ydelsesret, som aktivt søger job – fx studerende og selvforsørgede.

Stigningen i AKU-ledigheden siden 2022 afspejler i høj grad AKU-ledige under 34 år, der hverken modtager dagpenge eller kontanthjælp, samt studerende. De to grupper er vokset med 58.000 personer, hvilket svarer til 68 pct. af den samlede stigning i AKU-ledigheden siden 2022. Stigningen i AKU-ledigheden kan være et udtryk for, at når der er høj efterspørgsel efter arbejdskraft, vil personer, som tidligere har stået uden for arbejdsstyrken – fx studerende eller hjemmegående – i højere grad blive motiveret til at søge arbejde, fordi jobmulighederne er bedre.

Figur 1.8
Fortsat lav stabil ledighed



Figur 1.9
AKU-ledigheden stiger modsat den registerbaserede ledighed



Anm.: Se anmærkning til figur 2.13 og 2.17 i kapitel 2.

Kilde: Jobindsats.dk, Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Stigning i antal personer på førtidspension

De 88.400 ledige dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere står til rådighed for arbejdsmarkedet og indgår derfor i arbejdsstyrken. Derudover modtager et betydeligt større antal personer øvrige offentlige ydelser. Det gælder fx aktivitetsparate personer på kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension. Det er personer, der ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, og derfor heller ikke tæller med i ledighedsstatistikken.

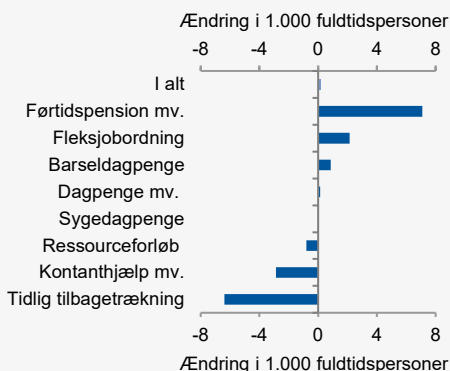
Der er samlet set 756.000 fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse (ekskl. SU) i 2. kvartal 2025. Det svarer til, at knap hver femte i den arbejdsdygtige alder modtager offentlig forsørgelse (ekskl. SU). Antallet har været stort set uændret det seneste år, men der har været en række modsatrettede tendenser på tværs af ydelser. Antallet af personer i kontanthjælpssystemet og antallet af personer på førtidige tilbagetrækningsydelser er faldet, mens der har været en stigning på 7.100 fuldtidspersoner på førtidspension, *jf. figur 1.10*.

Der er samtidig en tendens til, at nogle herkomstgrupper er overrepræsenteret i førtidspensionssystemet. Det gælder særligt indvandrere fra Mellemøsten, Nordafrika, Pakistan og Tyrkiet (MENAPT-baggrund), hvor 19 pct. er på førtidspension. Til sammenligning er 7 pct. af alle mellem 18 og 66 år på førtidspension, *jf. figur 1.11*.

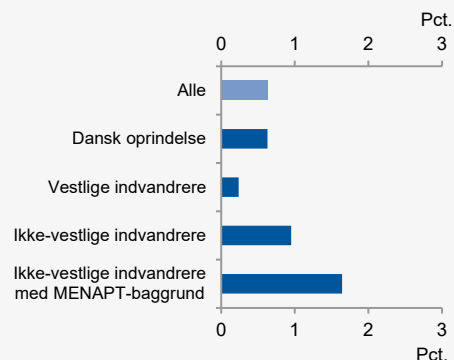
Det skal nævnes, at indvandrere kan komme til Danmark af mange forskellige årsager og kan derfor have forskellige opholdsgrundlag, herunder ophold til asyl. Flere af MENAPT-landene har fx i varierende grad været præget af krig og konflikter gennem tiden,

hvilket kan medføre, at indvandrere fra disse områder har fysiske eller psykiske eftervirkninger, som kan påvirke deres arbejdsevne og dermed deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 1.10
Stigning i antal på førtidspension i det seneste år



Figur 1.11
Overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension



Anm.: Se anmærkning til figur 4.2 og 4.4 i kapitel 4.

Kilde: Jobindsats.dk, Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

1.1. Modregning i folkepension

Afskaffelse af modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen havde virkning fra januar 2023.¹ Inden lovændringen blev folkepensionisters grundbeløb reduceret på baggrund af pensionistens egen arbejdsindkomst, mens pensionstillægget og tillægssydelsene bl.a. blev reduceret af egen og ægtefælle/samlevers arbejdsindkomst.

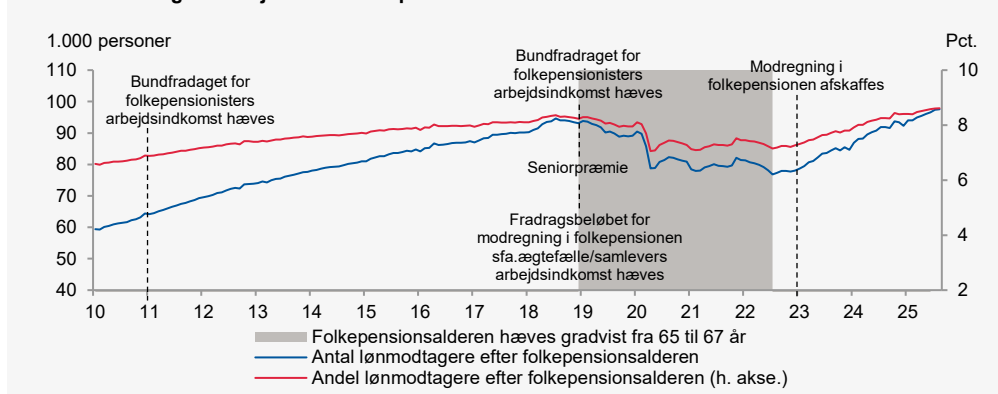
I forlængelse heraf stiller temakapitlet skarpt på seniorers tilknytning til arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen. I kapitlet belyses det blandt andet, hvordan regelændringen om at afskaffe modregning i folkepension har påvirket incitamenterne til at blive på arbejdsmarkedet. Der ses også på den isolerede beskæftigelseseffekt ved at afskaffe modregning af *egen* arbejdsindkomst i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg (herefter omtalt som afskaffelse af modregning af egen arbejdsindkomst).

Antallet af lønmodtagere, der arbejder efter folkepensionsalderen, er steget markant i løbet af de seneste 15 år – dog med en midlertidig afdæmpning i perioden 2019-2022,

¹ Afskaffelse af modregning i folkepension af egen og ægtefælles/samlevers arbejdsindkomst havde virkning fra 1. januar 2023, om end afskaffelsen af modregningen som følge af egen arbejdsindkomst i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg først blev vedtaget d. 1. juni 2023 og først trådte officielt i kraft fra januar 2024 med tilbagevirkende kraft fra januar 2023.

hvor folkepensionsalderen gradvist blev hævet fra 65 til 67 år, *jf. figur 1.12*. Udviklingen afspejler både demografiske ændringer, hvor antallet af personer over folkepensionsalderen er steget, men også, at en stigende andel af dem vælger at blive i beskæftigelse i længere tid. Udviklingen skal også i høj grad ses i lyset af, at efterlønsordningen er blevet ændret, og det har medført, at færre går på efterløn. Det har betydet, at flere personer fortsætter i beskæftigelse frem til folkepensionsalderen og dermed har mulighed for at forlænge arbejdslivet yderligere.

Figur 1.12
Flere lønmodtagere arbejder efter folkepensionsalderen



Anm.: Se anmærkning til figur 5.1 i kapitel 5.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Størst gevinst for enlige

Allerede inden modregning af egen og samlever/ægtefælles arbejdsindkomst i folkepensionen (herfra omtalt som modregning i folkepensionen) blev afskaffet, var der en række økonomiske incitamenter til at arbejde efter folkepensionsalderen. Det drejede sig fx om muligheden for at opsætte folkepensionen og derved undgå modregning af arbejdsindkomsten. Herudover var der relativt høje fradragsgrænser, så modregning i folkepensionen først skete ved en arbejdsindkomst på 218.000 kr. for enlige og 314.000 kr. for par (2025-pl), forudsat at der ikke var anden indkomst. Desuden har seniorpræmien medført, at der både før og efter afskaffelsen af modregning fandtes et stærkt økonomisk incitament til at arbejde første og andet år efter folkepensionsalderen.

På trods af, at der også tidligere var økonomiske incitamenter for at blive i beskæftigelse efter folkepensionsalderen, har regelændringen gjort det meget mere enkelt og gennemskueligt, hvad den enkelte får ud af at arbejde.

Figur 1.13 viser, hvordan afskaffelse af modregning i folkepensionen påvirker fire typer af folkepensionister med en årlig arbejdsindkomst på 400.000 kr. og uden anden indkomst eller formue. Den største gevinst ses blandt enlige folkepensionister, som i gennemsnit får omkring 60.000 kr. mere udbetalt om året før skat, *jf. figur 1.13*. Gevinsten skyldes især, at pensionstillægget ikke længere reduceres, når man har en arbejdsindkomst.

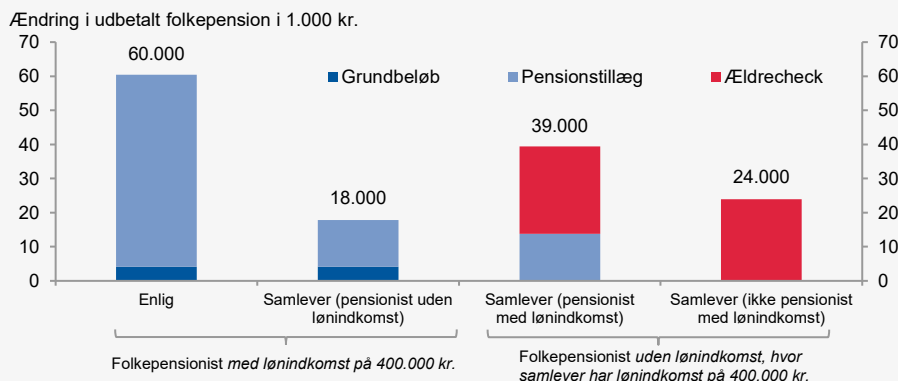
En folkepensionist, der bor sammen med en anden pensionist, får en mindre, men stadig positiv gevinst på omkring 18.000 kr. før skat. Det skyldes, at samlevende i forvejen havde et højere fradrag for arbejdsindkomst end enlige og dermed blev mindre berørt af modregningen.

Også folkepensionister uden egen arbejdsindkomst får en gevinst på omkring 39.000 kr. før skat, hvis deres samlever arbejder. Hvis samleveren også er pensionist, betyder regelændringen, at både pensionstillægget og ældrechecken stiger, fordi de ikke længere påvirkes af samlevers arbejdsindkomst.

Bor pensionisten sammen med en ikke-pensionist, der har en arbejdsindkomst, er gevinsten 24.000 kr. før skat, da det kun er ældrechecken, der stiger.

Figur 1.13

Forskel i udbetalt folkepension for en årlig lønindkomst på 400.000 kr.



Anm.: Se anmærkning til figur 5.13 i kapitel 5.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger.

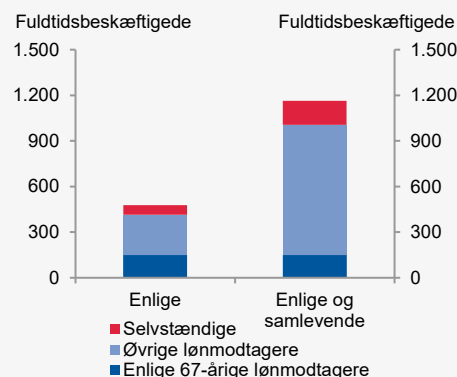
Afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst har øget beskæftigelsen

I analysen skønnes det, at afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst har medført en samlet stigning på 1.200 fuldtidspersoner, *jf. figur 1.14*. Skønnet dækker over en stigning på 500 fuldtidspersoner for enlige og 700 for samlevende.

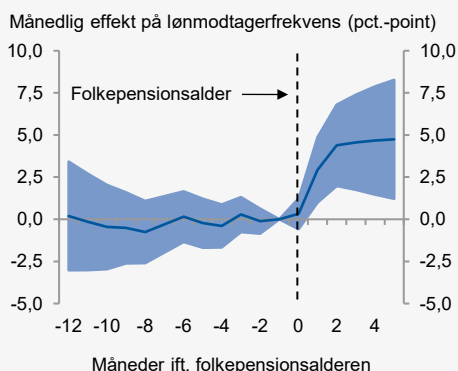
De skønnede effekter i fuldtidspersoner er forbundet med en række usikkerheder. I effektanalysen isoleres effekten af at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen blandt enlige 67-årige, som følge af metodiske og beregningstekniske årsager, der uddybes i temakapitlet. For at kunne skønne over den samlede beskæftigelses-effekt, er effekten for enlige 67-årige brugt til at beregne, hvordan regelændringen forventes at påvirke de øvrige aldersgrupper, samlevende og selvstændige. Skønnet over den samlede effekt bygger således på estimerede resultater blandt en relativt lille del, af den samlede gruppe.

Skønnet dækker kun over effekten ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen. Dertil kommer effekterne ved at afskaffe modregning af ægtefælle/samlevers arbejdsindkomst i folkepensionen, som ikke indgår i denne analyse.

Figur 1.14
Beskæftigelseseffekter ved at afskaffe egen modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen



Figur 1.15
Effekt på lønmodtagerfrekvens blandt enlige ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst



Anm.: Se anmærkning til figur 5.23 og figur 5.20 i kapitel 5.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Beskæftigelseseffekten drives af, at flere vælger at trække sig senere tilbage fra arbejdsmarkedet, *jf. figur 1.15*. Omvendt ses der ikke tegn på, at de folkepensionister, der i forvejen er i beskæftigelse, vælger at øge deres arbejdstimer som følge af regelændringen.

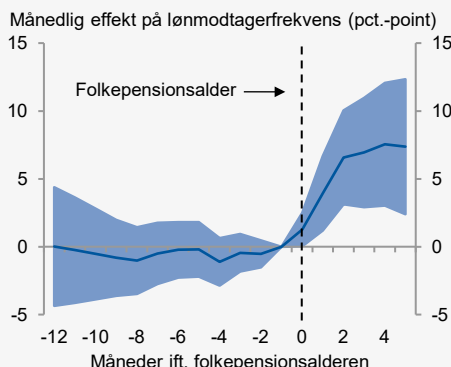
At der ikke ses nogen ændring i hvor meget lønmodtagere arbejder, kan skyldes, at afskaffelsen af modregning påvirker incitamenterne i modsatte retninger. Alt andet lige øger den lavere marginalskat tilskyndelsen til at arbejde mere, mens den højere udbetaling af folkepension kan gøre det muligt for nogle at opretholde deres ønskede levestandard med færre arbejdstimer. Derudover kan mange lønmodtagere have begrænsede muligheder for at tilpasse deres arbejdstid, da stillinger typisk er fastlagt som fx fuldtids- eller deltidsansættelser.

Endelig ses der i temakapitlet også nærmere på, om mænd og kvinder reagerer forskelligt på afskaffelsen af modregning. Typisk er det mænd, der fortsætter med at være i arbejde efter folkepensionsalderen. Før modregningen af arbejdsindkomst blev afskaffet var det ca. 11 pct. af mændene over folkepensionsalderen, som havde et lønmodtager-job mod 5 pct. af kvinderne.

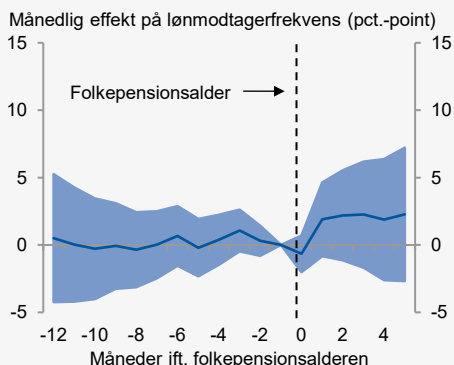
Figur 1.16 og 1.17 viser effekterne på lønmodtagerfrekvensen blandt enlige kvinder og mænd. Efter afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen er kvinders lønmodtagerfrekvens steget med 7,4 pct.-point. umiddelbart efter folkepensionsalderen. For mænd ses der en positiv tendens, der dog ikke er statistisk signifikant.

Der kan være flere årsager til, at kvinder reagerer i højere grad end mænd. Efter folkepensionsalderen er der en generel tendens til, at kvinder både har lavere beskæftigelsesfrekvens samt arbejder færre timer, sammenlignet med mænd. Dette kan betyde, at der er et større potentiale for, at regelændringen kan påvirke kvinders adfærd.

Figur 1.16
Effekt på lønmodtagerfrekvens for enlige *kvinder* ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen



Figur 1.17
Effekt på lønmodtagerfrekvens for enlige *mænd* ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen



Anm.: Se anmærkning til figur 5.27 og 5.28 i kapitel 5.

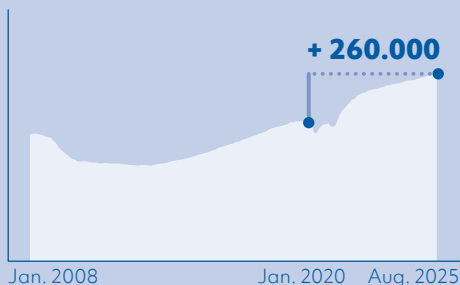
Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Det aktuelle arbejdsmarked

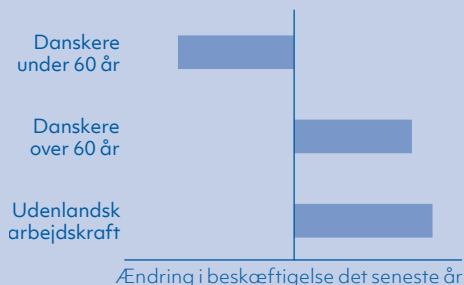
2

Kapitel 2 Nøgletal

- ➔ **Antallet af lønmodtagere har aldrig været højere**



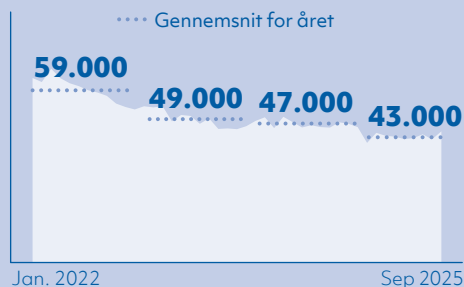
- ➔ **Udenlandsk arbejdskraft og seniorer driver stigningen**



- ➔ **50 pct. af udenlandske tilflyttere er hjemrejst tre år efter ankomst**



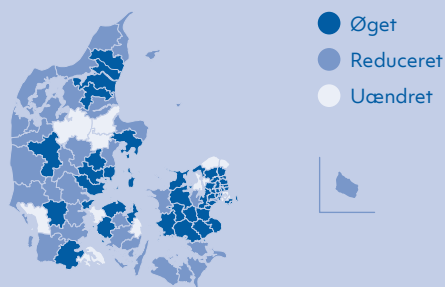
- ➔ **Antallet af oplåede stillinger i 2025 er lavere end tidligere**



- ➔ **Ledighedsprocenten har været uændret siden december 2023**



- ➔ **Ledigheds pct. er særligt faldet i jyske kommuner i det seneste år**



2. Det aktuelle arbejdsmarked

Aldrig før har så mange haft et lønmodtagerjob i Danmark som i 2025, hvor lønmodtagerbeskæftigelsen er fortsat med at stige i årets første syv måneder. Særligt flere udenlandske arbejdstagere og seniorer har fundet beskæftigelse og bidraget til et fleksibelt arbejdsudbud og et stærkt dansk arbejdsmarked. Mens en del herboende udenlandske statsborgere kom i beskæftigelse umiddelbart efter COVID-19, har væksten i udenlandsk arbejdskraft, de seneste to år, primært været drevet af tilflyttende udenlandske arbejdstagere. De seneste 15 år, har hver anden fra sidstnævnte gruppe været hjemrejst tre år efter ankomsten.

På trods af internationale handelsuroligheder er efterspørgslen efter mere arbejdskraft stadig høj, om end lidt lavere end de foregående år. I 2025 er efterspørgslen efter arbejdskraft i erhvervsområder som sundhed/omsorg og bygge/anlæg steget, mens der på velfærdsområdet er forøget efterspørgsel efter social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker.

Den danske ledighedsprocent ligger fortsat på 2,9 pct., og andelen af langtidsledige er Europas laveste. Selvom flere seniorer er i beskæftigelse, oplever de dog fortsat langtidsledighed oftere end deres yngre medborgere. Det synes dermed stadig sværere for seniorer at finde et nyt job, end for yngre arbejdstagere, hvis de først er blevet ledige.

2.1. Lønmodtagerbeskæftigelsen fortsætter med at stige

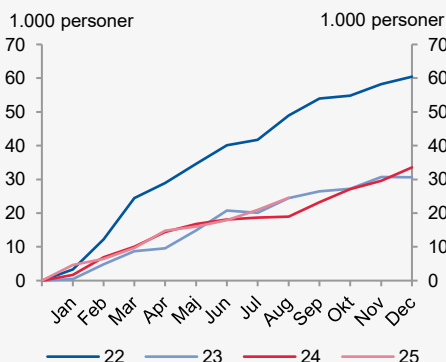
Den danske lønmodtagerbeskæftigelse er fortsat med at stige i 2025 trods et højt udgangspunkt i 2024. I august 2025 havde historiske 3.064.000 personer således et lønmodtagerjob. Alene i de første otte måneder af 2025 er lønmodtagerbeskæftigelsen steget med 24.500 personer, *jf. figur 2.1*. Dermed ser lønmodtagervæksten i 2025 ud til at følge samme tendens som i 2023 og 2024 på trods af den seneste tids handelspolitiske uroligheder.

Mens antallet af lønmodtagere er fortsat med at stige i 2025, har der været en relativt mindre stigning i antallet af fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere, *jf. figur 2.2*. Dette afspejler et lille fald i den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for lønmodtagere. Faldet i den gennemsnitlige arbejdstid skal blandt andet ses i lyset af, at arbejdsmarkedets sammensætning typisk ændrer sig under højkonjunkturer. Når efterspørgslen efter arbejdskraft er stor, kommer personer, som har en svagere arbejdsmarkedstilknytning og lavere gennemsnitlig arbejdstid, såsom personer i støttet beskæftigelse, i højere grad ind på arbejdsmarkedet.

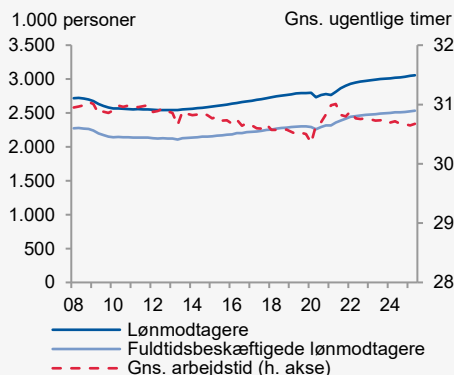
Udviklingen skal også ses i lyset af, at der i de seneste år har været en betydelig stigning i antallet af seniorer, som vælger at fortsætte på arbejdsmarkedet blandt andet som

følge af øgede økonomiske incitamenter. Seniorer går typisk ned i tid omkring pensionsalderen, hvilket også er medvirkende til et fald i den gennemsnitlige arbejdstid. Beskæftigelsen er altså fortsat med at stige på den ekstensive margin, mens der har været et mindre fald på den intensive margin.

Figur 2.1
Lønmodtagerbeskæftigelsen er fortsat med at stige i 2025



Figur 2.2
Samtidig med et mindre fald i den gennemsnitlige arbejdstid



Anm.: Figur 2.1 viser ændringen i lønmodtagerbeskæftigelse i forhold til december året forinden. Seneste observation er august 2025. Figur 2.2 viser antallet af hhv. lønmodtagere og fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere samt den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for lønmodtagere pba. BFL. Seneste observation er 2.kvt 2025.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Udenlandsk arbejdskraft udgør den største del af stigningen

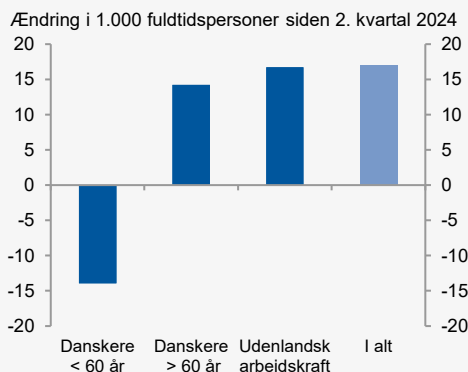
En stor del af den seneste vækst i lønmodtagerbeskæftigelsen kan tilskrives udenlandsk arbejdskraft, der er vokset med 17.000 fuldtidspersoner i det seneste år, *jf. figur 2.3*. Seniorer over 60 år næsten bidrager med en tilsvarende vækst i antal fuldtidspersoner, mens antallet af danske lønmodtagere under 60 år er faldet i perioden. Faldet blandt lønmodtagere under 60 år er især drevet af demografiske ændringer, da det samlede antal af danskere mellem 16 og 59 år er reduceret med ca. 16.000 personer siden 2. kvartal 2024. Omvendt er antallet af danskere over 60 år steget med 23.000 personer i samme periode.

Tilgangen af udenlandsk arbejdskraft har understøttet et fleksibelt arbejdsudbud, der har været med til at afhjælpe virksomhedernes rekrutteringsudfordringer og dæmpet presset på arbejdsmarkedet. Sammen med flere seniorer i beskæftigelse har det været en væsentlig årsag til, at Finansministeriet opjusterede den strukturelle beskæftigelse i det

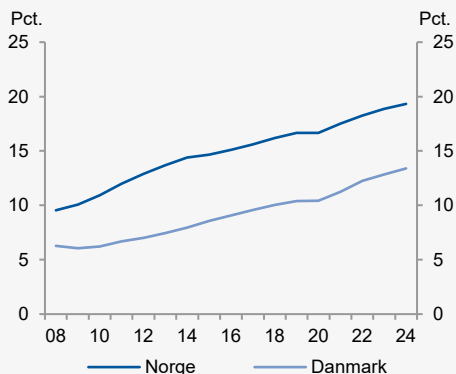
opdaterede mellemfristet forløb i juni 2025 og dermed samtidig opvurderede den danske økonomis kapacitet.²

Det er ikke blot i Danmark, at udenlandsk arbejdskraft har været i stærk fremvækst. Mange andre europæiske lande har også haft en væsentlig forøgelse i den udenlandske beskæftigelse.³ Sammenligner man fx Danmark og Norge, er det således tydeligt, at udviklingen i andelen af udenlandske lønmodtagere har fulgt samme tendens, *jf. figur 2.4*. Omend niveauforskelle, er både den danske og norske andel af udenlandske lønmodtagere steget med 3 pct.-point siden 2019. I denne kontekst er stigningen i udenlandske lønmodtagere i Danmark hverken ekstraordinær lav eller høj. Udviklingen i omfanget af udenlandske lønmodtagere i Danmark har været understøttet af en række politiske aftaler, hvis formål er at styrke rekrutteringen af udenlandsk arbejdskraft, blandt andet via indførelse af den supplerende beløbsordning og udvidelse af fast track-ordningen i 2023. Senest har regeringen præsenteret en ny overenskomstbaseret erhvervsordning til rekruttering af international arbejdskraft, som giver mulighed for at rekruttere udenlandsk arbejdskraft fra udvalgte lande på ordnede løn- og arbejdsvilkår.

Figur 2.3
Udlændinge og seniorer har drevet beskæftigelsesvæksten det seneste år



Figur 2.4
Udviklingen i andelen af udenlandske lønmodtagere følger den norske tendens



Anm.: Figur 2.3 viser udviklingen i antallet af fuldtidspersoner i lønmodtagerbeskæftigelse fra 2. kvartal 2024 til 2. kvartal 2025 for hhv. udenlandsk arbejdskraft og danske lønmodtagere over og under 60 år. Figur 2.4 viser andelen af udenlandske lønmodtagere blandt alle lønmodtagere i 4 kv. i de enkelte år. For Norge er medtaget personer i alderen 15-74 år.

Kilde: Jobindsats, Statistisk Centralbyrå og egne beregninger.

² Finansministeriet. *Opdateret mellemfristet forløb – juni 2025*.

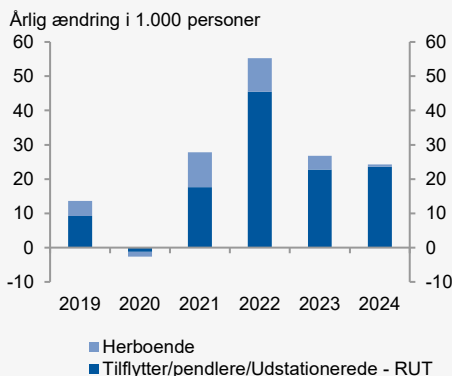
³ Se bl.a. *Økonomisk Redegørelse, august 2025* og Arce, Óscar, et al. "Foreign Workers: A Lever for Economic Growth." *ECB Blog*, 8 May 2025, European Central Bank

Størstedelen af stigningen i udenlandsk arbejdskraft er tilflyttere

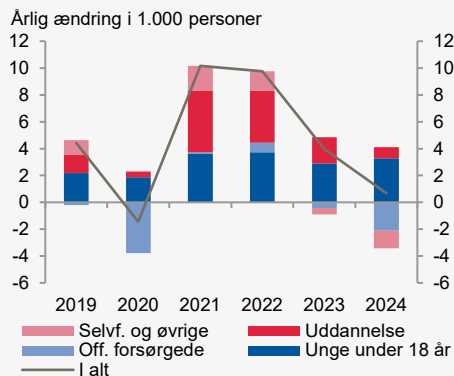
Væksten i udenlandsk arbejdskraft kan i overvejende grad tilskrives nytilkomne udenlandske statsborgere, der kommer til landet og går i beskæftigelse, men også udenlandske statsborgere, der allerede er bosat i Danmark, og som kommer i beskæftigelse.

I de seneste to år er det i mindre grad de herboende udenlandske statsborgere, der allerede er bosat i Danmark, der har bidraget til væksten i den samlede udenlandske lønmodtagerbeskæftigelse. I 2023 og 2024 stod de således kun for hhv. 15 pct. og 3 pct. af forøgelsen i antallet af udenlandske lønmodtagere, *jf. figur 2.5*. Dette adskiller sig væsentligt fra 2021 og 2022, hvor herboende bidrog med hhv. 37 pct. og 18 pct. af væksten. Det tyder på, at der umiddelbart efter genåbningen af samfundet var en del herboende udlændinge, der kom i beskæftigelse. I takt med den fortsat stigende efterspørgsel og lavere ledighed har der dog i stigende grad været behov for at tiltrække arbejdskraft fra udlandet senere i opsvinget.

Figur 2.5
Væksten i udenlandske lønmodtagere er især drevet af tilflyttere mv.



Figur 2.6
Blandt herboende udlændinge, er det særligt unge under 18 år og studerende, der går i job



Anm.: Figur 2.5 viser nettotilgangen af udenlandsk arbejdskraft i de enkelte år opdelt efter, om det er herboende, der kommer i beskæftigelse eller om, det er tilflyttere, pendlere eller personer i RUT-registret. I opgørelsen er en herboende udenlandsk statsborger registreret til at tilgå i det enkelte år, hvis personen har bopæl i Danmark i både det enkelte såvel som det foregående år, men ingen lønindkomst i det foregående år. Det modsatte gør sig gældende ved en afgang. Tilflyttere dækker over udenlandske statsborgere, der kommer til Danmark og går i beskæftigelse i samme år. Figur 2.6 zoomer ind på de herboende udlændinge, der kommer i beskæftigelse og viser nettotilgangen i de enkelte år opdelt på arbejdsmarkedsstatus.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

De herboende udlændinge, der kommer i beskæftigelse, har forskellig tilknytning til arbejdsmarkedet forud for beskæftigelsen. Det kan fx være personer på offentlig forsørgelse, der finder beskæftigelse, unge under 18 år, der træder ind på arbejdsmarkedet første gang eller personer, der afslutter uddannelse og går i beskæftigelse. Det er til

stadighed udenlandske unge under 18 år og studerende, der bidrager til en årlig positiv nettotilgang til lønmodtagerbeskæftigelsen, *jf. figur 2.6*.

Derimod har flere herboende udenlandske statsborgere bevæget sig fra beskæftigelse til offentlig forsørgelse end omvendt i både 2023 og 2024. Det er særligt tilgangen til offentlig forsørgelse, der er vokset i de seneste to år, snarere end bevægelsen ind i beskæftigelse, der er faldet. Mens der i 2022 var omtrent 6.800 udenlandske lønmodtagere, der overgik til offentlig forsørgelse, var tallet steget til 9.400 i 2024. Til sammenligning var tilgangen til lønmodtagerbeskæftigelse fra offentlig forsørgelse på ca. 7.500 personer i både 2022 og 2024.

Hver anden udenlandsk tilflytter er hjemrejst tre år efter ankomst

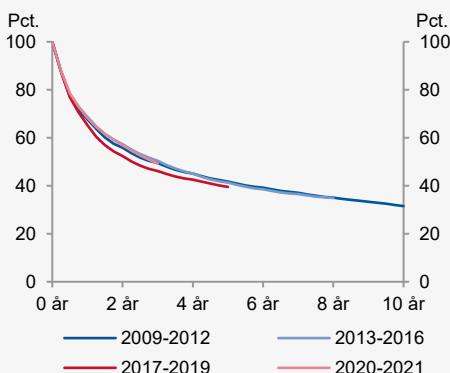
For nogle udenlandske lønmodtagere er der tale om kortvarige ophold i Danmark, mens andre har været beskæftiget eller haft bopæl i Danmark i en lang årrække. Varigheden af de udenlandske lønmodtageres ophold skal ses i lyset af en lang række forhold, som fx gruppernes demografi, opholdsgrundlag samt den aktuelle konjunktursituation.

Sammenligner man forskellige grupper af udenlandsk arbejdskraft, der er tilflyttet på forskellige tidspunkter, tegner der sig et meget ensartet billede af opholdsvarigheden. I de første tre år efter tilflytning er tilbøjeligheden til at fraflytte Danmark stor, hvorefter tilbøjeligheden udvikler sig mere afdæmpet i de efterfølgende år. Set over de seneste 15 år er det således cirka halvdelen af tilflytterne, der stadig er i landet efter tre år. Ser man 10 år længere frem, er det ca. hver tredje, der fortsat er i landet (kun opgjort for tilflyttere i årene 2009-2012), *jf. figur 2.7*. Den lidt lavere andel af udenlandske lønmodtagere, der tilflyttede i 2017-2019, som stadig har bopæl i Danmark tre år efter, skal ses i lyset af COVID-19-pandemien, der formentlig har forårsaget, at flere er hjemrejst relativt tidligere som følge af manglende efterspørgsel efter deres arbejdskraft.

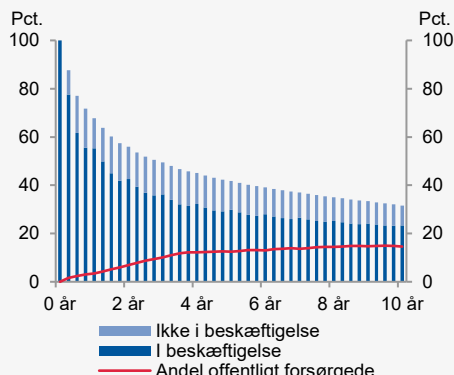
Hvorvidt de senest tilflyttede udenlandske arbejdstagere har samme opholdsmønstre på langt sigt som de tidligere tilflyttere, er svært at afgøre. Dog indikerer adfærdsmønstret for de seneste tilflyttere, at det følger tidligere indvandringsårgange, *jf. figur 2.7*. Dette understøttes også af Det Økonomiske Råd, der i efteråret 2024, vurderede ud fra en række markører, at andelen af ny-indvandrede, der kunne forventes at have et langvarigt ophold (mere end 10 år), har ligget imellem 20-30 pct. i perioden 2013-2023.⁴

⁴ I Det Økonomiske Råds markør vurderes en udenlandsk lønmodtager til at have langvarigt ophold hvis personen opfylder én af følgende delmarkører: 1) Dansk oprindelse eller er efterkommer (men ikke dansk statsborgerskab), 2) Opholdsgrundlag: Asyl, familiesammenføring, ukendt, ophold før 1997, 3) Partner er dansk statsborger, 4) Børn er indskrevet i danske daginstitutioner, skoler eller anden uddannelse, 5) Bolejer 6) Opholdstid på 10 år eller mere eller mindst to af følgende: 1) Bor med partner eller børn i Danmark 2) Har taget et dansk kursus 3) Er medlem af en a-kasse.

Figur 2.7
Uændret opholdsvarighed for tilflyttere i de seneste 15 år



Figur 2.8
Ti år efter indvandring er tre ud af fire af de tilbageblivende tilflyttere i beskæftigelse



Anm.: I figur 2.7 og 2.8 følges tilflyttere, der kom til Danmark og gik i beskæftigelse i en given periode samt pendlere, der påbegyndte beskæftigelse i Danmark i samme periode. I opgørelsen ses der kun på udenlandske arbejdstagere, der flytter til landet og går i beskæftigelse, det vil sige, at der ses bort fra herboende i landet, der kommer i beskæftigelse. I figur 2.7 er opgjort, hvor stor en andel af tilflyttere med forskellige tilflytningsår (2009-2012, 2013-2016, 2017-2019 og 2020-2021), der fortsat har bopæl i landet op til ti år efter tilflytning. I figur 2.8 er andelen af de udenlandske lønmodtagere, der tilflyttede i 2009-2012, og som fortsat har bopæl i landet, underopdelt på den primære arbejdsmarkedsstatus i kvartalet. Personer kategoriseres som beskæftigede eller offentligt forsørgede, hvis de har været hhv. i beskæftigelse eller på offentlig forsørgelse i mindst syv ud af tretten uger i kvartalet. I begge figurer er der tilladt op til tre kvartaler uden bopæl i Danmark.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Kigger man nærmere på de udenlandske lønmodtagere, der tilflyttede i 2020-2021, er de i *figur 2.8* opdelt på, hvorvidt de fastholder beskæftigelsen efter tilflytning, eller om de fortsat har bopæl i landet, men uden beskæftigelse.

Ti år efter ankomsten er tre ud af fire fortsat i beskæftigelse. Den resterende fjerdedel er fortsat bosat i landet, men uden et job. Det kan fx afspejle, at de er på offentlig forsørgelse, er startet uddannelse eller er selvforsørgende. Der er knap 15 pct. af de tilbageblivende, der er på offentlig forsørgelse ti år efter ankomsten.

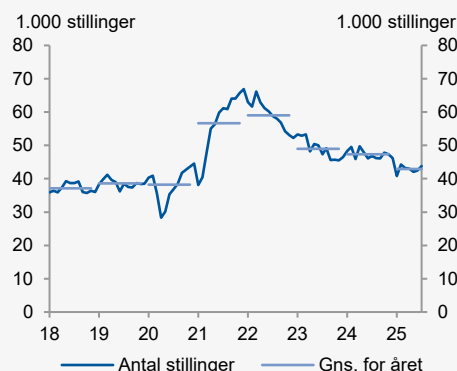
2.2. Mere afdæmpet efterspørgsel efter arbejdskraft

Antallet af opslåede stillinger er aftaget i 2025, men er stadig et godt stykke over niveauerne forud for COVID-19. I årets første ni måneder var det gennemsnitlige antal opslåede stillinger i omegnen af 43.000 stillinger, mens det i 2019 var 39.000 stillinger, *jf. figur 2.9*. På trods af usikkerhed om todsatser er efterspørgslen efter arbejdskraft fortsat relativt høj.

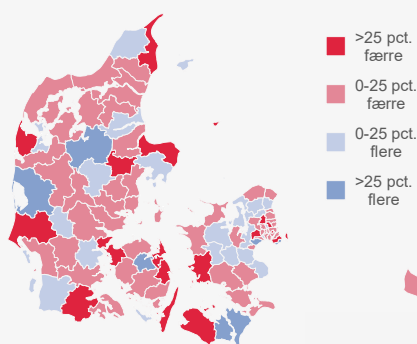
I Økonomiministeriets prognose fra august 2025 forventes efterspørgslen efter arbejdskraft dog at udvikle sig mere afdæmpet som følge af handelsuroligheder, forventelig lavere eksport til USA og nedjusterede vækstforventninger i Novo Nordisk. Sidstnævnte har annonceret et globalt ansættelsesstop og varslet at nedlægge 5.000 danske stillinger.

Mens antallet af opslåede stillinger på landsplan er faldet i 2025, kan samme tendens ikke genfindes i alle kommuner, jf. figur 2.10. Særligt kommuner som Guldborgsund, Odense og Ringkøbing-Skjern har haft en højere efterspørgsel efter arbejdskraft i 2025, hvor antallet af opslåede stillinger er steget med 30 pct. eller mere sammenlignet med de samme måneder i 2024. I alle tre kommuner er særligt ledige stillinger inden for bygge og anlægsbranchen steget væsentligt i løbet af 2025.

Figur 2.9
Antallet af opslåede stillinger i 2025 er lavere end i de foregående år...



Figur 2.10
...dog med kommunale forskelle



Anm.: Figur 2.9 viser antal opslåede stillinger samt det årlige gennemsnit. Tallene er sæsonkorregeret. Seneste observation er september 2025. Som følge af at Jobnet.dk i december 2024 blev omlagt til et nyt it-system, er der usikkerhed om tallene for stillingsopslag i december 2024 og januar 2025, som er et underestimat, da ikke alle aktive stillingsopslag blev overført ved omlæggelsen til det nye it-system. Figur 2.10 viser den procentvise ændring i det gennemsnitlige antal opslåede stillinger fra feb-sep 2024 til feb-sep 2025.

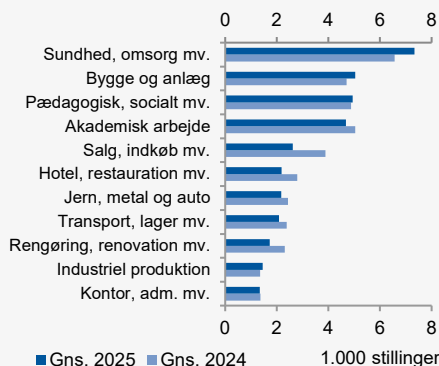
Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

På landsplan er det også særligt inden for *bygge og anlæg* samt inden for *sundhed, omsorg og personlig pleje*, at antallet af stillingsopslag er steget fra 2024 til 2025, jf. figur 2.11. Omvendt er der færre stillingsopslag inden for blandt andet *salg, indkøb og markedsføring* og *rengøring, ejendomsservice og renovation*. Det peger på, at efterspørgslen har udviklet sig forskelligt på tværs af erhvervsområder.

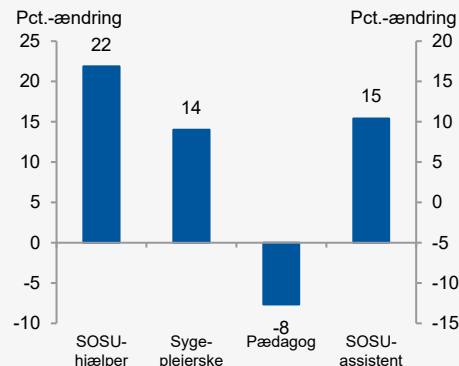
På velfærdsområdet er der ligeledes forskellige udviklinger i antallet af stillingsopslag, når der fokuseres på specifikke stillingsbetegnelser. Der har fra 2024 til 2025 været et

stigende antal stillingsopslag for både *SOSU'er* og *sygeplejersker*, mens antallet af stillingsopslag for pædagoger er faldet, *jf. figur 2.12*.

Figur 2.11
Flere opslåede stillinger inden for sundhed og omsorg mv. samt bygge og anlæg



Figur 2.12
Særligt flere stillingsopslag blandt SOSU-medarbejdere og sygeplejersker



Anm.: Figur 2.11 viser det gennemsnitlige antal månedlige stillinger inden for udvalgte erhvervsområder i 2024 og 2025. Figur 2.12 viser den procentvise ændring i det gennemsnitlige antal opslåede stillinger fra 2024 til 2025. Gennemsnittet i begge år dækker over månederne februar til september.

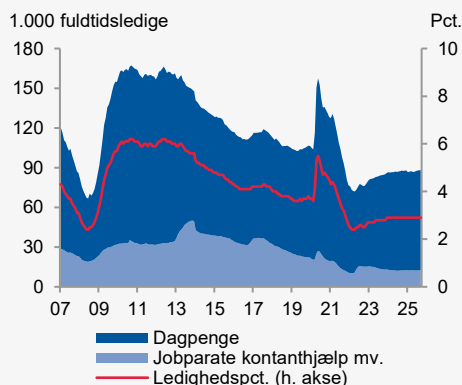
Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

2.3. Fortsat få ledige og langtidsledige

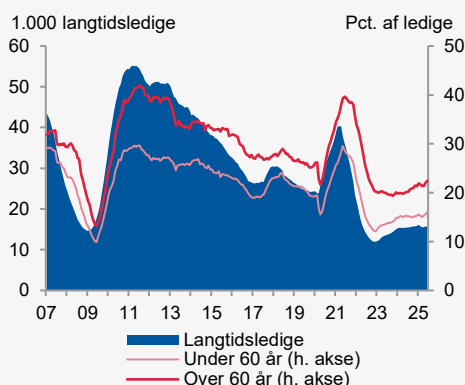
Antallet af ledige er stort set uændret i løbet af de første ni måneder af 2025 og ligger således fortsat på et lavt niveau. Ledighedsprocenten er uændret på 2,9 pct., som har været tilfældet siden udgangen af 2023, *jf. figur 2.13*. Den stabile ledighedsprocent samtidig med stigningen i antallet af beskæftigede peger på, at beskæftigelsesfremgangen først og fremmest udgøres af personer, der tidligere ikke har været en del af arbejdsstyrken.

Antallet af langtidsledige er ligeledes fortsat på et lavt niveau, *jf. figur 2.14*. I juni 2025 er der 15.600 langtidsledige, som dækker over ledige, der har været ledige i minimum 80 pct. af tiden i de seneste 12 måneder. Det er særligt seniorer, der går ledige i længere tid end yngre aldersgrupper. Blandt ledige seniorer over 60 år er 22 pct. langtidsledige i juni 2025. Til sammenligning er det 16 pct. blandt ledige under 60 år. Forskellen mellem ledige seniorer og øvrige ledige har været gældende i de seneste 15 år og indikerer, at det er sværere for seniorer at finde et nyt job, når de først er blevet ledige.

Figur 2.13
Ledighedsprocenten har været uændret siden 2023



Figur 2.14
Fortsat lav langtidsledighed



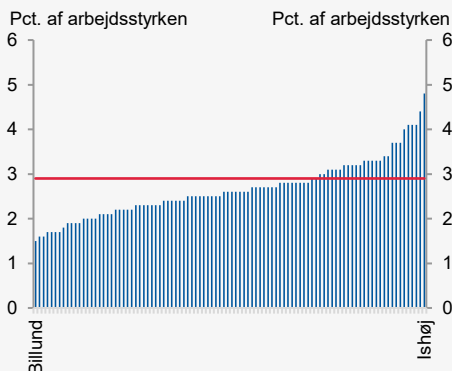
Anm.: Figur 2.13 viser udviklingen i antallet af fuldtidsledige dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere mv. samt ledighedsprocenten. Seneste observation er september 2025. Figur 2.14 viser antallet af langtidsledige og andelen af hhv. langtidsledige under og over 60 år blandt ledige i de to aldersgrupper. Seneste observation er juni 2025.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

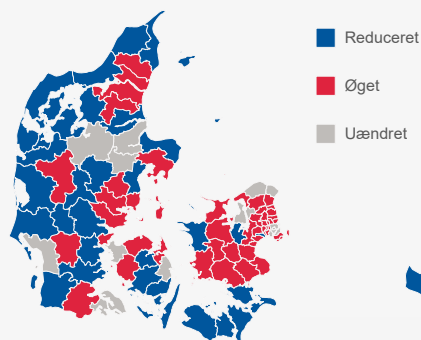
Der er generelt lav ledighed, og det gælder også på tværs af kommuner. De fleste kommuner har en ledighedsprocent, der er lavere end på landsplan, *jf. figur 2.15*. Der er dog fem kommuner, der har en ledighedsprocent på over 4 pct. i august 2025. Det gælder Ishøj, Brøndby, Læsø, Høje-Taastrup og Albertslund.

Ledigheden har også udviklet sig forskelligt på tværs af landet. Det er særligt jyske kommuner, der har haft et fald i ledighedsprocenten i det seneste år, mens kommuner i hovedstadsområdet og i dele af Sjælland har haft en stigning, *jf. figur 2.16*.

Figur 2.15
De fleste kommuner har en lavere ledighedsprocent end landsgennemsnittet i 2025



Figur 2.16
Ledighedsprocenten er særligt faldet i jyske kommuner i det seneste år



Anm.: Figur 2.15 viser kommunernes ledighedsprocent i august 2025. Figur 2.16 viser ændringen i ledighedsprocenten fra august 2024 til august 2025.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

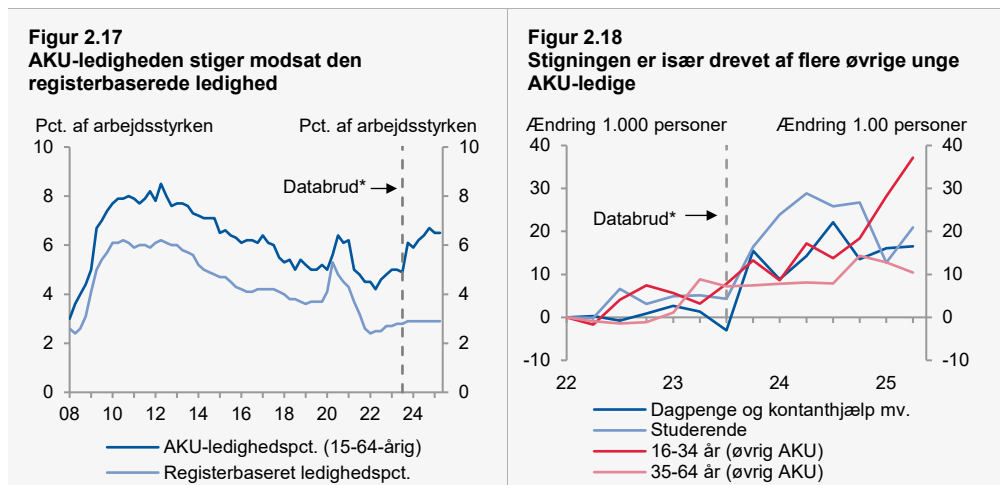
Mens den registerbaserede ledighedsprocent har været forholdsvis stabil, har ledighedsprocenten baseret på Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) haft en opadgående tendens siden 2022. AKU-ledigheden er nu på 6,5 pct. blandt 15-64-årige i 2. kvartal 2025, *jf. figur 2.17*. Det betyder, at der er en diskrepans på ca. 3,6 pct.-point mellem de to ledighedsbegreber, hvilket er højere end forskellen tilbage i 10'erne (gennemsnitligt 1,8 pct.-point).

De forskellige niveauer skal ses i lyset af, at de to ledighedsbegreber har forskellig afgrænsning. Den registerbaserede ledighed omfatter dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere mv., dvs. personer med ret til ydelser som følge af ledighed. AKU-ledige er defineret ved personer, der ikke er beskæftigede og som aktivt har søgt arbejde de seneste fire uger, og som kan påbegynde arbejde inden for to uger.

AKU-ledigheden er derfor generelt højere end den registerbaserede ledighed, da relativt mange personer uden ret til dagpenge og kontanthjælp søger job, herunder folkeskoleelever og studerende, der ønsker et fritidsjob, selvforsørgede og personer på andre ydelser. Det er altså personer, som man i den registerbaserede tilgang vil betragte som uden for arbejdsstyrken, der selvdefinerer sig som ledige i spørgeskemaundersøgelsen.

Den seneste stigning i AKU-ledigheden, som ikke kan genfindes i den registerbaserede ledighed, afspejler i høj grad øvrige AKU-ledige under 34 år og studerende, *jf. figur 2.18*. De to grupper er vokset med 58.000 personer siden 1. kvartal 2022, hvilket svarer til 68 pct. af den samlede stigning i AKU-ledigheden.

Generelt er unge mere tilbøjelige til at melde sig ledige i AKU-opgørelsen. I 2. kvartal 2025 udgjorde 15-24-årige 34 pct. af de AKU-ledige (15-64-årige). Til sammenligning udgjorde 16-24-årige blot 5 pct. af de registerbaserede ledige i juni 2025.



Anm.: Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) er en spørgeskemabaseret opgørelse, der følger fælles principper på tværs af lande. Figur 2.17 viser AKU-ledighedsprocenten for hhv. 15-64-årige samt den registerbaserede ledighed. Figur 2.18 viser udviklingen i antallet af AKU-ledige (15-64-årige) siden 1. kvartal 2022 opdelt på underliggende kategorier (sæsonkorigeret).

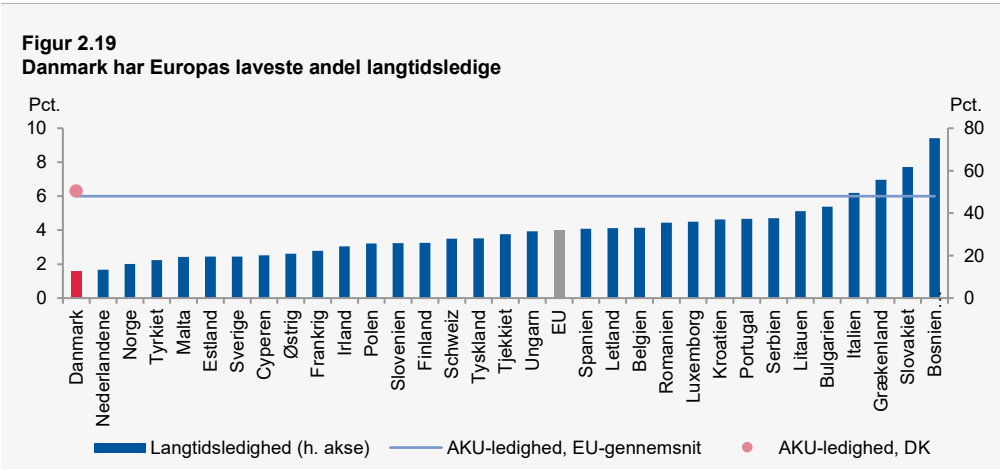
*Siden 4. kvartal 2023 har DST forlænget interviewperioden, så respondenter har fire fremfor to uger til at svare. Metodeskiftet har, ifølge DST, medført et permanent niveauskifte i antallet af AKU-ledige.

Kilde: Danmarks Statistik, Jobsindsats og egne beregninger.

Langtidsledigheden i Danmark er Europas laveste

Sammenligner man den danske AKU-ledighed med andre europæiske lande, ligger Danmark på niveau med EU-gennemsnittet omkring 6 pct., *jf. figur 2.19*. Kigger man i stedet på andelen af ledige, der har været ledige i 12 måneder eller mere, har Danmark Europas laveste. I 2. kvartal 2025 var andelen af langtidsledige i Danmark 12,7 pct. ifølge AKU, mens EU-gennemsnittet var på 31,7 pct. Det vidner om et velfungerende og mere fleksibelt arbejdsmarked, hvor danske ledige kommer markant hurtigere tilbage i beskæftigelse sammenlignet med andre europæiske lande. De forholdsvis korte danske ledighedsforløb er medvirkende til, at danske ledige oplever en lavere lønnedgang, når de igen finder beskæftigelse sammenlignet med andre europæiske lande.⁵

⁵ Se fx Bertheau et al., The Unequal Consequences of Job Loss across Countries (2023), American Economic Review: Insights, 5 (3): 393-408.



Anm.: Figuren viser ledigheden og andelen af langtidsledige i udvalgte europæiske lande i 2.kvt 2025 pba. den fælleseuropæiske Labour Force Survey (LFS). Langtidsledige dækker over personer, der angiver at have været ledige i 12 måneder eller mere.

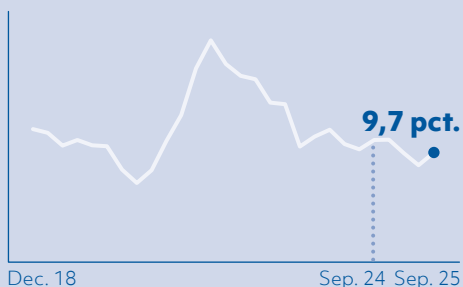
Kilde: Eurostat (sæsonkorrigeret) og egne beregninger.

Balancen mellem ledige og virksomheders rekrutteringer

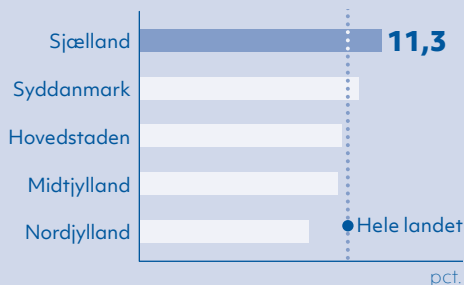
3

Kapitel 3 Nøgletal

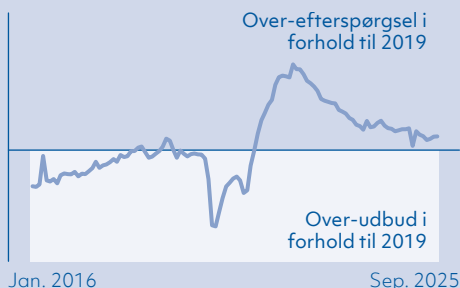
➔ Andel ubesatte stillinger er faldet det seneste år



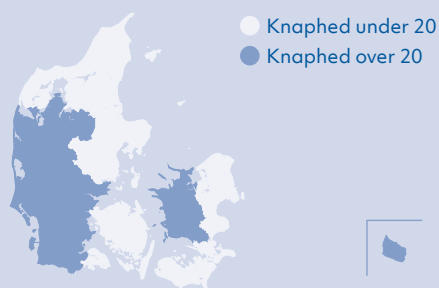
➔ Flest ubesatte stillinger i Region Sjælland



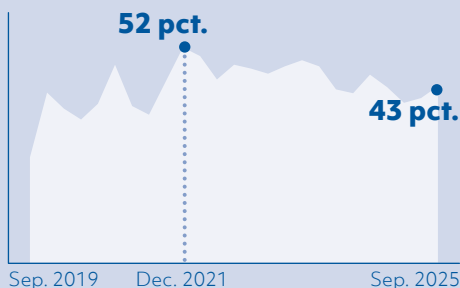
➔ Faldende knaphed efter arbejdskraft



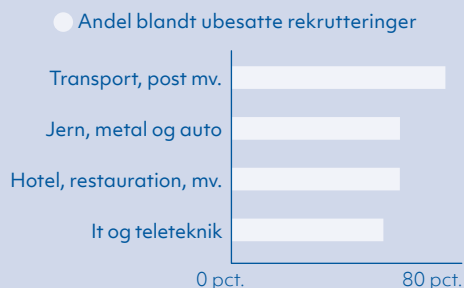
➔ Geografiske forskelle i knaphed efter arbejdskraft



➔ 43% af ubesatte rekrutteringer giver produktionsbegrænsning



➔ Grupper med størst andel af produktionsbegrænsning



3. Balancen mellem ledige og virksomheders rekrutteringer

Virksomhederne oplever nu oftere, at de kan finde en kandidat til deres stillingsopslag end sidste år. Ved opgørelsen i den seneste rekrutteringssurvey, var det hvert 10. stillingsopslag, hvor virksomheden ikke kunne finde en medarbejder. Det svarer til et fald i andelen af stillingsopslag, som ikke besættes, på 1 pct.-point sammenlignet med samme periode året før. Tendensen er gældende for hele landet, men det er fortsat sværest at besætte ledige stillinger i Region Sjælland, hvor hvert niende rekrutteringsforsøg ender uden en ansættelse. Siden årsskiftet har der været et svagt fald i antallet af ledige stillinger i forhold til antallet af jobmål, hvilket indikerer en faldende efterspørgsel efter arbejdskraft, men der er fortsat tegn på overefterspørgsel efter arbejdskraft i forhold til udbuddet.

De manglende rekrutteringer kan medføre produktionsbegrænsninger hos virksomhederne. Ved den seneste rekrutteringssurvey angav virksomhederne ved 43 pct. af stillingsopslagene, der ikke kunne besættes, at den manglende ansættelse medførte produktionsbegrænsninger. Det er særligt inden for *Jern, metal og auto*, at der opleves produktionsbegrænsninger. Her er det ved 58 pct. af stillingsopslagene, som ikke besættes, at der efterfølgende opleves produktionsbegrænsninger.

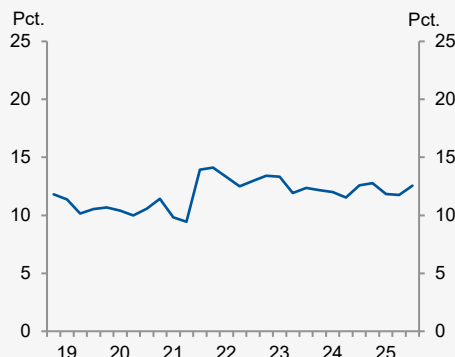
3.1. Hvert 10. rekrutteringsforsøg ender uden ansættelse

I dag oplever flere virksomheder at finde den medarbejder de efterspørger, når de rekrutterer. Siden 2023 har andelen af stillingsopslag, som ikke bliver besat, været knap 11 pct. I rekrutteringssurvey fra september 2025 er tallet 9,7 pct. Det er lavere end niveauet før COVID-19, jf. figur 3.1. Den seneste rekrutteringssurvey fra september 2025 dækker over stillingsopslag i perioden fra december 2024 til maj 2025.

Figur 3.1
Andelen af stillingsopslag, som *ikke* besættes, er faldet det seneste år...



Figur 3.2
...og andelen, som besættes med anden profil, har været stabil de sidste fire år



Anm.: Den seneste rekrutteringssurvey fra september 2025 dækker stillingsopslag i perioden december 2024 til maj 2025. Besat med en anden profil dækker over virksomheder, som har svaret, at personen, de ansatte, ikke havde alle de ønskede kvalifikationer. Rekrutteringssurveyen er indsamlet ud fra seks måneders stillingsopslag.
Kilde: Rekrutteringssurvey fra Styrelsen for Arbejdsmarkedet og Rekruttering og egne beregninger.

Virksomhedernes rekrutteringsudfordringer måles via STAR's rekrutteringssurvey, som giver et billede af rekrutteringssituationen på det danske arbejdsmarked, *jf. boks 3.1*.

Boks 3.1

Fakta om rekrutteringssurvey fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) gennemfører hvert kvartal en rekrutteringssurvey, som indsamler information om rekrutteringsudfordringer blandt virksomheder, der over en seks måneders periode har haft stillinger opslået på Jobnet.dk eller Jobindex.dk. Den seneste survey dækker over stillingsopslag fra december 2024 til og med maj 2025.

Rekrutteringssurveyen måler bl.a. andelen af rekrutteringsforsøg, hvor arbejdsgiver enten ikke kan besætte de ledige stillinger, eller ikke kan besætte stillingerne med kandidater, der besidder alle de ønskede kvalifikationer til den udbudte løn. Rekrutteringsforsøg, hvor ingen ansættes, betegnes som *ingen ansat*, mens rekrutteringsforsøg, hvor kandidaten der blev ansat, mangler de ønskede kvalifikationer, betegnes som *besat med anden profil*.

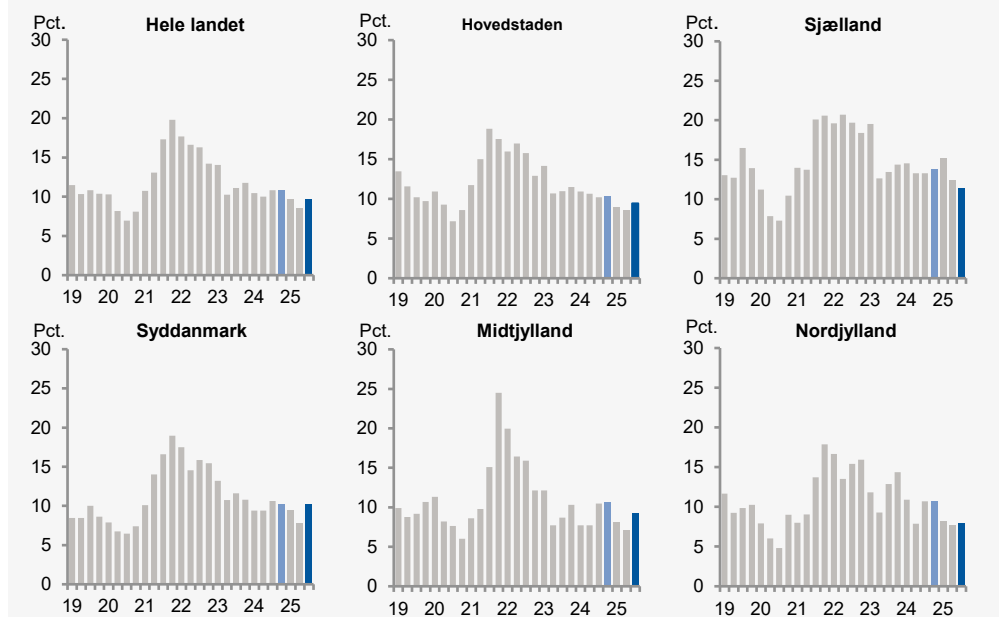
Fald i rekrutteringsudfordringer gælder i hele landet

Faldet i andelen af jobopslag, hvor der ikke bliver ansat en kandidat, ses på tværs af alle fem regioner, når man sammenligner den seneste survey fra september med samme periode året før. Faldet er størst i Region Nordjylland og Sjælland. Sidstnævnte er dog

stadig den region, der har den højeste andel af ubesatte rekrutteringsforsøg, på 11 pct. Region Nordjylland har en andel på 8 pct., som det laveste, hvor de resterende har cirka 9 pct. rekrutteringsforsøg, der ender uden ansættelse, *jf. figur 3.3*.

Figur 3.3

Andel stillingsopslag, som ender uden ansættelse, er lavere i den seneste survey sammenlignet med samme periode året før



Anm.: Figur 3.3 viser andelen af stillingsopslag, som ikke besættes i de forskellige regioner fra marts 2019 til september 2025. Den seneste rekrutteringssurvey dækker stillingsopslag i perioden december 2024 til maj 2025

Kilde: Rekrutteringssurvey og egne beregninger.

3.2. Reduceret antal af stillingsopslag i forhold til jobmål

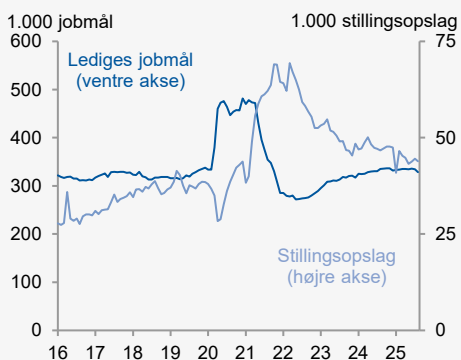
At virksomhederne oftere finder en kandidat til deres stillingsopslag afspejler sig også i forholdet mellem antallet af stillingsopslag og antallet af ledige, der angiver, at de leder efter jobs inden for de opslåede stillingsopslag (også kaldet lediges jobmål), som har været faldende det seneste år.

I august 2025 var der omtrent 43.900 stillingsopslag, mens det samlede antal jobmål var 329.000, *jf. figur 3.4*. Forholdet mellem antallet af stillingsopslag og antallet jobmål i august 2025 indebar et knaphedsindeks på 12,3 pct., *jf. figur 3.5*. Selvom knaphedsindekset er faldet med 4,5 pct.-point siden august 2024, så er der fortsat høj efterspørgsel

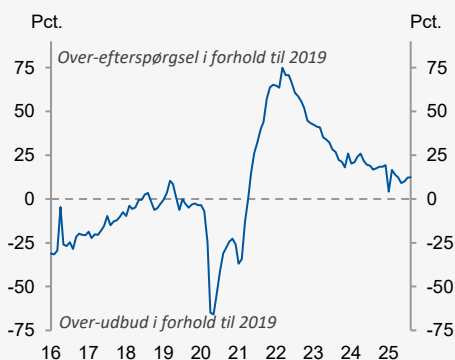
efter arbejdskraft på det danske arbejdsmarked, i forhold til referenceåret 2019, hvor økonomien vurderes til at have været omtrent konjunkturneutral, *jf. Økonomisk Redegørelse august 2025*.

Forholdet mellem jobsøgende og stillingsopslag omtales som knaphedsindekset, og kan benyttes som en indikator for efterspørgslen efter arbejdskraft i forhold til udbuddet. For mere om metoden bag knaphedsindekset se *boks 3.2*.

Figur 3.4
Antallet af jobmål er stabilt, mens antallet af stillingsopslag er faldet...



Figur 3.5
... hvilket har ført til et faldende knaphedsindeks det seneste år



Anm.: Sæsonkorrigerede jobmål og stillingsopslag. Data går fra januar 2016 til august 2025. Antal jobmål i figur 3.4 er defineret som alle de jobmål, hvor ledige har trykket "Jeg søger job som ..." på jobnet.dk. De ledige vil typisk have flere jobmål. Indekset i figur 3.5 er defineret som angivet i boks 3.2. Pct.-tallene på y-aksen er log-points. Som følge af, at Jobnet.dk den 6. december 2024 blev omlagt til et nyt it-system, er der usikkerhed om tallene for stillingsopslag i december 2024 og januar 2025. Stillingsopslagene for december 2024 og januar 2025 er et underestimat, da ikke alle aktive stillingsopslag blev overført ved omlæggelsen til det nye it-system.

Kilde: Jobnet's CV database og egne beregninger.

Boks 3.2**Knaphedsindeks**

Beskæftigelsesministeriet benytter et knaphedsindeks som mål for, om der er knaphed af arbejdskraft på arbejdsmarkedet. Knaphed betyder, at virksomhederne slår mange stillinger op set i forhold til antallet af lediges jobmål (dvs. hvilke stillinger ledige angiver, at de søger indenfor). Høje værdier af knaphedsindekset indikerer, at der er mange opslåede stillinger til få ledige, mens lave værdier af knaphedsindekset tyder på få opslåede stillinger til mange ledige. På den måde er knaphedsindekset en indikator for balancen mellem udbud af og efterspørgsel efter arbejdskraft på arbejdsmarkedet.

Der er forskellige måder at danne knaphedsindekset på, som afhænger af hvilken situation, man ønsker at beskrive. I denne analyse er knaphedsindekset defineret som en afvigelse fra en normalværdi, som knaphedsindekset vil være på, hvis økonomien er omtrent konjunkturneutral. Indekset viser således, om der er overudbud eller overefterspørgsel på arbejdsmarkedet i forhold til en konjunkturneutral situation. Det er antaget, at økonomien samlet set var konjunkturneutral i 2019, jf. *Økonomisk Redegørelse august 2025*. Udgangspunktet for knaphedsindekset er derfor beregnet som den gennemsnitlige knaphed i 2019. Knaphedsindeksets afvigelse fra nul er forskellen i log-pct. fra det samlede arbejdsmarked i 2019.

Ved at basere knaphedsindekset på de lediges jobmål er det også muligt at konstruere indekset for de enkelte stillingsbetegnelser. I Jobnets stillingsopslag angiver arbejdsgiverne, om de fx søger en kemiker, en barista eller en svejser. De ledige skal angive jobmål på Jobnet blandt de samme stillingsbetegnelser. På den måde er det muligt at opføre, hvor mange stillingsopslag der fx er på en svejser i forhold til, hvor mange ledige der har svejser som jobmål. Indekset kan også aggregeres til erhvervsgrupper, som forholdet mellem stillingsopslag og jobmål inden for eksempel *Jern, metal og auto* (hvor svejser hører til).

En vigtig forskel på stillingsopslag og de lediges jobmål er, at hvor arbejdsgiveren kun kan angive én stillingsbetegnelse, vil den ledige typisk have flere jobmål, de søger job indenfor. Fordi hver ledig har flere jobmål, og fordi mange rekrutteringsforsøg sker uden brug af elektroniske stillingsopslag, er der samlet for det danske arbejdsmarked markant flere jobmål for de ledige, end der er stillingsopslag. I 2019, et omtrentligt konjunktur neutralt år, var der samlet omkring 0,1 stillingsopslag per lediges jobmål (eller 9 jobmål for hver stillingsopslag).

For flere detaljer om udregning af knaphedsindekset se *Status på arbejdsmarkedet, oktober 2023*.

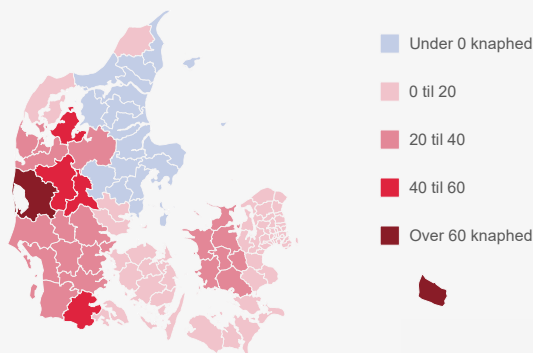
Der er stor geografisk variation i forholdet mellem antal jobsøgende og virksomheder, der søger arbejdskraft på tværs af landet. Selvom der er indikationer på overefterspørgsel efter arbejdskraft i 21 af pendlingsområderne, er det ikke tilfældet i alle, jf. *figur 3.6*. Pendlingsområder dækker over geografiske områder, der repræsenterer lokale arbejdsmarkeder, hvor de fleste beskæftigede bor og arbejder inden for samme pendlingsområde.

Det er særligt i Ringkøbing-Skjern (73) og på Bornholm (67), der er overefterspørgsel efter arbejdskraft. Særligt overefterspørgslen på Bornholm skal ses i lyset af, at efterspørgslen efter arbejdskraft er sæsonfølsom.

Der er omvendt indikationer på overudbud af arbejdskraft i tre pendlerområder, hvor det særligt er Aalborg (-31) og Frederikshavn (-30), men også i en mindre grad Aarhus (-6). Generelt er knaphedsindekset omkring de større byer lavt, hvor Københavns

pendlerområde også ligger på et indeks omkring 15. Københavns pendlerområde dækker også den østlige del af Region Sjælland herunder bl.a. Roskilde Kommune. Ser man på den vestlige del af Region Sjælland, som er sit eget pendlingsområde, er der her indikationer på overefterspørgsel efter arbejdskraft med et knaphedsindeks på 36.

Figur 3.6
Regionale forskelle i knaphedsindekset



Anm.: Opgørelsen er et gennemsnit over antal aktive opslåede stillinger og ledige jobmål fra september 2024 til august 2025. Stillingsopslag og lediges jobmål er opgjort ud fra Danmarks Statistiks pendlingsområder. Ud fra pendlingen i 2019 har Danmarks Statistik inddelt Danmark i 24 pendlingsområder. Pendlingsområder karakteriseres ved, at de fleste beskæftigede bor og arbejder inden for samme pendlingsområde. Det bemærkes, at knaphedsindekset sammenligner hvert pendingsområde med gennemsnittet for hele arbejdsmarkedet i 2019. De enkelte pendingsområder var således ikke nødvendigvis konjunkturneutrale i 2019.

Kilde: Jobnet's CV database og egne beregninger.

Da knaphedsindekset for pendlingsområderne sammenligner forholdet mellem det totale antal jobmål hos ledige i pendlingsområdet og antallet af jobopslag i pendlingsområdet, siger det ikke noget om matchet mellem de lediges jobmål i pendlingsområdet og virksomhedernes stillingsopslag. Der kan derfor godt være rekrutteringsudfordringer i områder med et lavt knaphedsindeks, hvis der ikke er et match mellem, hvilke stillinger der er ledige hos virksomhederne, og hvilke jobs de ledige kan varetage.

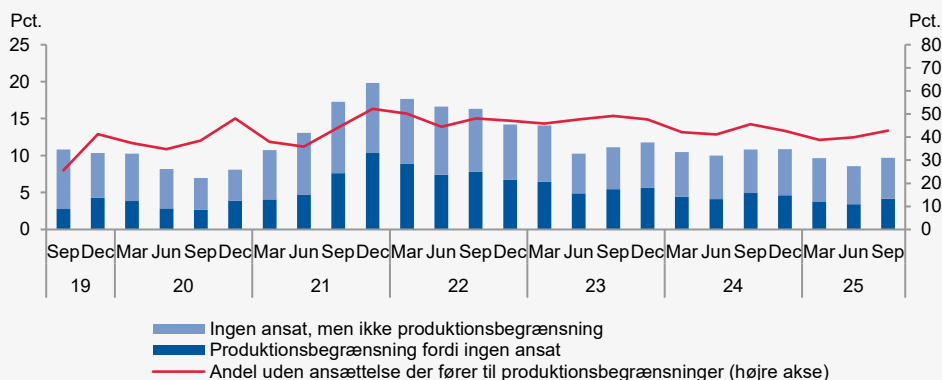
3.3. Virksomhederne oplever færre produktionsbegrænsninger

Når virksomhederne ikke kan finde en kandidat til deres åbne stillingsopslag, kan det have en betydning for virksomhedernes evne til at løse deres opgaver. I perioden december 2024 til maj 2025 endte 9,7 pct. af virksomhedernes rekrutteringsforsøg uden en ansættelse. I 43 pct. af tilfældene havde den manglende ansættelse betydning for virksomhedernes drift, *jf. figur 3.7*.

Der er generelt en tendens til, at jo større en andel af rekrutteringsforsøg der ender uden ansættelse, desto større andel af virksomhederne svarer, at de oplever produktionsbegrænsninger som følge af den manglende ansættelse.

Figur 3.7

Andelen af rekrutteringsforsøg, der medfører produktionsbegrænsninger, har haft en faldende tendens siden december 2021



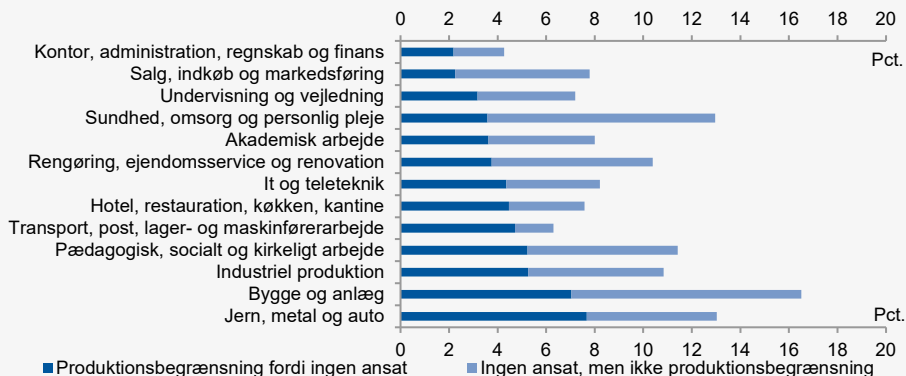
Anm.: Med produktionsbegrænsninger menes, at arbejdsgiveren svarer ja til spørgsmålet: "Du har angivet, at ansøgningsprocessen er afsluttet, og stillingen ikke er blevet besat. Har det betydet, at virksomheden har opgivet ordrer, eller at der er arbejdsopgaver, som ikke bliver løst?". Den seneste rekrutteringssurvey fra september 2025 dækker over stillingsopslag i perioden december 2024 til maj 2025.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af STAR's rekrutteringssurvey.

Det er ikke alle brancher, der i lige høj grad oplever udfordringer med produktionsbegrænsninger som følge af manglende ansættelser. Det er i særlig grad *Jern, metal og auto*, *Bygge og anlæg* og *Industriel produktion*, hvor henholdsvis 8, 7 og 5 pct. af rekrutteringsforsøgene ender med produktionsbegrænsninger som følge af en manglende ansættelse, jf. figur 3.8. Det svarer til, at det er henholdsvis 59, 43 og 49 pct. af de stillingsopslag, der ikke besættes, som giver produktionsbegrænsninger i virksomhederne i de tre brancher.

Figur 3.8

Ca. 8 pct. af stillingsopslag inden for *Jern, metal og auto* besættes ikke og medfører efterfølgende produktionsbegrænsninger for virksomhederne



Anm.: Med produktionsbegrænsninger menes, at arbejdsgiveren svarer ja til spørgsmålet: "Du har angivet, at ansøgningsprocessen er afsluttet og stillingen ikke er blevet besat. Har det betydet, at virksomheden har opgivet ordrer eller at der er arbejdsopgaver, som ikke bliver løst?". Rekrutteringssurvey er indsamlet på stillingsopslag slået op mellem december 2024 og maj 2025.

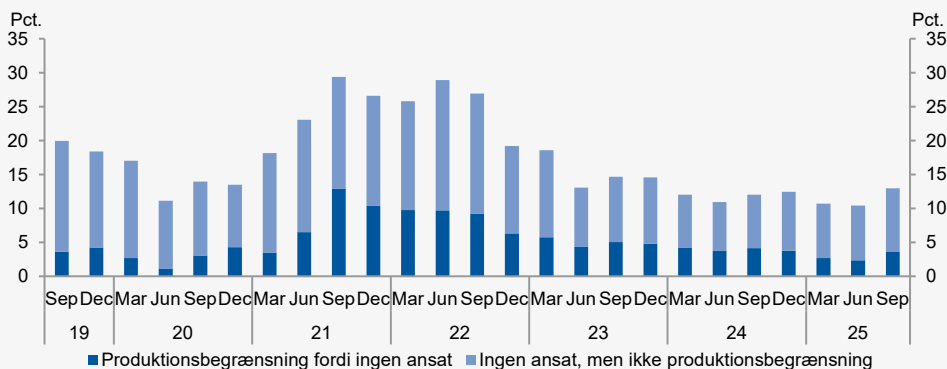
Kilde: Egne beregninger på baggrund af STAR's rekrutteringssurvey.

I den modsatte ende er det brancherne *Sundhed, omsorg og personlig pleje*, *Undervisning og vejledning*, *Salg, indkøb og markedsføring* og *Kontor, administration, regnskab og finans*, hvor færrest rekrutteringsforsøg ender med produktionsbegrænsninger som følge af manglende rekrutteringer. Her er *Sundhed, omsorg og personlig pleje* særligt interessant, da det de senere år har været et af de erhvervsområder med størst andel af rekrutteringsforsøg uden ansættelse. Det ses også i perioden december 2024 til maj 2025, hvor det var erhvervsområdet med den tredje højeste andel af rekrutteringsforsøg uden en rekruttering (13 pct.), men der var kun produktionsbegrænsninger ved 4 pct. af rekrutteringsforsøgene. Til sammenligning var der ligeledes 13 pct. af rekrutteringsforsøgene inden for *Jern, metal og auto*, der endte uden rekruttering i samme periode, men med en produktionsbegrænsning i 8 pct. af rekrutteringsforsøgene.

Selvom *sundhed og personlig pleje* generelt plejer at ligge højt i andelen af forgæves rekrutteringer, har andelen af forgæves rekrutteringsforsøg, der fører til produktionsbegrænsninger, generelt været lav i perioden mellem 2019 og 2025, med en undtagelse fra 2. halvår 2021 og til og med 2022. Her medførte op mod 13 pct. af rekrutteringsforsøgene inden for *sundhed og personlig pleje* produktionsbegrænsninger som følge af en manglende rekruttering, jf. figur 3.9. Dette kan hænge sammen med efterdønningerne fra COVID-19 og sygeplejerskestrejken i sommeren 2021.

Figur 3.9

Produktionsbegrænsningerne inden for *sundhed og personlig pleje* toppede i august 2021 og har været faldende siden



Anm.: Med produktionsbegrænsninger menes, at arbejdsgiveren svarer ja til spørgsmålet: "Du har angivet, at ansøgningsprocessen er afsluttet og stillingen ikke er blevet besat. Har det betydet, at virksomheden har opgivet ordrer eller at der er arbejdsopgaver, som ikke bliver løst?". Rekrutteringssurvey er indsamlet på stillingsopslag slået op mellem december 2024 og maj 2025.

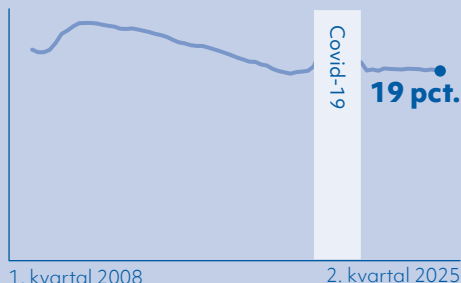
Kilde: Egne beregninger på baggrund af STAR's rekrutteringssurvey.

Bevægelser på arbejdsmarkedet

4

Kapitel 4 Nøgletal

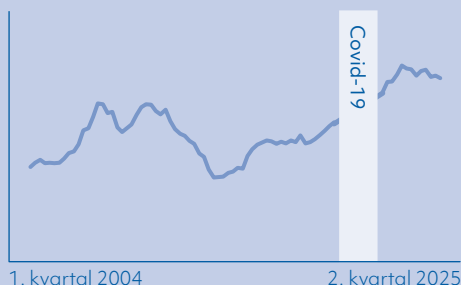
- ➔ Uændret andel af ydelsesmodtagere siden COVID-19



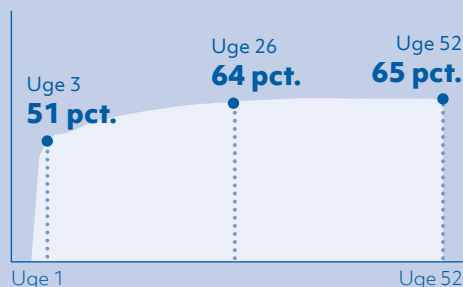
- ➔ Flere ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse



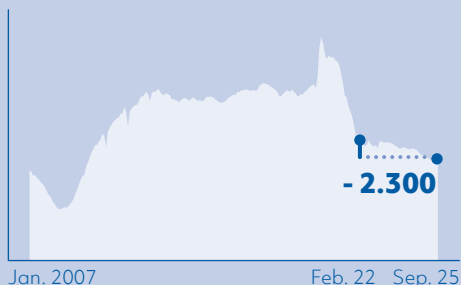
- ➔ Antal på sygedagpenge per beskæftiget er aftagende



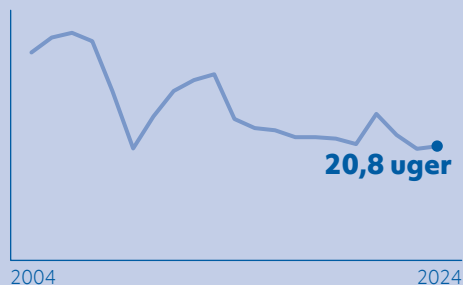
- ➔ Efter tre uger på sygedagpenge er halvdelen i job eller fleksjob



- ➔ Svagt aftagende antal dimitterendelige



- ➔ Cirka ens varighed af afsluttede dagpengeforløb i 2024 ift. 2023



4. Bevægelser på arbejdsmarkedet

Det danske arbejdsmarked står stærkt. Beskæftigelsen er høj og vokser fortsat. Alligevel er andelen af befolkningen i den arbejdsdygtige alder på offentlig forsørgelse stort set uændret. Der ses dog en forskydning mellem de forskellige ydelser. Der ses bl.a. en stigning i antallet af førtidspensionister og personer med et fleksjob, mens antallet af kontanthjælpsmodtagere falder.

Den voksende beskæftigelse hænger sammen med, at flere indvandrere er kommet til Danmark. En del ender dog uden for arbejdsmarkedet på offentlige ydelser. Derudover er en større andel af indvandrere på tilbagetrækningsydelser i forhold til tidligere, og indvandrere er overrepræsenteret på førtidspension.

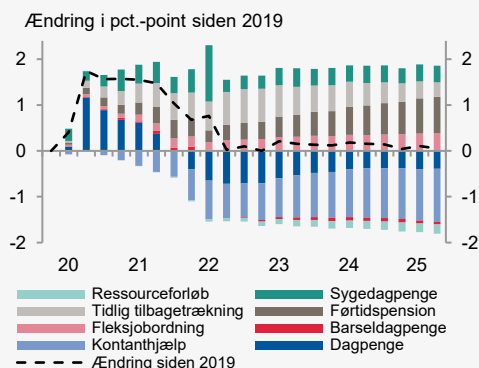
Under en højkonjunktur vil arbejdsmarkedet typisk trække på ressourcer længere væk fra arbejdsmarkedet. Det gælder blandt andet kontanthjælpsmodtagere, hvor antallet fortsætter med at falde. Omvendt vil antallet af sygedagpengemodtagere typisk stige under en højkonjunktur. Det sker i takt med, at flere personer er i beskæftigelse og opfylder kravene til at modtage sygedagpenge. Antallet af sygedagpengemodtagere og personer i jobafklaringsforløb har dog været omtrent uændret på ca. 110.000 fuldtidspersoner de seneste to år på trods af en stigende beskæftigelse i samme periode. Det betyder, at antallet af personer i sygedagpengesystemet per beskæftiget er faldet, hvilket er modsat udviklingen i tidligere år.

4.1. Bevægelser på tværs af ydelsestyper

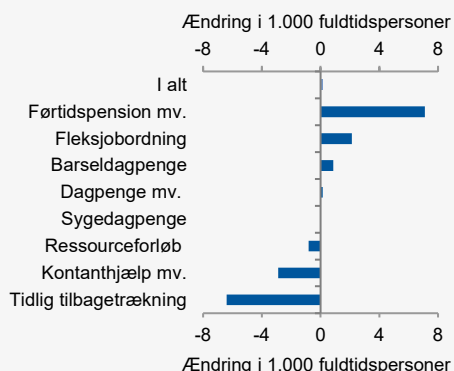
Knap hver femte person i den arbejdsdygtige alder er på offentlig forsørgelse (ekskl. SU) i 2. kvartal 2025. Andelen er på niveau med før COVID-19, *jf. figur 4.1*. Kigger man nærmere på de enkelte ydelser, er der visse forskydninger på tværs af ydelser. Andelen på førtidspension ud af alle i den arbejdsdygtige alder er steget med 0,8 pct.-point i perioden. Ligeledes udgør personer i fleksjobordningen en større andel (0,4 pct.-point). Omvendt er særligt andelen på kontanthjælp mv. faldet siden 2019 (-1,2 pct.-point).

Ser man på udviklingen i det seneste år, er antallet af personer, som modtager offentlig forsørgelse stort set uændret. Det dækker dog igen over modsatrettede tendenser på tværs af ydelser, *jf. figur 4.2*. Særligt ses der en stigning i antallet af personer, der modtager førtidspension. Antallet af førtidspensionister er steget med 7.100 fuldtidspersoner fra 2. kvartal 2024 til 2. kvartal 2025. Modsat er antallet af personer på de tidlige tilbagetrækningsordninger faldet med 6.400 fuldtidspersoner. Udviklingen i de tidlige tilbagetrækningsordninger hænger primært sammen med, at færre personer er på efterløn.

Figur 4.1
Andel på offentlig forsørgelse er på niveau med andelen før COVID-19



Figur 4.2
Stigning i antal på førtidspension i det seneste år



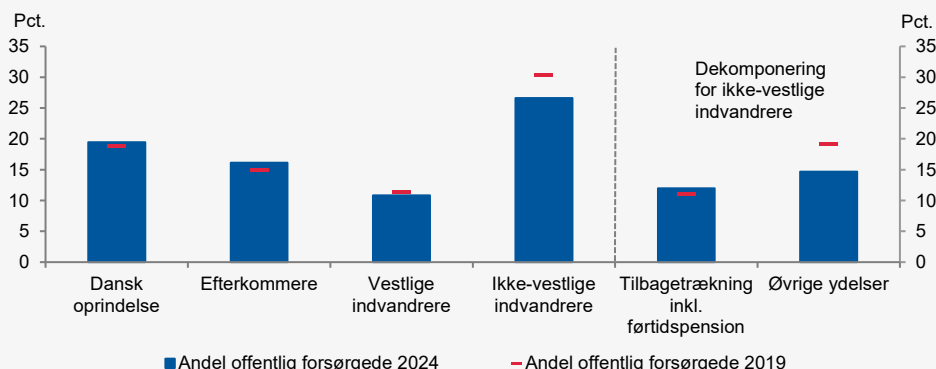
Anm.: Figur 4.1 viser udviklingen i andelen på offentlig forsørgelse (ekskl. SU og sæsonkorrigeret) i fuldtidspersoner ud af alle personer i den arbejdsdygtige alder siden 4. kvartal 2019. Den arbejdsdygtige befolkning er justeret efter gældende folkepensionsalder. Seneste kvartal er 2. kvartal 2025. Kontanthjælp dækker over modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp, SHO-ydelse/integrationsydelse og revalidering. Sygedagpenge inkluderer jobafklaringsforløb. Førtidspension er førtidspension og skånejob. Fleksjobordningen dækker over ledighedsydelse, fleksjob, voksenlærling og revalideringsydelse i øvrigt. Tidlig tilbagetrækning dækker over efterløn, fleksydelse, seniorpension og tidlig pension. Figur 4.2 viser ændringen i antal fuldtidspersoner fordelt på forskellige ydelser fra 2. kvartal 2024 til 2. kvartal 2025.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

På tværs af herkomstgrupper er der stor forskel på, hvor mange der modtager offentlig forsørgelse. Der er markant flere ikke-vestlige indvandrere, der modtager offentlig forsørgelse (27 pct.) end fx personer med dansk oprindelse (19 pct.) i 2024, *jf. figur 4.3*.

Der har dog været en positiv udvikling i de seneste år, hvor særligt andelen af ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse er faldet fra 2019 til 2024 (et fald på 3,7 pct.-point), *jf. figur 4.3*. Udviklingen kan blandt andet hænge sammen med den store tilstrømning af udenlandsk arbejdskraft, *jf. kapitel 2*, som har bidraget til en mindre andel på offentlig forsørgelse. Ligeledes er der også flere herboende ikke-vestlige indvandrere, der er kommet i beskæftigelse i den seneste højkonjunktur.

Faldet i andelen af ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse dækker desuden over to modsatrettede tendenser. Andelen på tilbagetrækningsydelser inkl. førtidspension er steget svagt i perioden, mens andelen på øvrige ydelser er faldet.

Figur 4.3
Fald i andelen af ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse, men fortsat et betydeligt højere niveau sammenlignet med øvrige herkomstgrupper


Anm.: Figur 4.3 viser andelen af fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse (ekskl SU) ud af alle i befolkningen i den arbejdsdygtige alder i 2019 og 2024 opgjort på herkomst..

Kilde: Danmarks Statistik, Register fra Danmarks Statistik og egne beregninger

Ser man nærmere på førtidspensionsområdet, er der en tendens til, at forskellige herkomstgrupper ikke fylder lige meget på ydelsen. Særligt ikke-vestlige indvandrere er overrepræsenteret i førtidspensionssystemet. Ca. 11 pct. af alle ikke-vestlige indvandrere mellem 18-66 år er på førtidspension. Til sammenligning er det 7 pct. blandt alle personer mellem 18 og 66 år, *jf. figur 4.4*.

Endnu mere udtalt er overrepræsentationen, når man ser på ikke-vestlige indvandrere fra Mellemøsten, Nordafrika, Pakistan og Tyrkiet (MENAPT-baggrund). Blandt indvandrere med MENAPT-baggrund er 19 pct. på førtidspension, *jf. figur 4.4*.

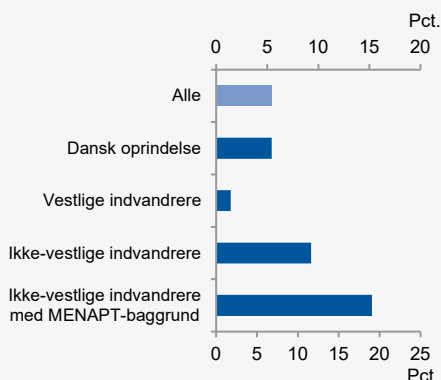
Det samme billede tegner sig, når man ser på *tilgangen* til førtidspension. Her er tilgangen størst blandt indvandrere med MENAPT-baggrund i forhold til deres størrelse i befolkningen i perioden fra 3. kvartal 2024 til 2. kvartal 2025, *jf. figur 4.5*.

Det skal nævnes, at indvandrere kan komme til Danmark af mange forskellige årsager og kan derfor have forskellige opholdsgrundlag. Fx har størstedelen af ikke-vestlige indvandrere, der modtager førtidspension, *asyl* eller *familiesammenføring til asyl* (63 pct.) som oprindeligt opholdsgrundlag eller *familiesammenført til andet end asyl* (29 pct.), *jf. Status på arbejdsmarkedet, februar 2025*. Der er dermed få ikke-vestlige indvandrere på førtidspension, som er kommet til Danmark med ophold til andet end asyl og familiesammenføring.

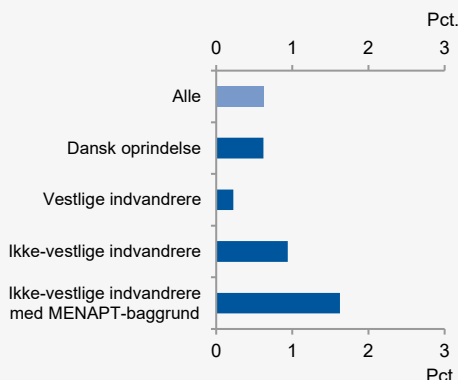
Der er samtidig flere af særligt MENAPT-landene, der i forskelligt omfang har været plaget af krig og konflikter igennem tiden, som kan betyde, at indvandrere fra disse lande

har fysiske og psykiske mén med i bagagen, som kan påvirke deres arbejdsevne og dermed tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 4.4
Overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension, særligt fra MENAPT-lande



Figur 4.5
Også overrepræsentation i tilgangen til førtidspension blandt ikke-vestlige indvandrere



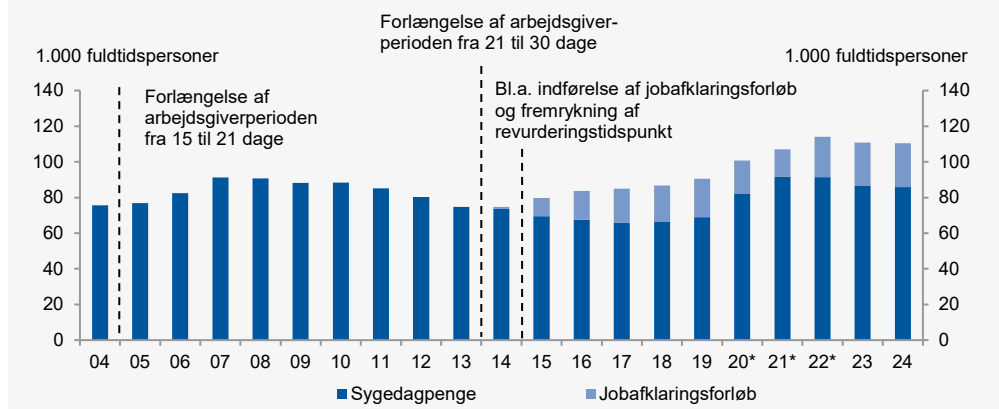
Anm.: Figur 4.4 viser andelen af befolkningen mellem 18 og 66 år på førtidspension fordelt på herkomst i 2. kvartal 2025. MENAPT-landene består af Syrien, Kuwait, Libyen, Saudi-Arabien, Libanon, Somalia, Irak, Qatar, Sudan, Bahrain, Djibouti, Jordan, Algeriet, Forenede Arabiske Emirater, Tunesien, Egypten, Marokko, Iran, Yemen, Mauretanien, Oman, Afghanistan, Palæstina, Gaza, Vestbredden, Østjerusalem, Pakistan og Tyrkiet. Figur 4.5 viser tilgangen til førtidspension i perioden 3. kvartal 2024 til 2. kvartal 2025, som andel af personer mellem 18 og 66 år fordelt på herkomst.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger

4.2. Udvikling i antal personer i sygedagpengesystemet

Antallet af personer i sygedagpengesystemet har svinget meget. Fra 2019 og frem til 2022 steg antallet af sygedagpengemodtagere og personer i jobafklaringsforløb med ca. 23.500 fuldtidspersoner. Stigningen skal ses i lyset af COVID-19 og de midlertidige tiltag i den forbindelse, som bl.a. omfattede forlængelse af sygedagpengereetten og lempelser i opfølgings- og dokumentationskrav. Efter udfasningen af disse ordninger faldt antallet af personer i sygedagpengesystemet igen, men antallet er fortsat højere end i 2019. De seneste to år har antallet af sygedagpengemodtagere og personer i jobafklaringsforløb ligget nogenlunde konstant på ca. 110.000 fuldtidspersoner, jf. figur 4.6.

Figur 4.6
Uændret antal af sygedagpengemodtagere i 2024 i forhold til året før



Anm.: Figuren viser udviklingen i antal fuldtidspersoner, som modtager sygedagpenge eller er i jobafklaringsforløb. Årstal markeret med * er påvirket af politiske ændringer på sygedagpengesystemet, bl.a. under COVID-19-krisen. Fra 2015 indgår sygemeldte dagpengemodtagere, som modtager dagpenge de første 14 dage af sygefraværet, ikke i opgørelsen. Det skønnes at svare til 1.500–2.000 fuldtidspersoner pr. måned. Antal fuldtidspersoner er opgjort som personer omregnet til fuldtid ved hjælp af den gennemsnitlige varighed på ydelsen. Forlængelserne af arbejdsgiverperioden i 2008 og 2012 medførte isoleret set færre og kortere sygedagpengeforløb.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Udviklingen i antal personer på sygedagpenge og i jobafklaringsforløb følger nogenlunde samme udvikling som beskæftigelsen, *jf. figur 4.7*. Det hænger blandt andet sammen, at jo flere personer, der er i beskæftigelse, jo flere lever op til kravene for at modtage sygedagpenge.⁶ Samtidig vil der i højere grad i en højkonjunktur komme personer i beskæftigelse, som har en svagere tilknytning til arbejdsmarkedet, og som kan have et dårligere helbred og være mere tilbøjelige til forløb på sygedagpenge. Det er derfor relevant at se på udviklingen i antallet af personer på sygedagpenge i forhold til, hvor mange der er i beskæftigelse.

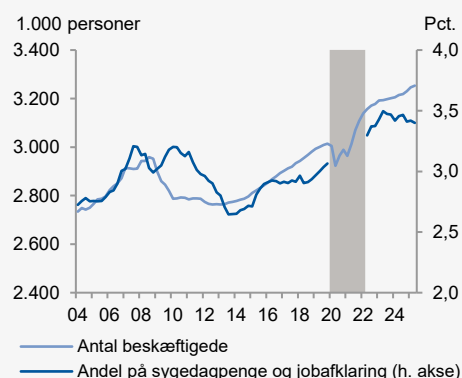
Ser man på antallet af fuldtidspersoner i sygedagpengesystemet pr. beskæftiget, ses der en svagt aftagende tendens fra toppunktet i 2. kvartal 2023 og frem, *jf. figur 4.7*. Det mindre fald skyldes, at antallet af personer i sygedagpengesystemet har været stort set uændret, mens beskæftigelsen er steget i samme periode. Udviklingen adskiller sig

⁶ For at være berettiget til sygedagpenge, skal man opfylde et beskæftigelseskrav. Det indebærer som udgangspunkt, at man skal have været beskæftiget i mindst 240 timer inden for de seneste seks afsluttede kalendermåneder forud for første sygefraværdsdag, heraf mindst 40 timer i mindst fem af månederne. Derudover kan man som ledig opfylde beskæftigelseskravet, hvis man har haft ret til arbejdsløshedsdagpenge, hvis ikke man var blevet syg.

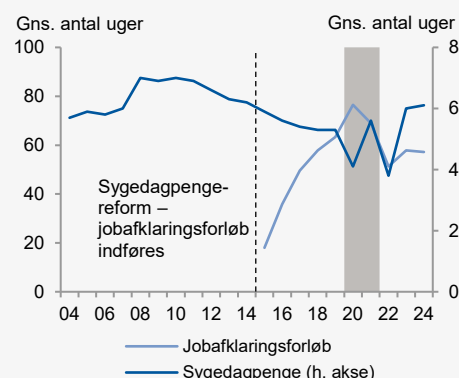
dermed fra tidligere år, hvor både beskæftigelsen og andelen af sygedagpengemodtagere steg.

Ser man på varigheden af forløb på sygedagpenge, har de været på nogenlunde samme niveau i 2024 som i 2023, *jf. figur 4.8*. Varigheden af afsluttede forløb på sygedagpenge er ca. 6 uger i gennemsnit i både 2023 og 2024. Afsluttede jobafklaringsforløb er markant længere og har i gennemsnit været på 57 uger i 2024. Det er på niveau med den gennemsnitlige varighed før COVID-19.

Figur 4.7
Antal på sygedagpenge per beskæftiget er svagt aftagende siden 2. kvartal 2023



Figur 4.8
Omtrent uændret varighed af afsluttede forløb på sygedagpenge og jobafklaringsforløb i 2024



Anm.: Figur 4.7 viser udviklingen i antallet af beskæftigede og andelen af beskæftigede på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb. Tallene er opgjort kvartalsvist og sæsonkorrigeret. Venstre akse viser det samlede antal personer i beskæftigelse, mens højre akse viser andelen i pct. af de beskæftigede, der modtager sygedagpenge eller deltager i jobafklaringsforløb. Figur 4.8 viser den gennemsnitlige varighed af afsluttede forløb på sygedagpenge og jobafklaringsforløb i perioden 2004-2024. I begge figurer angiver det skraverede felt perioden med COVID-19.

Kilde: Danmarks Statistik, Jobindsats.dk og egne beregninger.

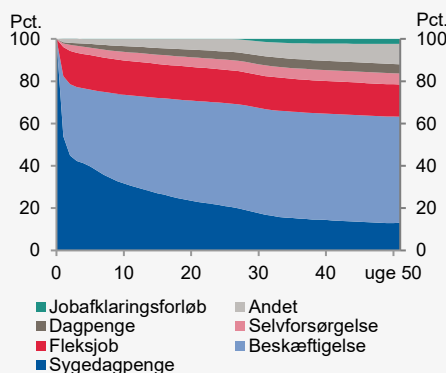
Frem for at se på varigheden af afsluttede sygedagpengeforløb, kan man i stedet følge bevægelserne for personer, der påbegynder et sygedagpengeforløb. Efter omtrent tre uger er halvdelen af de personer, som er startet i et sygedagpengeforløb i 2023, overgået til beskæftigelse eller støttet beskæftigelse (fleksjob), *jf. figur 4.9*. Efter et år er 13 pct. fortsat i sygedagpengesystemet.

For personer, der starter i et jobafklaringsforløb, ser afgangsmønstret noget anderledes ud. Jobafklaringsforløb er for personer, der fortsat er uarbejdsdygtige efter udløb af retten til sygedagpenge, og som ikke kan forlænges efter reglerne i sygedagpengesystemet. Efter et halvt år er 17 pct. af de personer, der påbegyndte et jobafklaringsforløb i

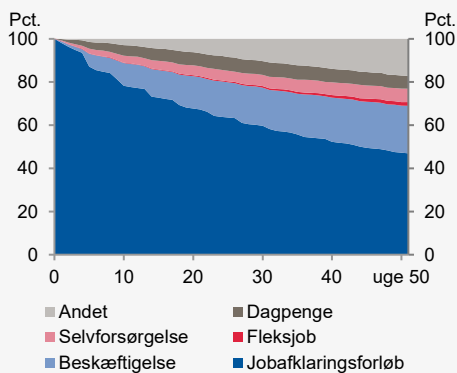
2023, overgået til beskæftigelse eller et fleksjob. Efter et år er 47 pct. fortsat i et jobafklaringsforløb.

Den nye aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen fra april 2025, som også omfatter sygedagpengesystemet, indeholder blandt andet et forslag om at afskaffe jobafklaringsforløb. Sygemeldte, der ikke kan få forlænget deres sygedagpenge, vil i stedet overgå til en reduceret sygedagpengesats.

Figur 4.9
Efter tre uger på sygedagpenge er halvdelen i job eller fleksjob



Figur 4.10
Efter et år er knap halvdelen fortsat i et jobafklaringsforløb



Anm.: Figur 4.9 viser arbejdsmarkedsstatus for sygedagpengemodtagere i et år efter opstart i et sygedagpengeforløb i 2023. Et forløb starter, når en person første gang registreres som modtager, og tælles kun med, hvis vedkommende ikke modtog sygedagpenge i de fire foregående uger. Forløbet slutter, når personen ikke modtager sygedagpenge i fire uger i træk. En person kan derfor indgå flere gange på et år, hvis der i løbet af året er opstartet flere sygedagpengeforløb. Tilsvarende viser figur 4.10 arbejdsmarkedsstatus for personer, der starter i et jobafklaringsforløb i 2023.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM og egne beregninger.

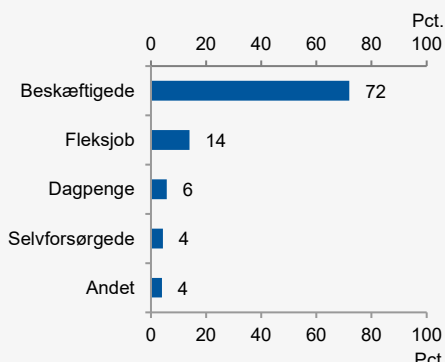
De fleste sygedagpengemodtagere kommer direkte fra beskæftigelse

Størstedelen af personerne i sygedagpengesystemet kommer fra beskæftigelse eller støttet beskæftigelse, hvilket afspejler, at man skal opfylde et beskæftigelseskrav for at have ret til sygedagpenge. Ugen før overgangen til sygedagpengesystemet i 2024 er 86 pct. i lønmodtagerbeskæftigelse eller i et fleksjob, *jf. figur 4.11*. Der er omkring 6 pct., der kommer fra dagpenge.

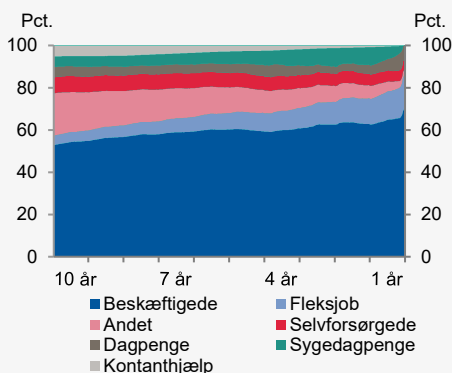
Mange har desuden tidligere været på sygedagpenge. Knap fire ud af fem personer, der påbegyndte et forløb med sygedagpenge i 2024, har modtaget sygedagpenge minimum én gang i løbet af de foregående ti år.

Personer, der overgår til sygedagpenge, har en forholdsvis stærk tilknytning til arbejdsmarkedet set over de 10 forudgående år frem mod overgangen. Over halvdelen af personerne på sygedagpenge var i beskæftigelse 10 år forud for deres sygedagpengeforløb, jf. figur 4.12. Denne andel er stigende frem mod det pågældende sygedagpengeforløb.

Figur 4.11
Hovedparten overgår fra beskæftigelse til sygedagpenge



Figur 4.12
Arbejdsmarkedsstatus 10 år før overgangen til sygedagpenge i 2024



Anm.: I begge figurer ses der på personer, der er overgået til sygedagpenge i perioden januar 2024 til december 2024 forudsat, at personen ikke har modtaget ydelsen i fire sammenhængende uger forud for tilgangen. En person tæller kun med én gang i opgørelsen. Figur 4.12 er yderligere afgrænset til personer, der er over 18 år, når man ser 10 år tilbage fra overgangen til sygedagpengesystemet.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM og egne beregninger.

Reformer kan påvirke tallene fremover

Der har været flere ændringer af sygedagpengesystemet i de seneste år. I marts 2024 indgik et bredt flertal (S, V, M, SF, RV, LA, K og DF) en aftale om at forenkle reglerne, og i april 2025 blev der indgået en ny reform af beskæftigelsesindsatsen (S, V, M, RV, LA, K og DF), som også kommer til at påvirke sygedagpengeområdet fremover, se boks 4.1.

Boks 4.1**Seneste ændringer på sygedagpengeområdet**

I marts 2024 indgik partierne (S, V, M, SF, RV, LA, K og DF) en aftale om forenkling og målretning af sygedagpengesystemet. Aftalen indebærer, at kommunerne kan sammensætte rehabiliteringsteams mere fleksibelt, kravet om en lægeattest i alle sager, der forelægges rehabiliteringsteamet bortfalder, og visitationen ændres fra tre til to kategorier. Kravet om afholdelse af mindst fire samtaler det første halve år afskaffes for sygemeldte i et ansættelsesforhold med kortvarige og ukomplicerede forløb. Herudover bortfalder krav om Min Plan for sygemeldte i et ansættelsesforhold. Ændringerne trådte i kraft 1. januar 2025

Herudover indgik partierne (S, V, M, LA, KF, DF og RV) en aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen i april 2025, som også omfatter sygedagpengesystemet. Aftalen indeholder blandt andet forslag om at afskaffe jobafklaringsforløb. Sygemeldte, der ikke kan få forlænget deres sygedagpenge, vil i stedet overgå til en reduceret sygedagpengesats. Sygemeldte fra beskæftigelse flyttes ud af beskæftigelsesindsatsen. Kravet om antallet af opfølgningssamtaler for øvrige sygemeldte reduceres fra fire til én, og der skal være bedre mulighed for digitale samtaler for alle sygemeldte.

Endvidere foretages justeringer i reglerne. Det betyder, at sygemeldte fremover skal have en ekstra påmindelse om at indsende et oplysningsskema, før en manglende indsendelse skal kunne sanktioneres. Derudover skal sygemeldte som udgangspunkt ikke kunne sanktioneres inden første samtale. Endelig skal sygedagpengene ikke længere endeligt bortfalde ved forhaling af helbredelsen, men alene bortfalde, så længe den sygemeldte forhaler helbredelsen.

Dele af ændringerne forventes at træde i kraft 1. juli 2026, mens andre forventes at træde i kraft 1. januar 2027.

4.3. Udvikling i personer på dagpenge

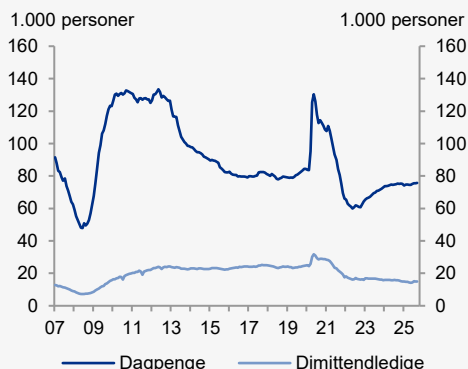
Antallet af dagpengemodtagere har de seneste par år været på et relativt lavt niveau, *jf. figur 4.13*. Ser man på det seneste år, har der været en mindre stigning på 400 fuldtidspersoner på dagpenge.

Antallet af dimittendledige har derimod været svagt aftagende over de seneste år, *jf. figur 4.13*. Den faldende dimittendledighed kan blandt andet ses i lyset af, at dagpengeperioden fra 1. maj 2023 blev forkortet fra to til ét år for dimittender, og at dimittendledige uden forsørgerstatus har fået en lavere sats efter tre måneders ledighed. Derudover er der i de seneste 10 år løbende indført flere uddannelsespolitiske tiltag med fokus på at nedbringe ledigheden for dimittender på videregående uddannelser. Fx blev ledighedsbaseret dimensionering indført i 2015, så uddannelser med høj dimittendledighed fik fastsat en maksimal tilgang af studerende. Ovenstående kan være med til at forklare faldet i dimittendledige, men det skal bemærkes, at der ikke er foretaget nærmere effektevalueringer.

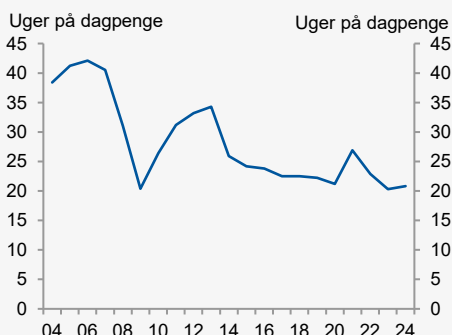
Ser man på den gennemsnitlige varighed af afsluttede dagpengeforløb, er tendensen i 2024 omtrent den samme som i 2023. I de to år er den gennemsnitlige varighed for afsluttede dagpengeforløb omkring 20 uger, *jf. figur 4.14*. Det er det laveste niveau i 15

år. Den markante stigning i varigheden omkring COVID-19 skal ses i lyset af den midlertidige forlængelse af dagpengeperioden og suspension af dagpengeforbrug.⁷

Figur 4.13
Relativt lavt niveau af dagpengemodtagere i de seneste år



Figur 4.14
Omtrent samme varighed af afsluttede dagpengeforløb i 2024 som året før



Anm.: Figur 4.13 viser udviklingen i antal dagpengemodtagere samt antal dimittendledige. Tallene er opgjort per måned og sæsonkorrigeret. Seneste observation er september 2025. Figur 4.14 viser den gennemsnitlige varighed målt i uger for afsluttede dagpengeforløb i de enkelte år. Et dagpengeforløb regnes som afsluttet, når personen ikke længere modtager dagpenge i den efterfølgende kalendermåned. Varigheden er målt i hverdage fra forløbets start til afslutning og omregnet til uger (5 hverdage = 1 uge). Personer med flere afsluttede forløb i perioden indgår med samtlige forløb. Personer omfattet af den midlertidige arbejdsfordelingsordning indgår ikke i opgørelsen.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Generelt aftager sandsynligheden for, at den enkelte person bliver i dagpengesystemet, over tid (overlevelsessandsynligheden), jf. figur 4.15. For påbegyndte forløb i årene 2008 og 2023 gælder det, at halvdelen fortsat var på dagpenge efter ca. 10-11 uger, mens det var lidt flere for påbegyndte forløb i 2015. Derefter tiltager forskellen mellem særligt påbegyndte forløb i 2008 og 2023. Forskellen er størst et år efter dagpengeforløbets begyndelse, hvor 33 pct. af dagpengemodtagerne i 2008 fortsat er på ydelsen, mens det til sammenligning er 20 pct. i 2023.

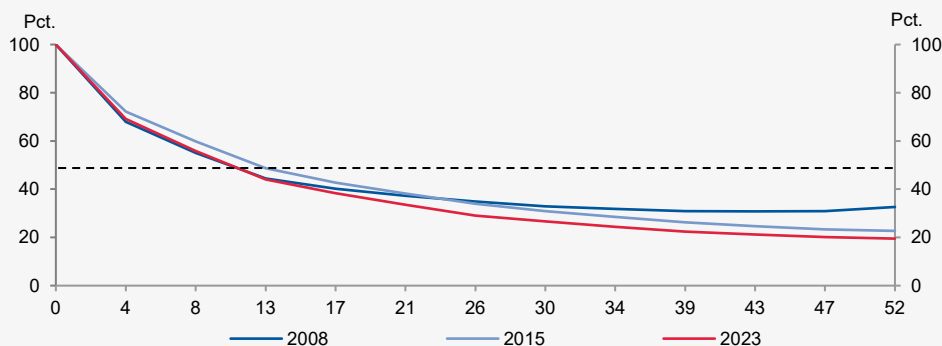
Udviklingen i overlevelseskurverne over tid kan blandt andet ses i lyset af forskelle i konjunktursituationen samt reformer, som har påvirket dagpengeområdet, herunder forkortelsen af dagpengeperioden i 2010 fra fire til to år. Dagpengesystemet blev senest ændret i 2022 med aftalen *Hurtigere i job et stærkere arbejdsmarked, investeringer i*

⁷ Kilde: *Aftale om COVID-19-initiativer* (2020) og LOV nr. 1642 (2020).

fremtiden og innovative virksomheder. Med aftalen blev der blandt andet indført et beskæftigelsestillæg og nye dimittendregler, jf. boks 4.2.

Figur 4.15

Færre er på dagpenge et år efter forløbets begyndelse i 2023 sammenlignet med 2008 og 2015



Anm.: Figur 4.15 viser overlevelseskurver med tilbagefald til dagpengeydelsen. Tilbagefald betyder, at der kan være en pause fra dagpengeydelsen, hvor man fortsat vil tælle med i opgørelsen, hvis man inden for perioden på 52 uger igen er tilbage på dagpenge. Den stiplede linje angiver, hvornår andelen på dagpenge er halvveret.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Boks 4.2**Seneste reformer på dagpengeområdet**

Fra 1. maj 2023 har nyledige dagpengemodtagere med en stærk tilknytning til arbejdsmarkedet mulighed for at få et beskæftigelsestillæg i de første tre måneder af ledighedsperioden. Tillægget kan være op til ca. 3.978 kr. pr. måned (2025-niveau) oven i dagpengene, dog maksimalt 90 pct. af den tidligere indkomst. Formålet er at øge indkomstsikkerheden for personer, der kun forventes at være kortvarigt ledige, og som i flere år har bidraget til a-kassesystemet.

Ordningen er en del af reformpakken *Hurtigere i job et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder* (S, SF, RV, DF og KD) fra januar 2022, der havde til formål at øge arbejdsudbuddet i Danmark.

For at være berettiget til beskæftigelsestillægget skal tre betingelser være opfyldt:

- Uafbrudt a-kasmedlemskab i mindst 4 år.
- Fuldtidsarbejde i mindst 2 af de seneste 3 år (dobbelts indkomst-/beskæftigelseskrav ift. ordinær dagpengemodtager)
- Fået beregnet en dagpengesats, der overstiger 100 pct. af dagpengenes højeste beløb.

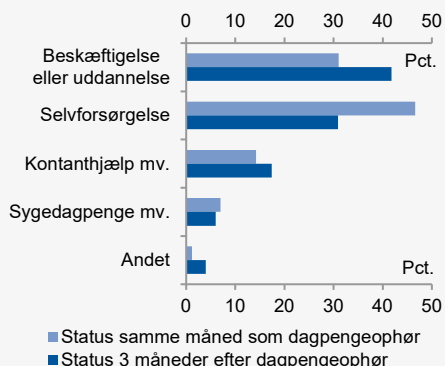
Herudover indebærer reformpakken ændringer af dimittendreglerne. Ikke-forsørgere får nedsat dagpengesatsen efter tre måneder (10.371 kr. for under 30 år og 13.100 kr. for over 30 år, 2025-niveau), mens satsen for forsørgere fortsat er uændret. Dimittenders dagpengeperiode reduceres fra to år til ét år, og der indføres et sprogkrav for retten til dimittenddagpenge. Dimittender med aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet undtages fra kravet.

Over 40 pct. er i beskæftigelse tre måneder efter opbrugt dagpengeret

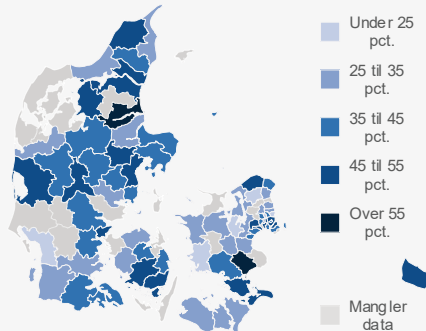
Med de nye dagpengeregler, der trådte i kraft fra maj 2023, vil dimittendledige have ret til et års dagpengeforbrug, mens øvrige dagpengemodtagere har ret til to år med dagpenge. Efter opbrugt dagpengeret er omkring en tredjedel af de ledige fra 2024 i beskæftigelse eller i uddannelse i samme måned som dagpengeophøret, *jf. figur 4.16*. Tre måneder senere er andelen steget yderligere til 40 pct. Andelen af personer, som hurtigt er i beskæftigelse igen, efter at de har opbrugt deres ret til dagpenge, skal ses i lyset af gunstige konjunkturf forhold i perioden i kombination med, at personer på dagpenge typisk har en relativt stærk tilknytning til arbejdsmarkedet sammenlignet med personer på andre ydelser.

Andelen af personer, der er i beskæftigelse eller i uddannelse tre måneder efter opbrugt dagpengeret, varierer på tværs af landet, *jf. figur 4.17*. Generelt har mange kommuner en høj andel, som er i beskæftigelse eller uddannelse efter tre måneder, dog ses der ikke umiddelbart et mønster i forskellene på tværs af landet.

Figur 4.16
Opbrugt dagpengerebet – hvad laver de tre måneder senere?



Figur 4.17
Hvor stor en andel er i beskæftigelse eller i uddannelse 3 mdr. efter opbrugt dagpengerebet?



Anm.: Figur 4.16 viser personer med opbrugt dagpengerebet i 2024, fordelt på efterfølgende arbejdsmarkedsstatus i samme måned som dagpengeophør og tre måneder efter, opgjort som andel af alle med opbrugt dagpengerebet. "Beskæftigelse eller uddannelse" omfatter lønmodtagerbeskæftigelse og uddannelse; "Kontanthjælp mv." omfatter kontanthjælp og uddannelseshjælp; "Sygedagpenge mv." omfatter sygedagpenge og jobafklaringsforløb; "Andet" dækker øvrige ydelser. Figur 4.17 viser andelen af personer med opbrugt dagpengerebet i 2024, der er i beskæftigelse eller uddannelse tre måneder efter fordelt på bopælskommune. Kommuner med færre end 15 personer i målgruppen er ikke angivet, og vil fremgå som "Mangler data" (grå).

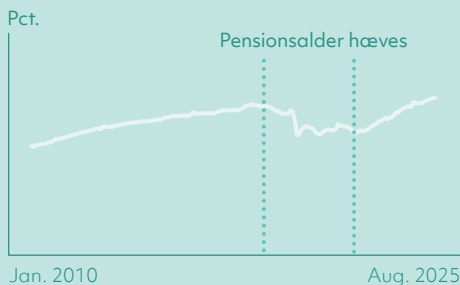
Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Modregning i folkepension

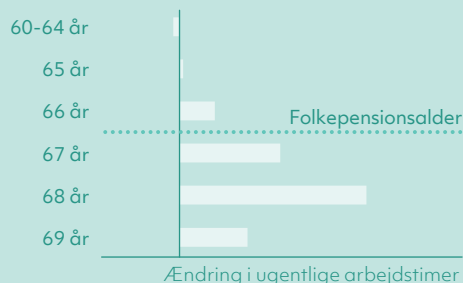
5

Kapitel 5 Nøgletal

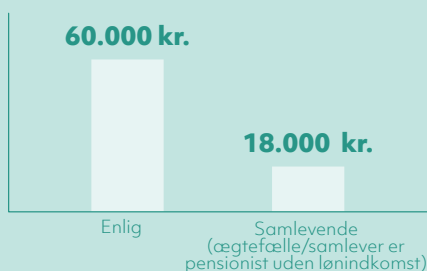
➔ Øget beskæftigelsesandel for seniorer over pensionsalderen



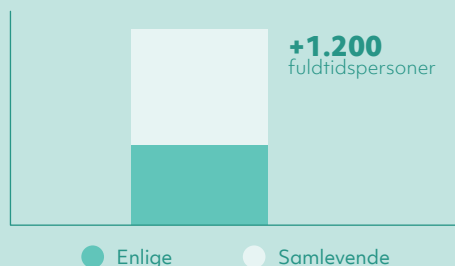
➔ Arbejdstid er særligt steget for seniorer over 67 år siden 2023



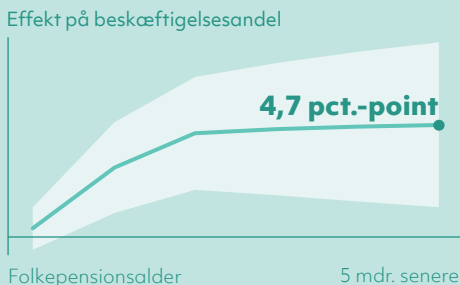
➔ Størst gevinst for enlige ved at afskaffe modregning



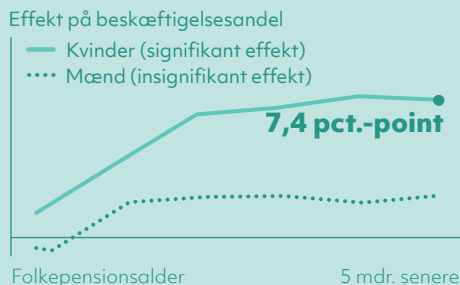
➔ Afskaffelse af egen modregning har øget beskæftigelsen



➔ Effekten drives af, at flere arbejder efter folkepensionsalderen



➔ Kvinder reagerer i højere grad end mænd

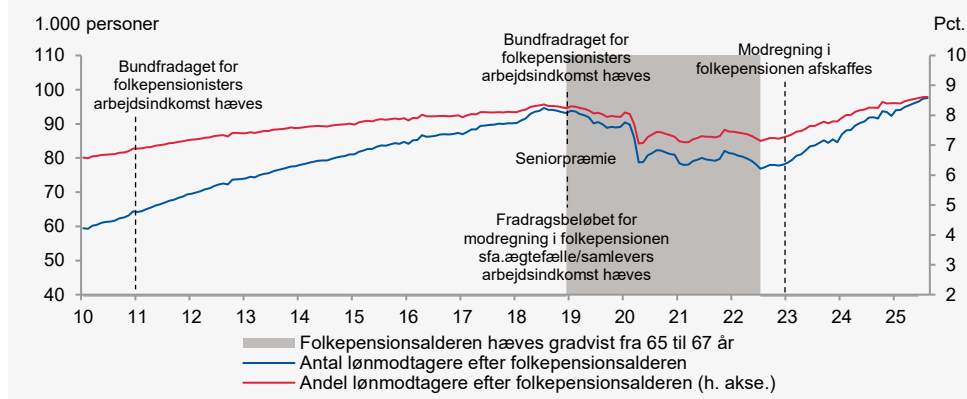


5. Tema om modregning i folkepension

Beskæftigelsen er steget markant i de seneste år, *jf. kapitel 2*. Stigningen afspejler et fortsat robust arbejdsmarked med høj efterspørgsel efter arbejdskraft og en historisk høj lønmodtagerbeskæftigelse. Seniorerne har i særlig grad bidraget til fremgangen, og den markante stigning i seniorernes beskæftigelse afspejler især, at efterløns- og pensionsalderen løbende er blevet forhøjet.

Ser man nærmere på beskæftigelsen blandt lønmodtagere over folkepensionsalderen, har der i de seneste 15 år været en stigende tendens, med undtagelse af perioden 2019-2022, hvor folkepensionsalderen gradvist blev hævet fra 65 til 67 år, *jf. figur 5.1*.

Figur 5.1
Flere lønmodtagere arbejder efter folkepensionsalderen



Anm.: Egen sæsonkorrektur. I 2011 blev bundfradraget for folkepensionisters arbejdsindkomst hævet fra 30.000 til 60.000 kr. i beregningsgrundlaget for pensionstillæg og den personlige tillægsprocent, der bestemmer størrelsen af den supplerende pensionsydelse og de personlige tillæg. Udover indførelsen af seniorpræmie i 2019, blev bundfradraget hævet fra 60.000 kr. til 100.008 kr. i 2019, og til 122.004 kr. om året med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2019 og fradragsbeløbet for modregning i folke- og førtidspensionen som følge af samlever/ægtefælles arbejdsindkomst blev hævet fra 196.728 kr. til 249.728 kr.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Udviklingen skal blandt andet ses i lyset af demografiske ændringer, hvor antallet af personer over folkepensionsalderen er steget, og at en større andel af dem vælger at fortsætte i beskæftigelse. Andelen af lønmodtagere over folkepensionsalderen er fx steget

med 1,3 pct.-point siden januar 2023, hvilket svarer til 19.000 flere lønmodtagere eller 13.000 fuldtidslønmodtagere.

Udviklingen skal også ses i lyset af ændringer af efterlønsordningen, der har medført at færre benytter ordningen til tidlig tilbagetrækning. Det har betydet, at flere personer fortsætter i beskæftigelse frem til folkepensionsalderen og dermed har mulighed for at forlænge arbejdslivet yderligere.

Derudover er der indført en række tiltag for at gøre det mere økonomisk attraktivt for seniorer at blive på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen, *jf. figur 5.1*. Bundfradraget for arbejdsindkomst er fx hævet flere gange og i 2019 blev der indført en skattefri seniorpræmie, som gives til personer, der arbejder et vist antal timer i det første og andet år efter folkepensionsalderen. Senest blev modregning som følge af arbejdsindkomst i folkepensionen afskaffet i 2023.

I dette temakapitel ses der nærmere på den generelle udvikling i seniorers beskæftigelse efter folkepensionsalderen, og særligt efter regelændringen, der afskaffede modregning for arbejdsindkomst i folkepensionen (også refereret til i analysen som modregning i folkepensionen). Derudover undersøges det, hvordan regelændringen har påvirket incitamenterne til at blive på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen. Afslutningsvist belyses de isolerede effekter af at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst.

Analysen peger på, at en stigende andel af folkepensionisterne vælger at fortsætte på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen. Samtidig ses en stigning i det gennemsnitlige antal lønmodtagertimer blandt de folkepensionister, der er i beskæftigelse. Udviklingen er særligt tydelig blandt de 67- og 68-årige, hvor både beskæftigelsesfrekvensen og timetallet blandt dem, der er i beskæftigelse, er steget.

Herudover fremgår det, at afskaffelsen af modregning i folkepensionen har størst økonomisk betydning for enlige folkepensionister, hvilket især hænger sammen med, at pensionstillægget er højere for enlige end for ægtefæller/samlevende, samt at enlige under de tidligere regler blev modregnet ved lavere indkomster.

Dog gælder det generelt, at afskaffelsen af modregning i folkepensionen har haft en relativt begrænset effekt på det økonomiske incitament til beskæftigelse, da der allerede inden afskaffelsen var mulighed for at opsætte folkepensionen og derved undgå modregningen af arbejdsindkomsten i folkepensionen. Derudover var der tidligere relativt høje fradragsgrenser, så modregningen først skete ved en arbejdsindkomst på 218.000 kr. for enlige og 314.000 kr. for par (2025-pl), forudsat at der ikke var anden indkomst. Desuden har seniorpræmien medført, at der både før og efter afskaffelsen fandtes et stærkt økonomisk incitament til at arbejde første og andet år efter folkepensionsalderen.

Selvom der også tidligere var økonomiske incitamenter for at blive i beskæftigelse efter folkepensionsalderen, har regelændringen gjort det meget mere enkelt og gennemskueligt, hvad den enkelte får ud af at arbejde.

Endelig skønnes det i analysen, at afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen samlet set har øget beskæftigelsen med 1.200 fuldtidspersoner. Skønnet er forbundet med en række usikkerheder, da effektanalysen tager udgangspunkt i den estimerede effekt blandt enlige 67-årige, som det er muligt at isolere effekten for. Den estimerede effekt benyttes herefter til at skønne over den samlede effekt for alle aldersgrupper over folkepensionsalderen inkl. ægtefæller/samlevende og selvstændige.

Skønnet dækker kun over effekten ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen. Dertil kommer effekterne ved at afskaffe modregning af ægtefælle/samlevers arbejdsindkomst i folkepensionen, som ikke indgår i analysen.

Analysen viser også, at beskæftigelseseffekten drives af, at flere vælger at trække sig senere tilbage fra arbejdsmarkedet. Til gengæld ses der ikke tegn på, at allerede beskæftigede seniorer over folkepensionsalderen ændrer deres arbejdstid.

Endelig viser analysen, at enlige kvinder reagerer stærkere end mænd på afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen. Det skal dog ses i lyset af, at kvinder omkring folkepensionsalderen både har lavere beskæftigelsesfrekvens og arbejder færre timer end mænd, og dermed er der et større potentiale for adfærdsændringer.

5.1. Flere personer over folkepensionsalderen er i beskæftigelse

Allerede siden 2010 har der været en tendens til, at en større andel af seniorerne over folkepensionsalderen bliver længere på arbejdsmarkedet, *jf. figur 5.2*. Stigningerne skal som nævnt ses i lyset af en række reformer på tilbagetrækningsområdet samt, at der i en længere årrække har været gunstige konjunkturforhold, der medførte, at efterspørgslen på arbejdskraft steg markant.

Efter januar 2023, hvor de ændrede regler om modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen har virkning fra, er lønmodtagerfrekvensen fortsat med at stige. Fx er andelen af 67- og 68-årige i beskæftigelse vokset med over 5 pct.-point frem til juni 2025, *jf. figur 5.2*. Til sammenligning er beskæftigelsesfrekvensen blandt 30-59-årige vokset med 0,1 pct.-point i samme periode.

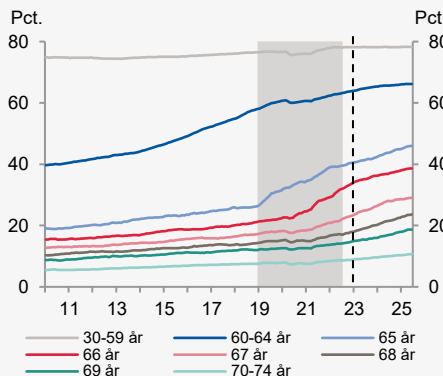
Samtidig med at flere seniorer arbejder efter folkepensionsalderen, er der sket en forskydning i, hvor mange der modtager folkepension. Siden afskaffelsen af modregning i folkepensionen er antallet af folkepensionister *med* lønmodtagerbeskæftigelse steget med 24.000 personer, *jf. figur 5.3*. Samtidig er der sket et fald i antallet af folkepensionister *uden* beskæftigelse (12.000). Det indikerer, at flere folkepensionister er gået fra ikke

at være beskæftiget til at have arbejde ved siden af deres folkepension, hvilket er i tråd med intentionen bag tiltaget.

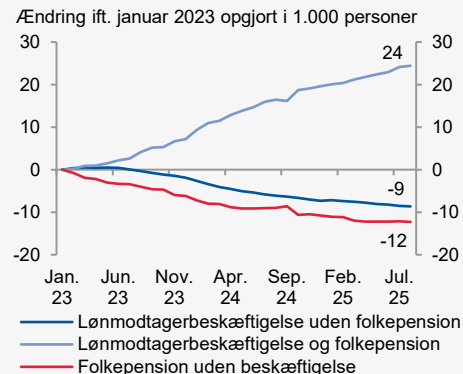
Der ses dog også et mindre fald i antallet af seniorer, der er i beskæftigelse *uden* at modtage folkepension (9.000). Hvis faldet skyldes, at man er gået fra at være i beskæftigelse *uden* folkepension til at være i beskæftigelse *med* folkepension, har det ikke nogen konsekvens for den samlede beskæftigelse og øger isoleret set udgifterne ved at afskaffe modregning i folkepension.

Forskydningerne kan dog ikke alene tilskrives afskaffelsen af modregning, da også andre forhold som fx ændringer af efterlønnen og konjunkturudviklinger, kan have påvirket beskæftigelsen blandt seniorer.

Figur 5.2
Stor stigning i lønmodtagerfrekvensen for personer over folkepensionsalderen



Figur 5.3
Sammensætningen af folkepensionister (67-74 år) har forskudt sig siden januar 2023



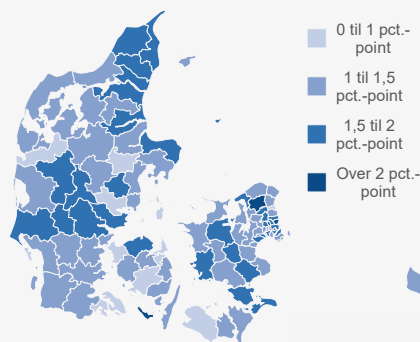
Anm.: Figur 5.2 viser udviklingen i lønmodtagerfrekvensen fordelt på alder. Det skraverede område angiver perioden, hvor folkepensionsalderen gradvist hæves. Den stiplede linje angiver tidspunktet, hvor fjernelse af modregning i folkepensionen træder i kraft. Seneste observation er juni 2025. Figur 5.3 viser ændring i arbejdsmarkedsstatus blandt 67-74-årige siden januar 2023. Personer med lønmodtagerbeskæftigelse uden folkepension kan fx modtage arbejdsmarkedspension eller anden offentlig ydelse. Seneste observation er august 2025. Egen sæsonkorrektion.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik, Jobindsats.dk og egne beregninger.

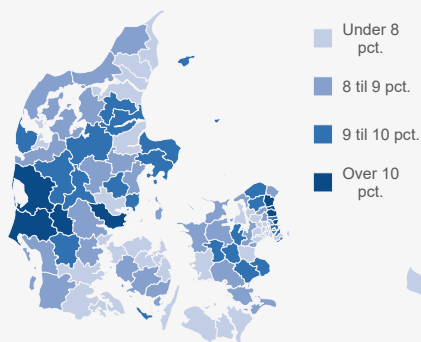
Efter afskaffelsen af modregning i folkepensionen har der været en stigning i andelen af lønmodtagere, der arbejder efter folkepensionsalderen i alle landets kommuner, *jf. figur 5.4*. I nogle kommuner er andelen steget med mere end 2 pct.-point, heriblandt i Gentofte og Herlev Kommune. Samtidig ses de mindste stigninger i kommuner som Favrskov og Vallensbæk, hvor andelen er vokset med mindre end 1 pct.-point.

Der er fortsat stor variation i, hvor mange seniorer over folkepensionsalderen, der er i lønmodtagerbeskæftigelse i de forskellige kommuner, *jf. figur 5.5*. Andelen svinger fra 12,5 pct. i Gentofte til 5,8 pct. i Sønderborg Kommune. Generelt er der en tendens til, at der er flere lønmodtagere i Jylland, der arbejder efter folkepensionsalderen. Samtidig ses det, at mange kommuner i hovedstadsområdet, såsom Brøndby, Albertslund og Ishøj, ligger lavt.

Figur 5.4
Andelen i job er steget i alle kommuner siden afskaffelsen af modregning i folkepension



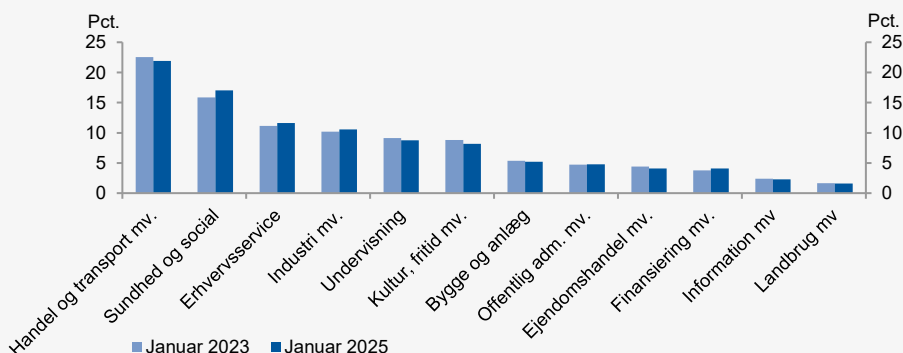
Figur 5.5
Særligt i store dele af Jylland har flere et lønmodtagerjob efter folkepensionsalderen



Anm.: Figur 5.4 viser ændringen i andelen af personer over folkepensionsalderen, der er i lønmodtagerbeskæftigelse, fra august 2022 til august 2025. Figur 5.5 viser andelen af personer over folkepensionsalderen, der er i lønmodtagerbeskæftigelse, i august 2025. Selvstændige indgår ikke i figurene.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

Ligeledes er antallet af lønmodtagere over folkepensionsalderen steget i alle brancher siden afskaffelsen af modregning i folkepensionen. Fordelingen af, hvilke brancher disse lønmodtagere arbejder i, har ikke ændret sig betydeligt, *jf. figur 5.6*. Stigningen i beskæftigede fordeler sig altså jævnt på tværs af brancher, og brancheprofilen for de beskæftigede seniorer er stort set den samme. Der ses dog nogle små forskydninger. Særligt andelen, som arbejder inden for *sundhed og socialvæsen*, fylder over 1 pct.-point mere i 2025.

Figur 5.6**Stort set samme branchefordeling efter afskaffelsen af modregning**

Anm.: Figuren viser, hvordan lønmodtagere over folkepensionsalderen fordeler sig på brancher i hhv. januar 2023 og januar 2025.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger

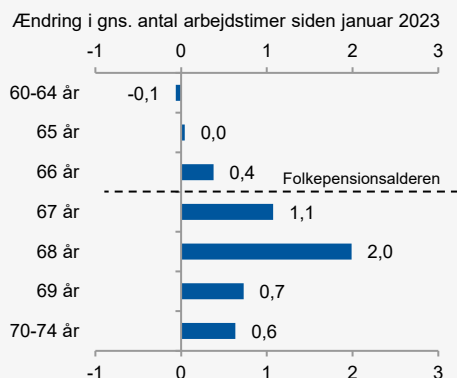
Beskæftigede efter folkepensionsalderen arbejder også flere timer

Ud over at flere seniorer er i lønmodtagerbeskæftigelse, så arbejder de beskæftigede over folkepensionsalderen også flere timer i gennemsnit, siden modregning i folkepensionen blev afskaffet i januar 2023, *jf. figur 5.7*. Særligt blandt de 68-årige er arbejdstiden steget, hvor denne gruppe nu i gennemsnit arbejder 2 timer mere om ugen. For de ældre aldersgrupper over folkepensionsalderen er udviklingen mere afdæmpet.

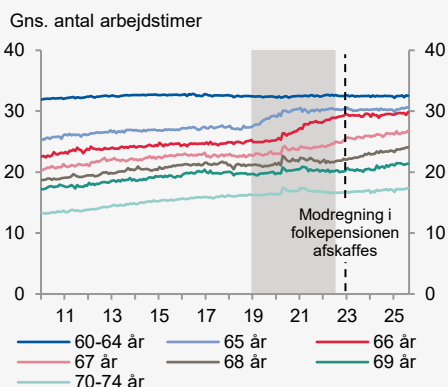
Til sammenligning har beskæftigede seniorer i alderen 60-64 år ikke haft den samme stigning i arbejdstiden. Dette kan blandt andet hænge sammen med, at gruppen typisk allerede arbejder tæt på fuld tid. For mange lønmodtagere i første halvdel af 60'erne er det derfor vanskeligt at øge arbejdstiden yderligere. Omvendt kan andre i denne aldersgruppe i højere grad have fokus på gradvist at trappe ned, fx gennem deltidsarbejde eller seniorordninger, hvilket trækker i den modsatte retning.

Ser man på udviklingen i arbejdstimer siden 2010 fremgår det dog, at der har været en generel stigning i arbejdstiden blandt personer over folkepensionsalderen, *jf. figur 5.8*. Fx blandt de 67-årige, er antallet af ugentlige arbejdstimer steget fra et gennemsnit på omkring 20 til 27 timer. Blandt de 60-64-årige har antallet af arbejdstimer været nogenlunde uændret igennem perioden.

Figur 5.7
Siden afskaffelse af modregning er arbejdstimer for beskæftigede over pensionsalderen steget



Figur 5.8
... tendensen har dog været stigende blandt personer over folkepensionsalderen siden 2010



Anm.: Figur 5.7 viser ændringen i den ugentlige arbejdstid blandt lønmodtagere i perioden fra januar 2023 til august 2025 fordelt efter alder. Arbejdstid er opgjort ved at omregne gennemsnitlig beskæftigelsesgrad. Figur 5.8 viser udviklingen i de ugentlige arbejdstimer. Det skraverede område angiver perioden, hvor folkepensionsalderen gradvist hæves. I begge figurer er seneste observation august 2025.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger.

5.2. Økonomiske incitamenter

Før lovændringerne om modregning blev folkepensionisters grundbeløb alene reduceret på grund af pensionistens egen arbejdsindkomst, og pensionstillægget blev bl.a. reduceret på baggrund af egen og ægtefælles/samlevers arbejdsindkomst. Det betød, at en ekstra lønkrone kunne udløse en reduktion i pensionsydelsen, hvilket i nogle tilfælde kunne give meget høje sammensatte marginalsatser. Med de nye regler er denne type indtægtsregulering fjernet. Det betyder, at folkepensionister nu vil modtage det fulde grundbeløb og pensionstillæg, samtidig med at de selv eller deres samlever har en arbejdsindkomst - forudsat at deres øvrige indkomster ikke overstiger fradragsgrænserne (se boks 5.1 for en mere detaljeret gennemgang af de konkrete regelændringer).

Med afskaffelsen af modregning for arbejdsindkomst i folkepensionen i 2023, er det dermed blevet mere økonomisk attraktivt at fortsætte på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen. Tidligere kunne man også fortsætte med at arbejde uden at få arbejdsindkomsten modregnet i folkepensionen ved at vælge opsat folkepension. Med denne ordning undgår man modregning af arbejdsindkomst i pensionen ved at udsætte udbetalingen af folkepensionen, og optjener i stedet ret til en permanent forhøjelse af pensionen i form af et ventetilæg, når den senere udbetales.

Med afskaffelsen af modregning for arbejdsindkomst i folkepensionen bliver det imidlertid muligt at trække sig mere gradvist tilbage fra arbejdsmarkedet uden at modtage mindre i folkepension uanset omfanget af arbejdsindkomst. Det skal ses i lyset af, at man kan arbejde færre timer og i gennemsnit opnå samme indkomst, når man kan få udbetalt den fulde folkepension samtidig med lønindkomsten. Med opsat folkepension skal man derimod leve af arbejdsindkomsten, indtil man trækker sig helt tilbage fra arbejdsmarkedet for at få ret til den forhøjede folkepension. Det er samtidig mere gennemskueligt, hvad den enkelte får ud af at arbejde efter folkepensionsalderen, end hvis man benytter sig af opsat folkepension.

Den større fleksibilitet indebærer, at flere vil have incitament til at blive på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen, ligesom øget gennemskuelighed kan styrke virkningen af de økonomiske incitamenter til at udskyde den enkeltes tilbagetræknings tidspunkt. På den anden side kan personer, der tidligere ville have valgt at udskyde sin folkepension, i stedet vælge at arbejde færre timer som folkepensionister, fordi de undgår modregning af arbejdsindkomsten i pensionsydelsen, uden at skulle udskyde pensionen. Nedenfor ses nærmere på ændringen i modregningsreglerne og muligheden for opsat folkepension.

Ændring af modregningsregler

Før 2023 blev både arbejdsindkomst og anden indkomst modregnet i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, samt i en række tillægsydelse til folkepensionister, fx ældrencheken, *jf. boks 5.1*. Med virkning fra d. 1. januar 2023 indgår arbejdsindkomst ikke længere i indkomstgrundlaget for modregning i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, mens samleverens arbejdsindkomst ikke længere indgår i indkomstgrundlaget for modregning i pensionstillægget og tillægsydelse. Derimod kan anden indkomst – fx private pensionsudbetalinger eller kapitalindkomst – fortsat reducere både pensionstillæg og tillægsydelse.

Når arbejdsindkomst ikke modregnes i folkepensionen øges incitamentet til at blive på arbejdsmarkedet, da pensionisten kan beholde en større del af folkepensionen. For folkepensionister, der allerede arbejder, kan dette have to modsatrettede effekter. På den ene side bliver det mere attraktivt at arbejde flere timer, fordi gevinsten ved ekstra arbejde stiger, mens det på den anden side bliver muligt at opnå samme indkomst ved at arbejde færre timer, hvilket kan reducere beskæftigelsen.

Boks 5.1**Regler for modregning i folkepension før og efter 2023**

Folkepensionen består af et grundbeløb og et pensionstillæg. Grundbeløbet er ens for enlige og samlevende, mens pensionstillægget er større for enlige. Folkepensionister kan også modtage en række behovsbestemte tillægsydelse, herunder den supplerende pensionsydelse (ældrecheck), mediecheck, helbredstillæg og varmetillæg. Størrelsen af tillægsydelse bestemmes på baggrund af den personlige tillægsprocent, der kan være mellem 0 og 100 afhængig af pensionistens og en evt. ægtefælles/samlevers samlede indkomst.

Før 2023 blev arbejdsindkomst og anden indkomst modregnet i folkepensionens grundbeløb, pensionstillæg og tillægsydelse. Modregningen blev foretaget særskilt for hhv. grundbeløb, pensionstillæg og tillægsydelse, og reglerne varierede på tværs af de enkelte ydelse. For grundbeløbet var det gældende, at kun folkepensionistens egen arbejdsindkomst kunne udløse modregning, mens både egen og samlever/ægtefælles samlede indkomst indgik i beregningen af pensionstillæg og tillægsydelse.

Herudover indeholdt modregningsreglerne en række fradrag, der betød, at kun indkomst over et vist beløb blev modregnet i de enkelte ydelse. Samtidig havde alle folkepensionister et fradrag for arbejdsindkomst på 122.004 kr. om året, der ikke indgik i indkomstgrundlaget for modregningen i pensionstillæg og tillægsydelse, mens der blev set bort fra de første 54 pct. af en ægtefælles arbejdsindkomst, hvis ægtefællen ikke var pensionist.

Med virkning fra den 1. januar 2023 indgår folkepensionistens egen arbejdsindkomst ikke længere i indkomstgrundlaget for modregningen i grundbeløb og pensionstillæg. Ændringen betyder, at grundbeløbet ikke indtægtsreguleres. Dernæst indgår ægtefælles/samlevers arbejdsindkomst ikke længere i indkomstgrundlaget for modregning i, pensionstillægget og tillægsydelse. Folkepensionistens egen arbejdsindkomst har dog fortsat betydning for den personlige tillægsprocent, der bestemmer størrelsen af fx ældrechecken.

De ændrede regler fra 2023 omhandler alene arbejdsindkomst. Anden indkomst – både pensionistens egen og en evt. samlevers – som fx udbetaling fra en arbejdsmarkedspension, har fortsat betydning for om og i hvilket omfang, man som folkepensionist kan få pensionstillæg og tillægsydelse.

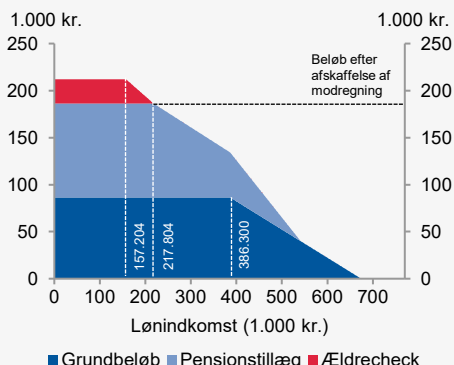
Modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen har størst betydning for enlige

Regneeksemplerne i figur 5.9 til 5.12 illustrerer, hvordan arbejdsindkomst blev modregnet i grundbeløb, pensionstillæg og ældrecheck før 2023. Der er taget udgangspunkt i folkepensionister uden formue eller anden indkomst end arbejdsindkomst, folkepension og ældrecheck. Ydelse er opgjort før skat i 2025-niveau.

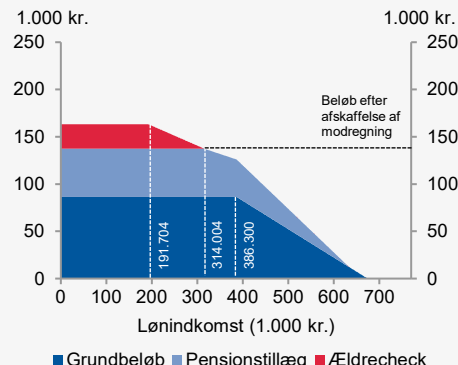
Incitamentet til at arbejde påvirkes både af modregning af egen arbejdsindkomst og samlevers indkomst. Modregning af *egen* arbejdsindkomst i folkepensionen har størst betydning for enlige, *jf. figur 5.9 og 5.10*. Det skal ses i lyset af, at pensionstillægget er væsentligt højere for enlige end for ægtefæller/samlevende (herefter samlevende). Samtidig indebærer de tidligere regler, at enlige modregnes i pensionstillægget ved en lavere indkomst end samlevende, og aftrapningen af pensionstillægget sker hurtigere, svarende til en højere marginalskat på arbejde.

Modregningen i grundbeløbet af egen arbejdsindkomst var derimod ens for enlige og samlevende og indtraf først ved en indkomst på knap 400.000 kr., *jf. 5.9 og 5.10*. I dag er modregningen af egen arbejdsindkomst i folkepensionen afskaffet, men der er fortsat modregning af egen indkomst i tillægsydelse, herunder i ældrechecken.

Figur 5.9
Udbetalt folkepension for *enlige* folkepensionister i arbejde med gamle modregningsregler



Figur 5.10
Udbetalt folkepension for folkepensionister i arbejde med pensioneret samlever uden lønindkomst



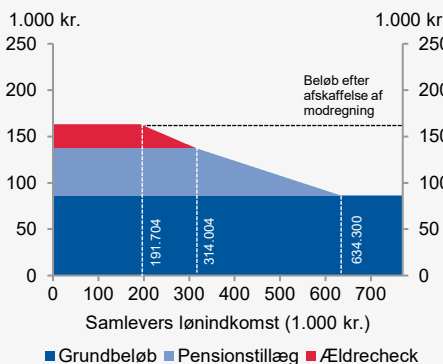
Anm.: Figur 5.9 og 5.10 viser, hvordan en persons udbetalte folkepension (før skat) bliver modregnet (ud fra de gamle modregningsregler), når lønindkomsten stiger. I figur 5.10 er samleveren folkepensionist og deres lønindkomst er 0. Lønindkomst er efter AM- og ATP-bidrag. I begge figurer ses der bort fra al anden indkomst end lønindkomst, selvom disse også kan påvirke modregningen.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger.

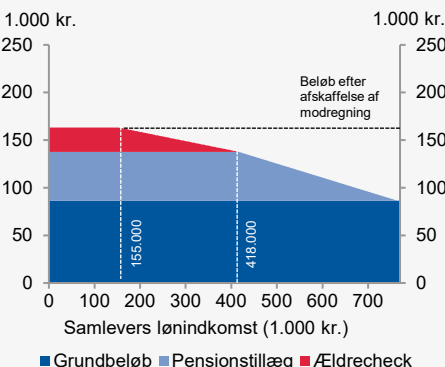
Figur 5.11 og 5.12 viser modregningen i folkepension som følge af samlevers arbejdsindkomst. Med de gamle regler, svarede modregningen af samleverens arbejdsindkomst til modregningen af egen arbejdsindkomst for pensionistparret, *jf. figur 5.11*. Samleverens arbejdsindkomst blev dog ikke modregnet i grundbeløbet, som alene var omfattet af modregning af egen arbejdsindkomst. I dag modregnes samlevers arbejdsindkomst hverken i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg eller i tillægsydelse, herunder i ældrechecken.

Hvis samleveren ikke var folkepensionist, blev samleverens arbejdsindkomst ligeledes modregnet i pensionstillægget og tillægsydelse, herunder ældrechecken, men med en fladere profil, end hvis samleveren også var pensionist, *jf. figur 5.12*.

Figur 5.11
Udbetalt folkepension for folkepensionister uden arbejde med *pensioneret* samlever med lønindkomst



Figur 5.12
Udbetalt folkepension for folkepensionister uden arbejde med *ikke-pensioneret* samlever med lønindkomst



Anm.: Figur 5.11 og 5.12 viser, hvordan en persons udbetalte folkepension (før skat) bliver modregnet (ud fra de gamle modregningsregler), når samlevers lønindkomst stiger. Figur 5.11 viser, hvordan lønindkomsten for en samlever, der også er pensionist, påvirker pensionsudbetaligen for en folkepensionist uden arbejde. Figur 5.12 viser samme situation, men hvor samleveren ikke er pensionist. I begge figurer ses der bort fra al anden indkomst end lønindkomst, selvom disse også kan påvirke modregning.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger.

Stor betydning for personer med væsentlig tilknytning til arbejdsmarkedet

Før afskaffelsen af modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen var der en række fradragsbeløb, som betød, at personer med begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet ikke blev modregnet af deres arbejdsindkomst. Modregningen af arbejdsindkomsten efter AM-bidrag skete først, når den oversteg 218.000 kr. for enlige og 314.000 kr. for par (2025-pl) forudsat, at de ikke havde anden indkomst.⁸ Afskaffelsen af modregningen har derfor haft størst betydning for personer med en væsentlig arbejdsmarkedstilknytning.

Ved en timeløn på 285 kr. efter AM-bidrag (2025-pl), svarende til gennemsnitslønnen for 67-69-årige lønmodtagere, betød de tidligere regler, at modregning først indtraf ved en ugentlig arbejdstid på hhv. 15 timer for enlige og 21 timer for par. Til sammenligning arbejdede folkepensionister i denne aldersgruppe i gennemsnit 16 timer om ugen i november 2022 og 23 timer om ugen i juni 2025.

For personer med større tilknytning til arbejdsmarkedet eller højere timeløn, indebærer de ændrede modregningsregler imidlertid en væsentlig gevinst. I figur 5.13 ses den

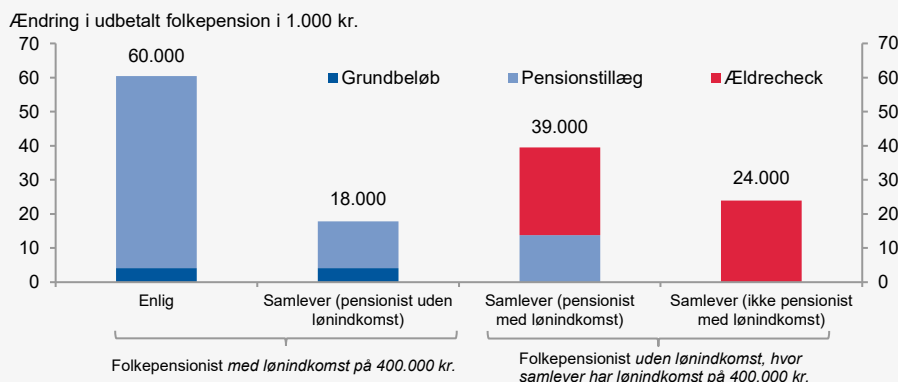
⁸ Beløbsgrænserne er beregnet på baggrund af de samlede fradrag for egen modregning af arbejdsindkomst i pensionstillægget, som består af bundfradraget for arbejdsindkomst i indkomstgrundlaget, fradraget for modregning i pensionstillægget, samt den midlertidige forhøjelse af fradraget for modregning i pensionstillægget.

samlede gevinst ved ændringerne i modregningsreglerne for de fire forskellige typer af folkepensionister, der blev præsenteret i figur 5.9 til 5.12. I eksemplerne har folkepensionisten eller samleveren en arbejdsindkomst på 400.000 kr. om året og ingen anden indkomst eller formue.

Gevinsten er størst for den enlige folkepensionist i arbejde, hvor ændringen samlet indebærer en stigning på 60.000 kr. før skat, *jf. figur 5.13*. Ændringen kan primært henføres til højere udbetaling af pensionstillægget (56.000 kr.), da grænsen med de gamle regler for modregning i grundbeløbet lå lige under 400.000 kr.

En tilsvarende folkepensionist, der lever sammen med en anden folkepensionist, opnår samme ændring i grundbeløbet som en enlig folkepensionist. Pensionstillægget stiger dog mindre, fordi samlevendes fradrag for indkomst var højere end for enlige. Samlet set opnår folkepensionisten en gevinst på 18.000 kr. før skat.

Figur 5.13
Forskel i udbetalt folkepension for en årlig lønindkomst på 400.000 kr.



Anm.: I eksemplerne har folkepensionisten eller samleveren en arbejdsindkomst på 400.000 kr. om året efter AM-bidrag og ATP-bidrag og ingen anden indkomst eller formue.

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger.

Folkepensionister uden arbejde oplever ligeledes en gevinst, hvis samleveren arbejder, *jf. figur 5.13*. Hvis den arbejdende samlever også er pensionist, får folkepensionisten en fremgang i pensionstillægget og kan derudover nu modtage fuld ældrecheck, der ikke længere afhænger af samleverens arbejdsindkomst. Samlet set stiger indkomsten med 39.000 kr. før skat.

Hvis folkepensionisten derimod lever sammen med en ikke-pensionist, der har en arbejdsindkomst, opnår pensionisten alene en stigning i ældrechecken svarende til en indkomstfremgang på 24.000 kr. før skat, da fradragsbeløbet for modregning i pensionstillægget er over 400.000 kr.

Markant færre har opsat pension

Før afskaffelsen af modregning af arbejdsindkomst var en måde at arbejde videre uden at blive modregnet i folkepensionen at benytte muligheden for opsat folkepension. Ordningen indebærer, at man helt udsætter udbetalingen af folkepensionen, hvis man fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen. I stedet optjener man en permanent forhøjelse af pensionen i form af et ventetillæg, som bliver lagt oveni, når man senere vælger at få den udbetalt, se *boks 5.2*.

Boks 5.2

Opsat folkepension

For at opsætte sin folkepension skal man arbejde mindst 750 timer om året, svarende til ca. 15 timer om ugen. Man kan vælge at opsætte pensionen i op til to omgange, og samlet kan udbetalingen udskydes i højst ti år. Man kan ikke modtage folkepension, ældrecheck eller andre tillæg, mens man udskyder folkepensionen. Opsat folkepension kan søges både på forhånd og med tilbagevirkende kraft, hvis man har arbejdet nok timer, siden man nåede folkepensionsalderen.

Når pensionen opsættes, optjener man en venteprocent, som afhænger af, hvor længe man udskyder udbetalingen. Venteprocenten opgøres som forholdet mellem det antal måneder, pensionen har været opsat, og den gennemsnitlige middellevetid for personer på den alder, som personen har ved overgang til folkepensionen. Jo længere man udskyder folkepensionen, desto højere bliver venteprocenten og dermed det tillæg, man får, når pensionen udbetales.

Ordningen er i udgangspunktet tilrettelagt, så den samlet set er neutral for personer med en gennemsnitlig levetid – det vil sige, at den samlede udbetaling over livet omtrent svarer til den, man ville have fået uden at opsætte pensionen. Hvis man derimod lever længere end gennemsnittet, kan det økonomisk set være en fordel at opsætte folkepensionen, fordi man modtager det forhøjede tillæg over flere år. Dette gør sig også gældende efter modregning af arbejdsindkomst i folkepension er afskaffet.

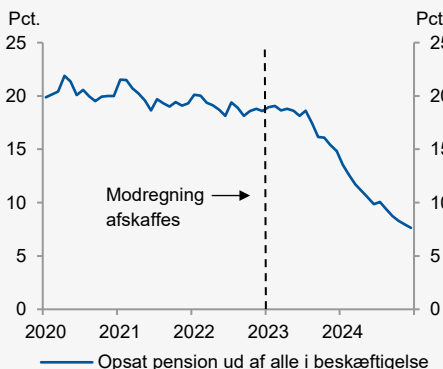
Topskatteydere kan også have gavn af ordningen efter modregning i folkepensionen er afskaffet. Hvis folkepensionen udbetales samtidig med en høj arbejdsindkomst, lægges pensionen oven i lønnen og beskattes derfor med topskat. Ved at opsætte pensionen kan udbetalingen i stedet udskydes til en periode, hvor arbejdsindkomsten er lavere, og den samlede indkomst dermed beskattes med en lavere sats. På den måde kan man undgå at betale topskat af folkepensionen.

Afskaffelsen af modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen adskiller sig fra opsat folkepension ved at være langt enklere at forstå. Pensionen udbetales uanset, om man arbejder ved siden af eller ej. I praksis betyder det, at man kan have en arbejdsindkomst uden at blive modregnet i sin folkepension – og uden krav om antallet af arbejdstimer eller senere justeringer af ydelsen.

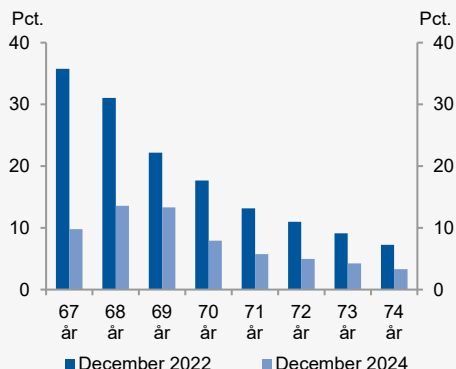
Der ses også en tendens til, at færre vælger at opsætte deres folkepension efter modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen er afskaffet, *jf. figur 5.15*. I december 2022 har 18 pct. af beskæftigede personer over folkepensionsalderen opsat deres folkepension, mens andelen er på 7,6 pct. i december 2024.

Det ses samtidigt, at faldet først for alvor sker efter august 2023, hvilket kan hænge sammen med, at afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen blev vedtaget måneden før. Dette indikerer, at flere har ventet med at træffe beslutningen om pensionsopsætning, indtil de havde vished om, at egen arbejdsindkomst ikke længere ville reducere pensionsydelsen.

Figur 5.15
Andelen, der opsætter sin folkepension er faldet markant, siden modregning er blevet afskaffet



Figur 5.16
... og andelen er specielt faldet blandt 67-årige i lønmodtagerbeskæftigelse



Anm.: Figurene viser andelen, der opsætter sin folkepension ud af alle personer over folkepensionsalderen, der er i lønmodtagerbeskæftigelse. STAR har udelukkende fyldestgørende data for opsat folkepension fra 2020, hvorfor denne opgørelse starter i 2020. Personer med opsat folkepension viser alene de personer, der også har en indtægt i den pågældende måned. Det bemærkes desuden, at der kan søges om opsat folkepension med tilbagevirkende kraft, hvorfor antallet af personer med opsat folkepension kan stige.

Kilde: Danmarks Statistik, Udbetaling Danmark og egne beregninger.

Faldet er størst blandt 67-årige, hvor mere end hver tredje havde opsat pensionen i december 2022, mens det kun gjaldt hver tiende to år senere, *jf. figur 5.16*. For 68-årige er andelen, der fortsat opsætter sin folkepension, lidt højere end for 67-årige. Det kan blandt andet skyldes, at folkepensionisterne tilpasser sig de nye regler gradvist, eller at en del af de 68-årige i 2024 allerede havde opsat folkepensionen som 67-årige året før, og derfor fortsat fremgår som personer med opsat folkepension i statistikken. Blandt de ældre aldersgrupper er faldet mere afdæmpet, dels fordi færre i forvejen opsatte pensionen og dels fordi mange allerede havde truffet beslutning om udbetaling, før regelændringerne trådte i kraft.

5.3. Effekter på arbejdsmarkedstilknytning

Som tidligere beskrevet er andelen af lønmodtagere over folkepensionsalderen steget markant siden afskaffelsen af modregning i folkepensionen. Udviklingen kan dog også være påvirket af øvrige reformer og samfundsforhold, som ikke direkte relaterer sig til regelændringen. Det gælder fx ændringerne af efterlønnen, som har medført, at en

stigende andel arbejder frem til folkepensionen og gunstige konjunkturforskel i perioden omkring regelændringens ikrafttrædelse, hvor efterspørgslen på arbejdskraft generelt har været høj – også blandt seniorer.

For bedre at kunne belyse, hvilken betydning afskaffelsen har haft for seniorers beskæftigelse, præsenteres i det følgende en analyse, der forsøger at isolere effekten af afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen.

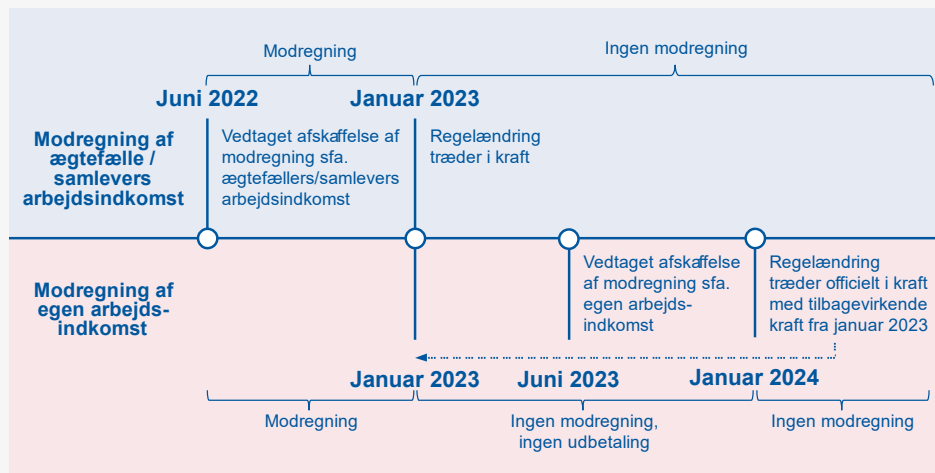
Afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen i 2023 giver mulighed for at analysere effekten på seniorers beskæftigelse ved hjælp af et difference-in-differences-design⁹, se boks 5.6 sidst i kapitlet for metodespecifikation. Metoden gør det muligt at sammenligne udviklingen i beskæftigelsen for seniorer, der blev omfattet af regelændringen (behandlingsgruppen), med en tilsvarende gruppe, som ikke blev berørt (kontrolgruppen).

For at sikre størst mulig sammenlignelighed mellem kontrol- og behandlingsgruppen er effektanalysen afgrænset til personer, der har samme folkepensionsalder lige før og efter regelændringen. Det skyldes, at seniorers beskæftigelse hænger tæt sammen med både den kronologiske alder og tiden siden, man har nået folkepensionsalderen. Hvis behandlings- og kontrolgruppen havde forskellige pensionsalder, ville forskelle i beskæftigelsesniveauer kunne skyldes alders- og tidseffekter frem for selve regelændringen. Effektanalysen er derfor afgrænset til 67-årige, som har den samme folkepensionsalder i både behandlings- og kontrolgruppen.

Analysen fokuserer kun på effekten af at afskaffe modregning af *egen* arbejdsindkomst i folkepensionen, da det er forbundet med væsentlige udfordringer at beregne en samlet effekt, hvis også ægtefællens/samlevers arbejdsindkomst indgår. Det er blandt andet som konsekvens af, at de to regelændringer blev vedtaget forskudt af hinanden. Folkepensionsalderen blev hævet til 67 år i juli 2022, mens afskaffelsen af ægtefælle/samlevermodregningen trådte i kraft i januar 2023, jf. boks 5.3. Det betyder, at kontrolgruppen kun kan observeres i få måneder som folkepensionister (fra august til december 2022) inden afskaffelsen af ægtefællemodregning træder i kraft¹⁰.

⁹ Analysen tager udgangspunkt i samme beregningstilgang som et kandidatspeciale fra Københavns Universitet, der ligeledes estimerer virkningen af at fjerne modregning i folkepensionen, jf. Søborg F. & Lehmann H. C. J. (2025): *Vi vil så gerne ha', du bli'r lidt længere: En empirisk analyse af beskæftigelseseffekten for personer over folkepensionsalderen, når modregning i folkepension fjernes, Det samfundsvidenskabelige fakultet, Københavns Universitet*.

¹⁰ Den korte observationsperiode gør, at det ikke er muligt at opbygge et balanceret pannedatasæt for ægtefællemodregningen. Et balanceret panel er centralt, fordi det sikrer, at der er lige mange observationer for hvert individ efter folkepensionsalderen.

Boks 5.3**Implementering af afskaffelse af modregning i folkepension**

På den baggrund afgrænses analysen til enlige folkepensionister og dermed til effekten af at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen, der blev vedtaget i juni 2023. Her kan både kontrol- og behandlingsgrupper følges over en længere periode og på tværs af flere månedskohorter. Det giver et mere robust kausalt design sammenlignet med samlevende folkepensionister.

Muligheden for at observere kontrolgruppen over en længere periode skyldes, at afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst først blev vedtaget i juni 2023. På trods af at denne regelændring var gældende med tilbagevirkende kraft fra januar, fik seniorer, der nåede folkepensionsalderen i første halvår af 2023 først sikkerhed for, at de ikke længere ville blive modregnet som følge af egen arbejdsindkomst i juni, *jf. boks 5.3*.

Det er hertil muligt, at der blandt kontrolgruppen opstod forventningseffekter, hvor nogle valgte at blive længere på arbejdsmarkedet i forventning om de kommende ændringer. Afskaffelsen af modregning af egen og samlever/ægtefælles arbejdsindkomst i folkepensionen blev allerede annonceret i januar 2022 med *aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi*. I så fald vil de estimerede effekter alt andet lige være undervurderede (se boks 5.4 for flere detaljer om afgrænsning af behandlings- og kontrolgruppen).

I analysen ekskluderes også personer, der er på tidlige tilbagetrækningsordninger, som fx efterløn og førtidspension. Det antages, at disse personer i praksis har forladt arbejdsmarkedet, og dermed kun har meget lille sandsynlighed for at vende tilbage. Ud over tidligt tilbagetrukne ekskluderes også personer, der har været selvstændige året inden folkepensionsalderen, som konsekvens af databegrænsninger.

Boks 5.4
Afgrænsning af kontrol- og behandlingsgruppe

Implementeringen af afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen har også konsekvenser for, hvornår behandlingsgruppen observeres. På trods af, at regelændringen var gældende fra juni 2023, blev folkepensionister fortsat modregnet hele 2023 og først efterreguleret i sommeren 2024, hvor den manglende folkepension blev udbetalt. Det betyder, at folkepensionister i 2023 ikke oplevede en umiddelbar stigning i pensionsudbetalingerne, og dermed vurderes effekten af regelændringen at undervurdere den reelle effekt for denne gruppe. Som konsekvens heraf, observeres behandlingsgruppen først fra januar 2024, hvor regelændringen officielt er trådt i kraft.

- **Kontrolgruppe (modregnes):** Seniorer, der nåede folkepensionsalderen i perioden juli til december 2022. Gruppen modregnes af deres arbejdsindkomst i folkepensionen.
- **Behandlingsgruppe (modregnes ikke):** Seniorer, der nåede folkepensionsalderen i perioden december 2023 til maj 2024. Gruppen blev ikke modregnet fra første pensionsudbetaling og er dermed fuldt omfattet af de nye regler.

I figuren nedenfor angiver den vandrette akse år og måneder i 2021-2024 mens den lodrette akse angiver fødselsår og -måneder. Værdierne i cellerne angiver en persons alder i den givne måned og år angivet på den vandrette akse. Blå celler indikerer, man er over folkepensionsalderen og modregnes, mens røde celler indikerer, at man er over folkepensionsalderen uden at blive modregnet.

Det er muligt at følge alle personer i behandlings- og kontrolgruppen 12 måneder forud for, at de når folkepensionsalderen samt fem måneder efter. Det er ikke muligt at følge grupperne i længere tid, da kontrolgruppen i så fald bliver berørt af regelændringen om afskaffelsen af modregning i folkepensionen på baggrund af egen arbejdsindkomst, der blev vedtaget i Folketinget fra juni 2023. Det bemærkes, at kontrolgruppens fødselsårgange var omfattet af andre regler for modregning af efterløn end behandlingsgruppens fødselsårgange, hvorfor andelen der gjorde brug af efterlønsordningen, er højere i kontrolgruppen. Dette kan have haft en betydning for sammensætningen af de to grupper.

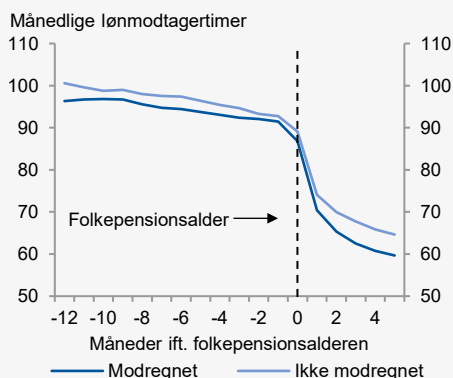
2021													2022												2023										
													01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05						
Kontrolgruppe	1955	07	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67					
	08	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67					
	09	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67					
	10	65	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67					
	11	65	65	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67					
	12	65	65	65	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66					
													2023												2024										
													12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Behandlingsgruppe	1956	12	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67				
	1957	01	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67				
	02	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67				
	03	65	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67				
	04	65	65	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66				
	05	65	65	65	65	65	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66	66				

Positive effekter på antal lønmodtagertimer blandt 67-årige

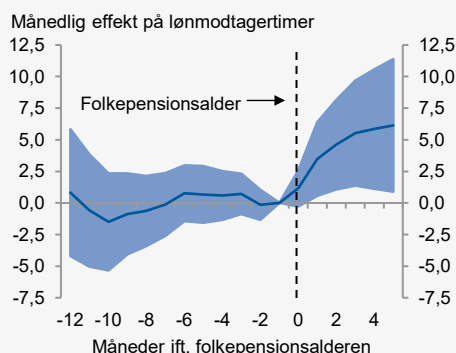
Både før og efter afskaffelsen af modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen er det samlede gennemsnitlige antal lønmodtagertimer højest for behandlingsgruppen, der ikke modregnes (herefter benævnt som gruppen, der ikke modregnes), *jf. figur 5.17*. Gennemsnitligt arbejder denne gruppe 3 timer mere om måneden end kontrolgruppen, der fortsat er omfattet af modregningsreglerne (herefter benævnt gruppen, der modregnes).

Forskellen i arbejdstid kan afspejle flere forhold. I et difference-in-differences-design er sådanne niveauforskelle imidlertid ikke afgørende, så længe udviklingen op til regelændringen følger samme tendens i begge grupper. Metoden måler altså ændringer over tid frem for niveauer. På trods af niveauforskelle, er udviklingen i det samlede antal gennemsnitlige lønmodtagertimer op mod folkepensionsalderen i store træk ens for begge grupper, *jf. figur 5.17*. For begge ses et gradvist fald i lønmodtagertimer frem mod folkepensionsalderen, efterfulgt af et fald i månederne umiddelbart efter. Efter afskaffelsen af modregning i folkepension ses der dog forskelle i, hvor meget det samlede antal timer reduceres.

Figur 5.17
Udvikling i samlet antal løntimer for gruppen, der modregnes og gruppen uden modregning



Figur 5.18
Effekt på samlet antal løntimer blandt enlige ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst



Anm.: Figur 5.17 viser udviklingen i det gennemsnitlige antal lønmodtagertimer for hver måned i 12 måneder op til den måned kontrol- og behandlingsgruppen fylder 67 år, samt 5 måneder efter. Afgrænsning af kontrol- og behandlingsgruppe er angivet i boks 5.4. Figur 5.18 viser estimer for eventstudiet, hvor der inkluderes kontrolvariable. Kontrolvariablene er angivet i boks 5.6. Referenceperioden er sat til måneden før folkepensionsalderen og er normaliseret til 0. I begge figurer angiver de stiplede linjer måneden, hvor man fylder 67 år. I begge figurer indgår personer uden lønmodtagertimer.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Under antagelsen af, at de to gruppers lønmodtagertimer ville have udviklet sig ens uden regelændringen, viser figur 5.18, at afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst

i folkepensionen har haft en signifikant positiv effekt på det gennemsnitlige antal lønmodtagertimer. Konkret arbejder gruppen, der ikke modregnes, 6,1 timer mere end gruppen, der modregnes, i den femte måned efter folkepensionsalderen, svarende til en forøgelse på 9,7 pct.

Det fremgår desuden, at effekten af regelændringen stiger i månederne efter folkepensionsalderen, hvilket kan skyldes en gradvis tilpasning til de nye regler, hvor flere seniorer bliver opmærksomme på de forbedrede økonomiske vilkår. Det kan samtidig indikere, at effekterne potentielt kan blive større over tid.

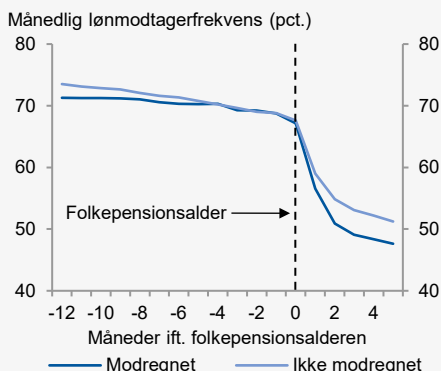
Effekten er drevet af, at flere trækker sig senere tilbage

En effekt på det samlede antal lønmodtagertimer kan gå gennem to kanaler. Den ene kanal vedrører, hvorvidt man vælger at forblive tilknyttet arbejdsmarkedet eller ej (ekstensiv margin). Her kan regelændringen have betydet, at flere seniorer vurderer det økonomisk attraktivt at fortsætte i beskæftigelse. Den anden kanal relaterer sig til antallet af arbejdstimer blandt personer, der allerede er i beskæftigelse (intensiv margin). Her kan afskaffelsen af modregning have bidraget til, at personer, der i forvejen arbejder efter folkepensionsalderen, øger deres arbejdstid som følge af forbedrede økonomiske incitamenter.

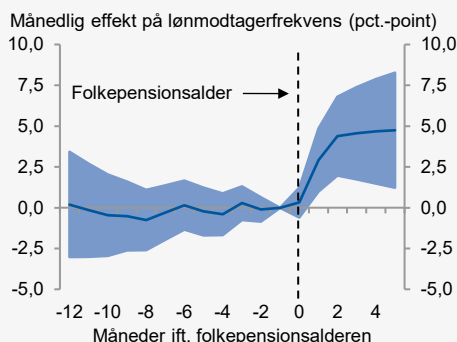
Udviklingen i andelen af personer, der fortsætter i beskæftigelse, følger i store træk udviklingen i det samlede antal lønmodtagertimer, *jf. figur 5.19*. I perioden op til folkepensionsalderen er der kun begrænsede niveauforskelle, hvor andelen i lønmodtagerbeskæftigelse i gennemsnit er 0,9 pct.-point højere blandt personer, der ikke modregnes, sammenlignet med dem, der fortsat modregnes. Efter folkepensionsalderen øges forskellen til 4,5 pct.-point.

I figur 5.20 er effekten af afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst isoleret for at belyse, hvordan ændringen har påvirket andelen af personer, der fortsætter i beskæftigelse efter folkepensionsalderen. Figuren viser, at der er en relativt stor effekt, hvor andelen i lønmodtagerbeskæftigelse er mellem 2,9 – 4,7 pct.-point større i perioden efter folkepensionsalderen blandt gruppen, der ikke modregnes. Det fremgår desuden, at effekten stiger markant i de første to måneder efter folkepensionsalderen, hvorefter effektstørrelsen stabiliseres i de efterfølgende måneder.

Figur 5.19
Udvikling i lønmodtagerfrekvens for gruppen, der modregnes og gruppen uden modregning



Figur 5.20
Effekt på lønmodtagerfrekvens blandt enlige ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst



Anm.: Figur 5.19 viser udviklingen i lønmodtagerfrekvensen for hver måned i 12 måneder op til den måned kontrol- og behandlingsgruppen fylder 67 år, samt 5 måneder efter. Afgrænsning af kontrol- og behandlingsgruppe er angivet i boks 5.4. Figur 5.20 viser estimer for eventstudiet, hvor der inkluderes kontrolvariable. Kontrolvariablene er angivet i boks 5.6. Referenceperioden er sat til måneden før folkepensionsalderen og er normaliseret til 0. I begge figurer angiver de stiplede linjer måneden, hvor man fylder 67 år. I begge figurer indgår personer uden lønmodtagertimer i beregning af gennemsnittene.

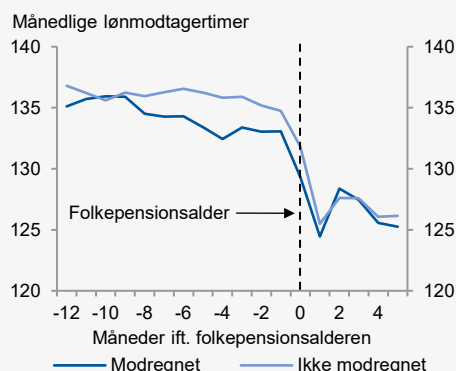
Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Ses der på den generelle udvikling i antallet af timer blandt beskæftigede seniorer, fremgår det, at der er relativt store niveauforskelle samt månedlige udsving, *jf. figur 5.21*. Gruppen, der ikke modregnes, arbejder flere timer i perioden inden folkepensionsalderen, mens udviklingen er mere blandet i perioden efter. Deskriptivt tyder det altså ikke på, at der er en effekt på antallet af lønmodtagertimer for seniorer, der er i beskæftigelse.

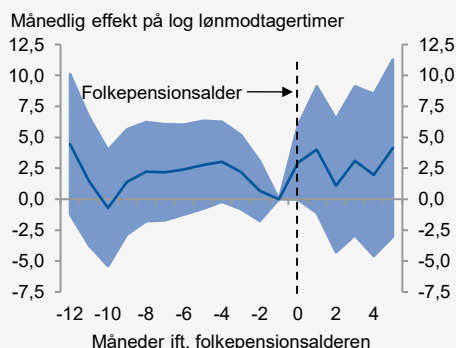
Det bekræftes også i estimationen, hvor der ikke findes signifikante effekter i perioden før og efter folkepensionsalderen, *jf. figur 5.22*. Det fremgår desuden, at der generelt er stor usikkerhed omkring estimerne, hvilket blandt andet hænger sammen med, at der betinges på, at man skal have lønmodtagertimer for at indgå i modellen.

Fraværet af effekter på arbejdstimer blandt lønmodtagere kan hænge sammen med, at afskaffelsen af modregning trækker i to modsatrettede retninger. Når øget arbejdsindkomst ikke længere medfører modregning i folkepensionen, falder den samlede marginalskat, hvilket alt andet lige øger tilskyndelsen til at arbejde mere. Omvendt betyder den højere udbetaling af folkepension, at nogle kan opretholde deres ønskede levestandard med færre arbejdstimer, hvilket trækker i retning af kortere arbejdstid.

Figur 5.21
Udvikling i antal løntimer blandt beskæftigede
for gruppen med og uden modregning



Figur 5.22
Effekt på løntimer for enlige beskæftigede ved at
afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst



Anm.: Figur 5.21 viser udviklingen i månedlige lønmodtagertimer betinget på, at man er i lønmodtagerbeskæftigelse, for hver måned i 12 måneder op til den måned kontrol- og behandlingsgruppen fylder 67 år, samt 5 måneder efter. Afrænsning af kontrol- og behandlingsgruppe er angivet i boks 5.4. Figur 5.22 viser estimater for eventstudiet, hvor der inkluderes kontrolvariable. Kontrolvariablene er angivet i boks 5.6. Referenceperioden er sat til måneden før folkepensionsalderen og er normaliseret til 0. I begge figurer angiver de stiplede linjer måneden, hvor man fylder 67 år.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

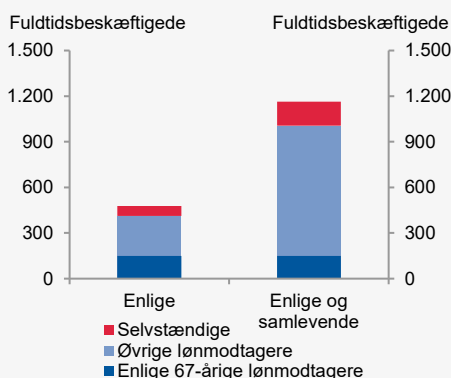
Herudover er det ikke alle lønmodtagere, der har reel mulighed for at tilpasse deres arbejdstid fleksibelt. I mange tilfælde er valgmulighederne begrænsede til faste stillingsomfang, fx fuldtid, deltidsstillinger eller ingen beskæftigelse. Det betyder, at selv hvis det økonomisk bliver mere attraktivt at arbejde mere, kan den faktiske tilpasning i arbejdstid være begrænset. Dette kan især have betydning for effekterne for arbejdstid blandt lønmodtagere, hvor potentialet for at øge arbejdstiden afhænger af de konkrete rammer og muligheder for at genforhandle kontrakter på arbejdspladsen. Da analysen kun dækker de første fem måneder efter folkepensionsalderen, kan sådanne tilpasninger være vanskelige at observere.

Samlet set peger analysen på, at afskaffelsen af modregning i folkepension på baggrund af egen arbejdsindkomst har haft en positiv effekt på beskæftigelsen blandt enlige folkepensionister. Efter regelændringen er det månedlige antal lønmodtagertimer blandt gruppen, der ikke modregnes, steget mellem 3,4 og 6,1 timer om måneden. Stigningen er drevet af, at flere vælger at blive længere tid på arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen, fremfor at allerede beskæftigede øger deres arbejdstid. Konkret er lønmodtagerfrekvensen blandt gruppen, der ikke modregnes, steget med 4,7 pct.-point umiddelbart efter folkepensionsalderen.

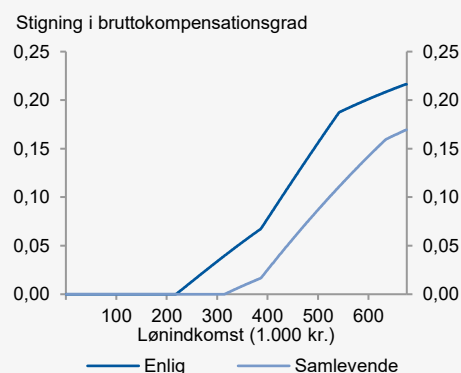
Ekstrapolering af beskæftigelseseffekt

For at kunne skønne over den samlede beskæftigelseseffekt ved at afskaffe modregning i folkepension af egen arbejdsindkomst, er effekten for enlige 67-årige ekstrapoleret til øvrige aldersgrupper, samlevende samt selvstændige. Dette giver et samlet skøn på 1.200 fuldtidspersoner som følge af at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen, *jf. figur 5.23*. Skønnet dækker over en stigning på 500 fuldtidspersoner for enlige og 700 for samlevende. I beregningen af skønnet for samlevende er effekten nedskaleret med 40 pct., da de forventes at reagere mindre på regelændringen som følge af en mindre gevinst ved afskaffelsen af modregning end enlige, *jf. figur 5.24*. I skønnet for selvstændige antages halv effekt, da selvstændige i højere grad end lønmodtagere fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen. Det antages derfor, at de i mindre omfang reagerer på ændrede økonomiske incitamenter (Se boks 5.5 for beregningsmetode).

Figur 5.23
Beskæftigelseseffekt af at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen



Figur 5.24
Større gevinst for enlige end for samlevende



Anm.: Figur 5.23 viser de skønnede beskæftigelseseffekter af at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen. Beskæftigelseseffekten for enlige 67-årige lønmodtagere angiver den målte effekt, mens de resterende angiver de ekstrapolerede effekter. Figur 5.24 viser hvor meget mere en person vil få udbetalt i folkepension ved forskellige niveauer af arbejdsindkomst, når egen modregning af arbejdsindkomst i folkepensionen afskaffes. Det er forudsat, at folkepensionisten ikke har anden indkomst.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Skønnet for den samlede effekt bygger på de estimerede resultater for en relativt lille del af den samlede gruppe, der er berørt af afskaffelsen. Skønnet er derfor forbundet med en vis usikkerhed i forbindelse med ekstrapoleringen til ældre aldersgrupper, samlevende og selvstændige. I beregningen antages det fx, at deltagelseeffekten, målt som andelen af personer, der trækker sig tilbage på et givent alderstrin, er konstant på tværs af aldersgrupper. Det er imidlertid usikkert, om afskaffelsen af modregning i folkepension

påvirker tilbagetrækningsbeslutningen i samme grad for en beskæftiget 70-årig som for en beskæftiget 67-årig.

Skønnet dækker kun over effekten ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen. Dertil kommer effekterne ved at afskaffe modregning af ægtefælle/samlevers arbejdsindkomst i folkepensionen, som ikke er beregnet i denne analyse.

Boks 5.5**Skøn for samlet beskæftigelseseffekt ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen**

De estimerede effekter af afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen indikerer, at stigningen er udtryk for en deltagelseeffekt og ikke en timeeffekt. Der tages derfor udgangspunkt i den estimerede effekt på lønmodtagerfrekvensen for enlige 67-årige (+4,7 pct.-point), når der skønnes over den samlede effekt.

Den estimerede deltagelseeffekt kan fortolkes som andelen af personer, der i fraværet af regelændringen ville have trukket sig tilbage som 67-årige, men som i stedet vælger at blive på arbejdsmarkedet som følge af afskaffelsen af modregning af egen arbejdsindkomst. Konkret falder den estimerede lønmodtagerfrekvens for enlige 67-årige, der ikke modregnes, med 23,5 pct.-point i de første fem måneder efter folkepensionsalderen. Det giver en deltagelseeffekt på omtrent 20 pct.

Deltagelseeffekten for enlige 67-årige anvendes derefter til at skønne over den højere deltagelse for enlige i alderen 68-80 år. Med andre ord, hvor meget personer på hvert alderstrin kan forventes at udskyde deres tilbagetrækning på grund af regelændringen om at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst. De øvrige aldersgrupper afgrænses på samme vis som de 67-årige, dvs. der ses bort fra seniorer der tidligere har trukket sig tilbage på en førtidig tilbagetrækningsordning og seniorer, der var selvstændige året før folkepensionsalderen. Man opgøres som tilbagetrukket i opgørelsen, hvis man har mindst en måned med lønmodtagerbeskæftigelse i løbet af 2022, efterfulgt af 12 måneder uden lønmodtagerbeskæftigelse.

For at omregne til en beskæftigelseseffekt opgøres det gennemsnitlige antal arbejdstimer året inden tilbagetrækningstidspunktet for hvert alderstrin. Hertil antages det, at dem, der vælger at fortsætte i beskæftigelse, fortsætter på et lavere antal månedlige timer. Derfor nedskaleres det gennemsnitlige månedlige timer, som det procentuelle fald i månedlige arbejdstimer mellem to aldersgrupper. Fx nedskaleres arbejdstiden blandt 68-årige med det procentvise fald mellem 67- og 68-åriges arbejdstid.

På tilsvarende vis skønnes over deltagelseeffekten for samlevende i de givne alderstrin. Effekten nedskales med 40 pct, da samlevende forventes at reagere mindre på regelændringen som følge af en mindre økonomisk gevinst end enlige. Nedskaleringen er beregnet som den gennemsnitlige forskel i bruttokompensationsgraden mellem enlige og samlevende, hvor bruttokompensationsgraden er opgjort ved at sammenvægte ændringen på de enkelte indkomstrin i figur 5.24 med fordelingerne for hhv. enlige og samlevende folkepensionisters faktiske indkomster.

Ifm. regneprincipper på deltagelsesområdet, antages der sædvanligvis samme adfærd for selvstændige, som for lønmodtagere. I det nærværende skøn, antages det dog, at selvstændige reagerer mindre end lønmodtagere, da selvstændige i højere grad end lønmodtagere fortsætter med at arbejde efter folkepensionsalderen. Det antages derfor, at de i mindre omfang reagerer på ændrede økonomiske incitamenter. Da selvstændige udgør cirka 30 pct. af de beskæftigede over folkepensionsalderen, forhøjes det samlede skøn over fuldtidsbeskæftigede med omkring 15 pct.

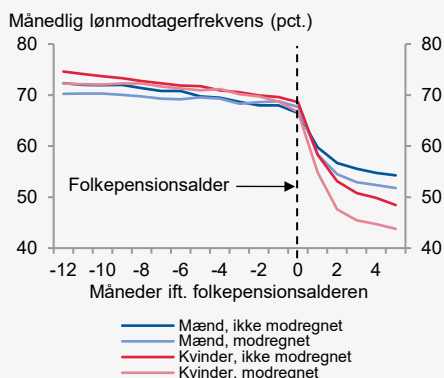
Kvinder reagerer i højere grad end mænd på regelændringen

De ovenstående effekter er gennemsnitsbetragtninger og kan dække over, at nogle personer i høj grad reagerer på regelændringen, mens andre ikke gør. For at få et mere nuanceret billede af, om det primært er nogle bestemte grupper, der driver effekten, ses der i det følgende nærmere på forskelle mellem mænd og kvinder, der ofte har forskellige arbejdsmønstre og økonomiske forudsætninger omkring folkepensionsalderen.

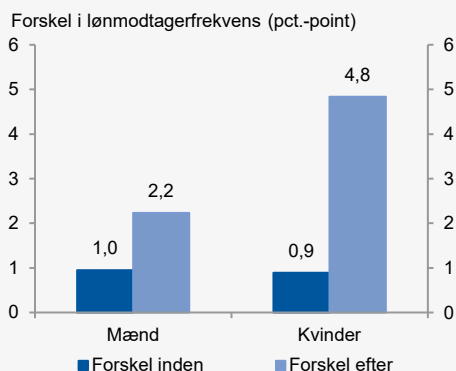
Typisk er det mænd, der fortsætter med at være i beskæftigelse efter folkepensionsalderen. Før modregningen af arbejdsindkomst blev afskaffet var det ca. 11 pct. af mændene over folkepensionsalderen, som havde et lønmodtagerjob mod 5 pct. af kvinderne. Dette kan betyde, at regelændringen har påvirket deres adfærd forskelligt.

Som udgangspunkt er lønmodtagerfrekvensen blandt enlige kvinder en smule højere end blandt enlige mænd, *jf. figur 5.25*. Det fremgår hertil, at faldet i lønmodtagerfrekvensen er størst for kvinder, efter de har nået folkepensionsalderen. Det afspejler, at kvinder i højere grad end mænd trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet efter folkepensionsalderen. Faldet er dog mindre for de grupper, der ikke længere modregnes, sammenlignet med grupperne, der fortsat er omfattet af modregningsreglerne, *jf. figur 5.25*.

Figur 5.25
Udvikling i lønmodtagerfrekvens for enlige kvinder og mænd med og uden modregning



Figur 5.26
Forskel i lønmodtagerfrekvens for enlige kvinder og mænd med og uden modregning



Anm.: Figur 5.25 viser udviklingen i månedlige lønmodtagerfrekvenser for hhv. mænd og kvinder i hver måned i 12 måneder op til den måned kontrol- og behandlingsgruppen fylder 67 år, samt 5 måneder efter. Afgrænsning af kontrol- og behandlingsgruppe er angivet i boks 5.4. Figur 5.26 viser forskelle mellem gruppen, der modregnes og gruppen, der ikke modregnes i perioden før og efter folkepensionsalderen. Perioden før er et gennemsnit af de månedlige lønmodtagerfrekvenser i perioden $t = -12$ til $t = -1$, mens perioden efter er et gennemsnit over perioden $t = 1$ til $t = 5$.

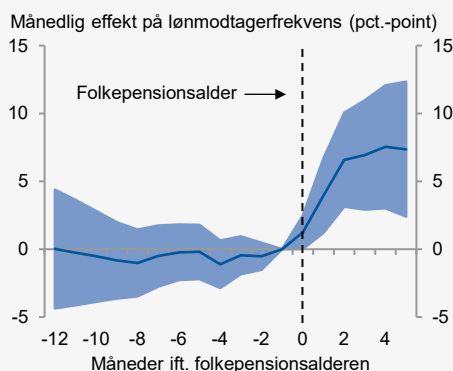
Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Forskellen er særligt tydelig blandt kvinder, hvor dem uden modregning i gennemsnit har en 4,8 pct.-point højere lønmodtagerfrekvens end kvinder, der modregnes, i perioden efter folkepensionsalderen, *jf. figur 5.26*. For mænd er forskellen mindre og udgør 2,2 pct.-point. Det tyder således på, at regelændringen har haft en differentieret effekt på tværs af køn, og at kvinder i særlig grad har reageret på de ændrede økonomiske incitamenter.

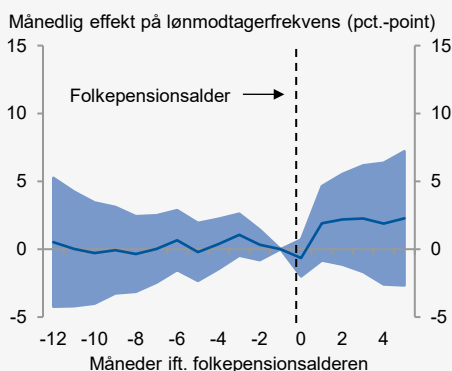
Figur 5.27 og 5.28 viser effekterne på lønmodtagerfrekvensen for enlige kvinder og mænd. Efter regelændringen er kvinders lønmodtagerfrekvens steget mellem 3,9 og 7,4 pct.-point. For mænd ses der en positiv tendens, der dog ikke er statistisk signifikant.

Der kan være flere årsager til, at kvinder reagerer i højere grad end mænd. Efter folkepensionsalderen er der en generel tendens til, at kvinder både har lavere beskæftigelsesfrekvens samt arbejder færre timer, sammenlignet med mænd. Dette kan betyde, at der er et større potentiale for, at regelændringen kan påvirke kvinders adfærd.

Figur 5.27
Effekt på lønmodtagerfrekvens for enlige *kvinder* ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen



Figur 5.28
Effekt på lønmodtagerfrekvens for enlige *mænd* ved at afskaffe modregning af egen arbejdsindkomst i folkepensionen



Anm.: Figur 5.27 og 5.28 viser estimater for eventstudiet blandt hhv. 67-årige enlige kvinder og mænd, hvor der inkluderes kontrolvariable. Kontrolvariablene er angivet i boks 5.6. Referenceperioden er sat til måneden før folkepensionsalderen og er normaliseret til 0. I begge figurer angiver de stiplede linjer måneden, hvor man fylder 67 år.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik og egne beregninger.

Boks 5.6**Metodevalg til at isolere effekt af afskaffelse af modregning i folkepension**

For at isolere effekten af afskaffelsen af modregning i folkepensionen anvendes et Differences-in-Differences-design (DiD). Denne metode muliggør estimering af kausale effekter ved at sammenligne udviklingen i beskæftigelsen før og efter regelændringen mellem en behandlingsgruppe, der påvirkes af regelændringen, og en kontrolgruppe, der ikke gør. Den centrale antagelse bag DiD er, at de to grupper ville have fulgt parallelle trends i fraværet af afskaffelsen af modregning i folkepension. Denne antagelse kan i praksis ikke verificeres, men blot sandsynliggøres ved at undersøge udviklingen for kontrol- og behandlingsgruppen i perioden op til regelændringen.

Modellen estimerer månedseffekter af regelændringen på beskæftigelsen, målt som det samlede antal lønmodtagertimer. Den estimerede model for det samlede antal lønmodtagertimer kan skrives som:

$$Y_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 T_i + \sum_{\substack{s=-12 \\ s \neq -1}}^5 \delta_s \mathbb{1}\{t = s\} + \sum_{\substack{s=-12 \\ s \neq -1}}^5 \beta_s (T_i \times \mathbb{1}\{t = s\}) + \lambda_{t_{\text{kalender}}} + X_i' \Psi + \epsilon_{it}$$

Hvor Y_{it} angiver det samlede antal arbejdstimer for individ i i måned t ($t = 0$ angiver måneden hvor individet fylder 67 år, mens $t = -12, -11 \dots 5$ angiver måneder relativt til dette tidspunkt). $t = -1$ er sat som referenceperiode for hver månedskoefficient. T_i angiver hvorvidt individ i indgår i behandlingsgruppen eller ej. α_0 og $\alpha_0 + \alpha_1$ angiver konstantled for hhv. kontrol- og behandlingsgruppen, der har til formål at fjerne niveauforskelle mellem grupperne.

δ_s angiver forskellen i arbejdstid mellem perioden $t = s$ og $t = -1$. Ledet fanger det generelle fald i beskæftigelsen med alderen. β_s er det centrale parameter i modellen og måler forskellen i arbejdstid mellem behandlings- og kontrolgruppen i den enkelte måned, s , efter folkepensionsalderen sammenlignet med referenceperioden. Parametrene opgøres i antal timer og viser dermed, om behandlingsgruppen ændrer sit beskæftigelsesniveau i forhold til kontrolgruppen.

X_i' angiver en række tidsinvariante kontrolvariable. Disse er: Formue i året før folkepensionsalderen, uddannelsesniveau, køn, antal børnebørn og antal uger på sygedagpenge mellem d. 45. og 59. leveår. Slutteligt angiver $\lambda_{t_{\text{kalender}}}$ årsspecifikke dummy-variable målt i kalendertid, mens ϵ_{it} angiver fejleddet. Der benyttes klyngebuste standardfejl, hvor hvert individ udgør sin egen klynge.

Herudover estimeres der også to modeller for hhv. den intensive og ekstensive margin. For den ekstensive margin, der måler andelen af personer i beskæftigelse, er den afhængige variabel D_{it} lig 1, hvis individ i arbejder i måned t og ellers 0. I denne model måler β_s således den gennemsnitlige forskel i andelen i beskæftigelse (målt i pct.-point) for hver måned, ift. referenceperioden. For den intensive margin, der måler arbejdstimer blandt personer i lønmodtagerbeskæftigelse, er den afhængige variabel $\ln(Y_{it})$ ændringer antal timer per måned, målt i log-point. β_s måler hertil forskel i log-point for hver måned, set ift. referenceperioden. Resultaterne fortolkes dog som procentvise ændringer.

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K
Tlf.: +45 72 20 50 00
E-mail: bm@bm.dk